

ERLE STANLEY GARDNER

A HAMIS ÜVEGSZEM ESETE

BEVEZETÉS

Erle Stanley Gardner a maga korában a legnépszerűbb amerikai krimiírók közé tartozott, aki jogászyomozójával, Perry Masonnel iskolát teremtett. 1889-ben született. Gyerekkorát bányásztelepüléseken töltötte s diplomája megszerzéséig hivatásos bokszoló volt. Huszonkét éven keresztül sikeres ügyvédként szerezte meg a könyveiben felhasznált fölényes jogi tudást. Könyvei Gardner 1970-ben bekövetkezett halála után sem veszítették el népszerűségüket, művei csak az Egyesült Államokban több mint 200 millió példányban jelentek meg.

1. FEJEZET

Perry Mason hátat fordított az irodája ablakán beáradó reggeli napfénynek, és komoran bámult az előtte tornyosuló megválaszolatlan levelekre.

- Gyűlölöm ezt az irodai favágást - sóhajtotta.

Della Street, a titkárnője rápillantott. Hűvös, józan tekintete mélyén vidámság csillant meg. Elnézően mosolygott.

- Az a gyanúm - szólalt meg -, hogy magának már megint valami gyilkossági ügyre fáj a foga, pedig jóformán még ki se mászott az előzőből.

- Nem is annyira gyilkossági ügyre - válaszolt Mason -, inkább valami jó kis bírósági cirkuszra. Imádom azokat az izgalmas gyilkossági tárgyalásokat, amelyeken bombát robbant a vád, aztán töprenghetek, hogyan fogom összekanalazni a levegőben röpködő tagjaimat . . . Mi van azzal az üvegszemű pasassal?

- Peter Brunold a neve - felelte Della -, és odakint vár. Mondtam neki, hogy át akarja adni az ügyét valamelyik kollégájának, de hiába, csak maga kell neki.

- Milyen?

- Negyvenes, dús hajú, göndör, fekete. Elég fura pasas. Láthatóan nagyon nyomja valami a lelkét. Olyan költőféle lehet. Különös az arckifejezése, átszellemült, érzékeny. Tetszeni fog magának, habár az ilyenből előbb-utóbb ügyfél lesz. Tudja . . . az a fajta romantikus álmodozó, aki felindulásában akár gyilkol is, ha úgy hozzák a körülmények.

- Nagyon feltűnő, hogy műszeme van? - kérdezte Mason.

- Egyáltalán nem - rázta meg Della a fejét. - Világéletemben azt hittem, meg tudom különböztetni a műszemet az igazitól, de bizony sose jöttem volna rá, hogy Brunold szemével valami nem stimmel.

- Mit mesélt róla?

- Azt mondja, komplett szemkészletet tart. Mást használ reggel, mást este, sőt még véreeres szeme is van.

Perry Mason öklével a tenyerébe csapott. Szeme felcsillant.

- Vigye a csudába ezt a levélhalmazt, Della - rendelkezett -,

és küldje be az üvegszemű pasast. Végrendelet-hamisítókát, becsületsértőket, hamis tanúkat, házasságtörőket, súlyos testi sérteztetéseket okozókat védtem már, de vesszek meg, ha üvegszemű ügyfelem valaha is volt. Hát most majd az is lesz. Küldje be a pasast.

Della Street elmosolyodott, és némán eltűnt egy ajtón át a várószobába: itt ültették le az ügyfeleket, amíg várniuk kellett Perry Masonre.

- Brunold úr - állt meg Della egy perccel később karcsún és sudáran az ajtónyílásban.

Brunold ellépett a lány mellett, keresztülsétált az irodán, és kezet nyújtott Perry Masonnek.

- Köszönöm, hogy mégis fogadott - szólalt meg.

Az ügyvéd viszonzta a kézfogást, és kíváncsian nézett Brunold szemébe.

- Kitalálja, hogy melyik az? - kérdezte Brunold.

Mason csak a fejét rázta. Brunold erre elmosolyodott, leült és előrehajolt:

- Tudom, hogy nagyon elfoglalt, úgyhogy azonnal a tárgyra térek. A titkárnőjének már megadtam a nevemet, címemet, foglalkozásomat, az összes adatomat, ezekkel nem is akarom terhelni. Elejétől a végéig elmondom az egész ügyet, de nem fogom sok idejét elrabolni. Van valami fogalma az üvegszemről? Perry Mason megint megrázta a fejét.

- Rendben van, akkor felvilágosítom. Az üvegszemkészítés művészet. Tizenhárom-tizennégy embernél több nemigen ért hozzá az Egyesült Államokban. A jó üvegszemet - persze csak ha ép szemüregbe helyezik - nem lehet megkülönböztetni az igazitól.

Mason gondosan megvizsgálta Brunold szemét.

- Magának mind a két szeme mozog!

- Persze hogy mozog. A szemüregem teljesen ép. A mozgásképesége körülbelül kilencven százalékban megmaradt. Na már most - folytatta -, az ember szeme állandóan változik. A pupilla nappal kisebb, mint éjszaka. Az igazi szem különböző okokból, hosszú vezetéstől, éjszakázástól, ivástól olykor vérekes lesz - nálam leginkább az ivás jön számításba. Nagyon kényes vagyok a szememre, magának is csak azért beszélek róla, mert az ügyvédem, és az ügyvédemnek mégiscsak el kell mondanom az igazat. Máskülönben a nyavalya törhetné, akkor sem árulnám el, hogy zűr van a szememmel. A legjobb barátaim se tudják. Legalább fél tucat üvegszemet tartok, mindig van egy-két tartalék, a többi meg különleges alkalmakra való. Volt egy remek vérekes darabom is, olyankor használtam, ha előző éjjel kirúgtam a hámból.

Az ügyvéd lassan bólintott.

- Folytassa.

- Na, ezt valaki ellopta, és a helyére egy hamisítványt tett.

- Honnan ismerte fel?

Brunold felhorkant.

- Hogyhogy honnan ismertem fel? - kiáltotta. - Ahonnan bármi mást felismernék. Ha magának ellopnák a kuttyáját vagy a lovát, és a helyére egy korcsot vagy egy gebét tennének, maga honnan ismerné fel?

Elővett a zsebéből egy tokot, és felpattintotta a tetejét. Bőrrel bélelt vájatban négy műszem feküdt egymás mellett.

- Ezt mindig magánál hordja? - érdeklődött Mason kíváncsian.

- Á, dehogya! Néha berakok egy-egy tartalék szemet a mellényzsebembe, amelyet kibéleltem zergebőrrel, nehogy megkarcolódjon az üveg. A bőrtokot utazáskor a kezításkámban szoktam tartani, ha meg otthon vagyok, az öltözőasztalomon. Kivett egy üvegszemet, és odanyújtotta az ügyvédeknek. Mason a tenyerére fektette, és elgondolkodva nézegette.

- Igazán szép darab - szólalt meg végül.
- Ugyan már! - tiltakozott Brunold. - Pocsék munka. A pupillának semmi formája. A szivárványhártyának csúfolt pacni szabálytalan, a színek nem illenek össze, az erek túl vörösek. Véreeres szemhez sárgás árnyalatú ér való . . . Tessék, nézze meg ezt. Látja? Ilyen egy jó szem. Persze ez nem véreeres, de szakember csinálta. Láthatja a különbséget. Élethűbb színek. Jobb összehatás. Szabályos púpilla.
Mason figyelmesen megvizsgálta a két szemet, és közben elgondolkozva bólintott.
- Ez nem a maga szeme? - kérdezte, és mutatóujjával megkoppintotta a véreeres szemet.
- Nem.
- Hol találta?
- A bőrtokban.
- Azt akarja mondani - kérdezte az ügyvéd -, hogy a tolvaj kivette a tokból a maga véreeres szemét, azután berakott helyette egy hamisítványt?
- Igen.
- De hát mi az ördögöt akarhatott az illető?
- Épp ezt szeretném megtudni. Azért vagyok itt, hogy ez kiderüljön.
- Mégis, hogy derülhetne ki nálam?
Brunold résznyire húzta a szemét. Halkabbra fogta a hangját.
- Tegyük fel, azért lopták el, hogy bajba keverjenek.
- Hogy bajba keverjék?
- Minden embernek más a szeme. Alig fordul elő, hogy két szem teljesen azonos színű legyen. A jó műszemet éppúgy fel lehet ismerni a kidolgozása, a stílusa alapján, mint egy festményt. Érti ugye? Fél tucat festő nekiül és lefest egy fát. Mind-egyik kép hasonlít majd a fára, mégis mindegyiken lesz valami megkülönböztető jegy, amelyből meg lehet állapítani, hogy melyik festő festette.
- Folytassa - sürgette az ügyvéd. - Mondjon el mindent.
- Tegyük fel - szólalt meg újra Brunold -, hogy valaki bajba akar keverni, ezért ellopja az egyik szememet és a helyére egy hamisítványt tesz. Tegyük fel, hogy bűntény történik - betörés, ne adj isten, gyilkosság -, és ott hagyják a szememet a bűntény színhelyén. Holtomig magyarázhatnám a rendőrségnek, hogy nem jártam ott.
- Gondolja hogy a rendőrség kinyomozná, hogy az a szem a magáé? - kérdezte az ügyvéd.
- Mi az hogy! Persze csak ha jól fognak hozzá. Egy műszemszakértő egykettőre megállapítja, hogy kinek a keze munkája. Felismeri a kidolgozásáról. A rendőrség kapcsolatba lép az ipsével, és megmutatja neki a szemet. Én már jó ideje ugyanazzal az emberrel dolgoztatok. Épp csak rápillant, és már köpi is: "Pete Brunold, Washington Street 3902".
Az ügyvéd kitartóan, átható tekintettel figyelte Brunoldot.
- Gondolja - kérdezte lassan -, hogy a szemét egy gyilkosság színhelyén fogják hagyni?
Brunold egy pillanatig habozott, aztán bólintott.
- És azt kívánja, hogy kihúzzam a csávából? - kérdezte az ügyvéd.
Brunold megint bólintott.
- Abban a gyilkosságban - kérdezte Perry Mason - maga ártatlan vagy bűnös?
- Ártatlan vagyok.
- És én ezt honnan tudjam?
- Kénytelen hinni nekem.
- Tulajdonképpen mit kíván tőlem?
- Találja ki, hogyan mászhatok ki a slamasztikából. Maga igazán ért a bűnügyekhez. Belelát a rendőrség munkájába. Ismeri az esküdtek esze járását. Tudja, hogyan göngyölítenek fel egy

esetet a nyomozók.

Mason ide-oda mozgott hatalmas forgószékével.

- Megtörtént már az a gyilkosság? - kérdezte. - Vagy még csak eztán fog?

- Fogalmam sincs róla.

- Nos, megér magának ezeröttszáz dollárt - folytatta Mason - egy olyan ötlet, amellyel tisztázhatja magát?

Brunold nem siette el a választ.

- Attól függ, milyen ötlet.

- Jó ötlet - mondta Mason.

- A jónál is jobbnak kell lennie. Tökéletesnek kell lennie.

- Tökéletes.

Brunold a fejét rázta.

- Nincs tökéletes terv. Minduntalan ez az ügy jár a fejemben.

Fél éjszakát nem hunyom le a szemem, és megpróbálok kiagyalni valami megoldást. De nincs megoldás. Ha a rendőrség úgy jár el, ahogy mondtam, egykettőre azonosítja azt a szemet. Értse meg: én nem akkor akarom bizonygatni az ártatlanságomat, amikor a rendőrség már azonosította a szememet.

Mason beszívta az ajkát, lassan bólintott.

- Azt hiszem, értem - mondta.

Brunold kiemelt a tárcájából tizenöt darab százdollárost, és Perry Mason íróasztalára terítette.

- Tessék, a tizenöt kiló - mondta. - És most lássuk az ötletet.

Mason átnyújtotta Brunoldnak a véreres szemet, a másikat zsebre vágta, a bankjegyeket elvette és összehajtogatta.

- Ha a rendőrség - kezdte lassan - megtalálja a maga szemét, nyomozni kezd utána és szépen azonosítja, ahogy elmondta. De ha előbb egy másik szemet találnának, azt próbálnák azonosítani. Ha azután megint találnak egyet, azt is kezelésbe veszik. És ha a maga szemét találják meg utoljára, biztosak lesznek benne, hogy az is pontosan olyan, mint az első kettő.

Brunold csak pislogott.

- Mondja el még egyszer - nyögte ki végül.

Mason lassan beszélt.

- Gondolja csak alaposan végig, és mindjárt megérti. A maga szemével az a baj, hogy túlságosan jó. Valóságos műremek. De ezt csak maga tudja, mert maga ért hozzá. A rendőrség azonban nem tudja . . . hacsak fel nem hívják rá a figyelmét.

Brunold arca hirtelen felderült.

- Azt akarja mondani - kérdezte -, hogy maga . . . ?

A hangja megcsuklott, elhallgatott.

Mason bólintott.

- Igen - mondta -, pontosan azt akarom mondani. Ezért is kértem az ezeröttszáz dollárt. Lesznek kiadásaim az ügyvel kapcsolatban.

Brunold próbálkozott.

- Én talán valamivel olcsóbban is . . .

- Maga - vágott közbe Perry Mason -, magának halvány fogalma se lesz az egészről.

Brunold karja úgy lendült előre, mint a puskagolyó, megragadta az ügyvéd jobb kezét, és sokáig szorongatta.

- Barátom! - kiáltott fel. - Hogy maga milyen okos! Pokolian okos! Ha megfeszülök, se jut eszembe ez a megoldás, pedig egész éjjel ezen rágódtam.

- Megadta a címét a titkárónak? - érdeklődött Mason.

- Igen, Washington Street 3902. Van egy kis üzletem, autóalkatrészek, dugattyúgyűrű, tömítés, ilyesmi.

- Maga a tulajdonos? Vagy alkalmazott?

- Én vagyok a tulajdonos. Meguntam, hogy másoknak melózzam. Évekig vigéckedtem. Bumliztam zötyögő vonatokon, tönkretettem a gyomrom a vacak kajákkal, és hordtam a pénzt a dörzsölt alakoknak, akik csak ültek a fenekükön a boltjukban. Jelentőségteljesen hunyorított az üvegszemével.

- Ezt - folytatta - még 1911-ben szedtem össze egy vonatsze-
rencsétlenségénél. Láthatja a forradást a halántékomon. Teljesen
kikészültem. Két hétig feküdtem kórházban, és még egy hóna-
pig tartott, amíg egyáltalán eszembe jutott, hogy ki vagyok. Em-
lékezetkiesés. Odalett a szemem, és tönkrement az életem.

Mason együttérzően bólintott:

- Na jó, Brunold. Ha valami történik, értesítsen. Ha éppen
nem vagyok az irodámban, a titkárnómmal, Della Streettel be-
széljen. Tökéletesen megbízom benne, mindent tud az ügyfe-
leimről.

- Nem jár el a szája? - kérdezte Brunold.

Mason elmosolyodott.

- Kínvallatással se húznának ki belőle egyetlen szót sem.

- Pénzzel?

- Azzal se.

- Szerelem? Ha beleesik valaki? Nézzen rá, micsoda remek
nő!

Mason a fejét rázta. Kezdett az idegeire menni a pasas.

- Törődjön csak a maga dolgával - mondta. - Az enyémet
bizza rám.

Brunold megindult az ajtó felé, amelyiken bejött.

- Ne arra - szólalt meg Mason. - Az a másik ajtó egyenesen a
folyosóra vezet . . .

Elhallgatott, mert a házi telefon idegesítően csengett már egy
ideje. Felemelte a kagylót, s meghallotta Della Street hangját.

- Főnök, keresik. Egy Bertha McLane nevű nő, meg az öccse,
akit Harry McLane-nek hívnak. Meglehetősen izgatottak. A lány
nem akarja elmondani, mi baja. Sír, az öccse meg mogorván
hallgat. Beszél velük?

- Igen - válaszolt az ügyvéd. - Egy perc és jöhetnek. - Vissza-
tette a kagylót.

Brunold, félúton az ajtó felé hirtelen megszólalt:

- Jaj, a kalapom a várószobában felejtettem. Mégiscsak arra
kell mennem.

Benyitott a külső irodába, és valósággal kővé dermedt:

- Nocsak, Harry, maga meg mi az ördögöt keres itt?

Mason négy gyors lépéssel átszelte az irodáját, vállon ragadta
Brunoldot és visszarántotta.

- Itt marad - mondta. - Ez ügyvédi iroda, és nem kaszinó.

Nem óhajtom, hogy az ügyfeleim itt találkozzanak.

Kidugta a fejét az ajtón:

- Della, hozza be az úr kalapját.

Della Street bejött Brunold kalapjával, s Mason intett neki,
hogy csukja be az ajtót.

- Ki ez a fiú? - kérdezte aztán az ügyvéd Brunoldot.

- Ó, csak a kis McLane - válaszolta Brunold tettetett közöny-
nyel.

- Ismeri?

- Futólag.

- Tudta, hogy ő is idejön?

- Nem.

- Mit gondol, miért jött?

- Fogalmam sincs róla.

- Akkor miért sápadt el?

- Elsápadtam volna?

- Igen.

- Nem tudom, miért sápadtam el. Semmi közöm ehhez a kö-
lyökhöz.

Mason Brunold vállára tette a kezét.

- Na jó - mondta -, erre tessék . . . szent ég, ember! Maga
reszket, mint a nyárfalevél!

- Semmi semmi, csak egy kis idegesség - dadogta Brunold,
aztán kiszakította magát, és valósággal kirontott a folyosóra ve-
zető ajtón. - Ez a kölyök nekem se ingem, se gatyám, csak ép-

pen eszembe jutottak róla bizonyos dolgok, hogy . . .
Már kint is volt a folyosón. Hirtelen elharapta a mondatot, s becsapódott mögötte az ajtó.

Perry Mason Della Streethez fordult.

- Kerítse elő Paul Drake-et - mondta. - Drake nyomozóiroda.

Most rögtön. A nő meg az öccse várjon, amíg nem beszéltem Drake-vel. Drake-nek mondja meg, hogy jöjjön a folyosó felőli ajtóhoz és kopogjon. Majd én beengedem.

A lány kisuhant az ajtón a külső irodába, és odaszólt a két vá-
rakozónak.

- Az ügyvéd úrnak egy kis dolga van, néhány perc türelmet
kér.

Perry Mason cigarettára gyújtott, és elgondolkozva sétálgatni
kezdett az irodában. Akkor is fel-alá járkált még, amikor felhang-
zott a kopogás a folyosó felőli ajtón. Mason visszahúzta a rugós
zárat, kinyitotta az ajtót, és kurta bólintással üdvözölte a kifeje-
zéstelen tekintetű, mereven mosolygó, magas alakot.

- Gyere be Paul - mondta Mason - és nyisd ki a füled.

Az ügyvéd kivette a zsebéből Brunold üvegszemét, és átnyúj-
totta Paul Drake-nek.

A detektív kíváncsian megvizsgálta.

- Van valami fogalmad az üvegszemekről, Paul?

- Hát, nem sok.

- Na, mindjárt lesz.

- Helyes. Mesélj.

- Menj el a Baltimore Szállodába, vegyél ki szobát, böngészd
végig a szakmai útmutatót, és keress ki egy műszem-nagykeres-
kedőt. Hívd fel, add be neki, hogy vidéki kereskedő vagy, és egy
vevőd részére fél tucat véreeres szemet akarsz venni. Mondd,
hogy a szállodai kifutóval elküldöd a mintát, ahhoz kell passzol-
nia. Álnéven mutatkozz be. Találj ki valami isten háta mögötti
várost, hogy honnan jössz. Mondd, hogy kezdő vagy a szakmá-
ban.

A nagykereskedőnek nyilván lesz egy csomó szeme raktáron,
amelyek persze nem olyan jók, mint a rendelésre készült egyedi
darabok - tudod, mint a csináltatott ruha meg a konfekció. De
azért biztosan talál olyan szemet, amely passzol ehhez, és meg-
csináltatja a véreerezést.

- Véreerezést? - értetlenkedett Drake.

- Igen. Ereket raknak a szem külső felére, vörös üvegből. Ha
komoly üzletet néz ki belőled, soron kívül meg fogja csináltatni.
Vésd jól az eszébe, hogy új fiú vagy a szakmában, és az isten há-
ta mögött laksz.

- Mennyibe fog ez kerülni?

- Nem tudom. Talán darabonként tíz-tizenkét dollárba.

- Nem lenne jobb, ha elmennék a kereskedőhöz és úgy be-
szélnék vele?

- Nem. Nem akarom, hogy lásson, mert akkor később felis-
merhet. A szállodában álnéven jelentkezz be, és a kereskedőnek
is álnevet adj meg. Lehetőleg ne nagyon mutatkozz. A kifutónak
ne adj se túl sok borraivalót, se túl keveset. A poggyászkod ne le-
gyen se túl nagy, se túl kicsi. Mindenben kerüld a feltűnést,
hogy ha később nyomozni kezdenének utánad, egyszerűen ne
lehessen rád visszaemlékezni.

Paul Drake megdöbbsent tekintettel bámult az ügyvédre.

- Nyomozni kezdenének utánam? - kérdezte.

- Nincs kizárva.

- Miért, Perry, ez valami törvénytelen dolog?

- Ne búsulj, Paul, kihúzlak belőle.

- Na jó! Mikor menjek?

- Máris.

Drake a zsebébe csúsztotta a szemet, bólintott és megindult
az ajtó felé.

Mason felemelte a telefont, és átszólt Della Streetnek:

- Rendben van, Della. Küldje be a hölgyet és a fivérét.

2. FEJEZET

Bertha McLane halkán, de határozottan mondott valamit a vele lévő fiatalembernek, aki megrázta a fejét, motyogva válaszolt, aztán odafordult Perry Masonhoz.

Mason hellyel kínálta őket.

- McLane kisasszonyhoz van szerencsém? - kérdezte.

A lány bólintott, és a fiatalemberre mutatott.

- Harry, az öcsém.

Mason megvárta, amíg leülnek, aztán udvariasan megkérdezte:

- Mit óhajtanak?

Bertha McLane tekintetében makacs elszántság villant meg.

- Ki volt az a férfi - kérdezte -, aki az imént ment el?

Perry Mason felvonta a szemöldökét.

- Azt hittem, ismeri. A saját fülemmel hallottam, hogy beszélt magával.

- Nem velem beszélt. Harryvel.

- Akkor talán Harrytól kérdezze meg.

- Hiába kérdezem. Azt hajtogatja, hogy semmi közöm hozzá.

Magától talán megtudhatom.

Az ügyvéd mosolyogva rázta a fejét, aztán egy kis szünet után udvariasan megkérdezte:

- Miben állhatok a rendelkezésükre?

- Tudnom kell, ki ez az ember.

Az ügyvéd arcáról lehervadt a mosoly.

- Na nézze - jelentette ki -, ez ügyvédi iroda, és nem a központi tudakozó.

Egy pillanatra harag villant a lány szemében, aztán összeszedte magát.

- Hát igen - felelte -, alighanem igaza van. Ha hozzám valaki csak így besétálna az irodába, és kérdőre vonna, hogy ki járt nálam öelötte . . . én . . . egyszerűen . . .

- Nos? - vágott közbe Mason. - Maga egyszerűen?

A lány elnevette magát.

- Valószínűleg azt hazudnám, hogy nem ismerem az illetőt.

Mason felpattintotta a cigarettásdobozt, és megkínálta a lányt.

Bertha McLane egy másodpercig habozott, aztán kivett egy cigarettát, gyakorlott mozdulattal a hüvelykujja körméhez ütögette, előrehajolt a gyufa lángjához, amelyet Mason odatartott neki, és mélyen leszívta a füstöt. Mason Harry McLane-t is kínálta, aki némán megrázta a fejét. Erre aztán az ügyvéd rágyújtott, hátradőlt a székében, ránézett a fiatalemberre, majd a lányra, és nem is vette le a tekintetét róla; várta, hogy végre megszólaljon. A lány igazgatni kezdte a szoknyáját:

- Harry bajba került!

Harry McLane kényelmetlenül feszengett a székén.

- Mondd el, Harry - kérlelte a nővére.

- Mondd el te - motyogta Harry McLane.

- Hallotta már Hartley Basset nevét? - kérdezte Bertha az ügyvédtől.

- Igen, talán a rádióban. Pénzt kölcsönöz autóbiztosítékra, igaz?

- Igaz - vágta rá ingerülten a lány. - Egyébként mindenféle kölcsönrel foglalkozik. Az autós dolgot hirdeti a rádióban, de a többit nem veri nagydobra. Megveszi az a lopott ékszert meg a csempészárut is.

Az ügyvéd csodálkozva felvonta a szemöldökét. Mondani akart valamit, aztán meggondolta, és inkább beleszívott a cigarettájába.

- Csak jár a szád, és semmi bizonyítékod - szólalt meg Harry

McLane durcásan.

- De hiszen te mesélted.
 - Jó, jó, de én ezt csak úgy gondolom.
 - Nem, Harry, nem csak úgy gondolod. Te is tudod, hogy igazat mondtál. Dolgoztál nála, ismered a cégét.
 - Miféle bajba került Harry? - szólt közbe Mason.
 - Több mint háromezer dollárt sikkasztott Hartley Bassettől.
- Az ügyvéd ránézett Harry McLane-re. A fiú egy pillanatig állta a tekintetét, aztán lesütötte a szemét, és alig hallhatóan súgta:
- Már épp vissza akartam fizetni.
 - És Basset tud a dologról? - érdeklődött Mason.
 - Tud.
 - Mióta?
 - Tegnap óta.
 - És hogy történt az a sikkasztás? - fordult Mason a fiatalemberhez. - Hosszabb időn át? Egy nagy összeget vett el vagy több kicsit? Mi lett a pénzzel?

Harry McLane várakozóan nézett a nővéreire. Megint a lány válaszolt:

- Négy alkalommal vett el olyan ezer dollár körüli összeget.
- Hogy csinálta?
- Hamisított váltókat csempészett a nyilvántartásba.

Az ügyvéd a homlokát ráncolta:

- Mi ebben a sikkasztás? Hacsak le nem számítoztatta az eredeti váltókat.

Amióta Harry McLane belépett az irodába, most először emelte fel a hangját.

- Nem kell beavatnod minden részletbe, Bertha. Közöld velem, hogy mit akarsz tőle, és kész!
- Csakugyan, mit óhajtsz tőlem? - tudakolta Mason.
- Szeretném, ha visszajuttatná a pénzt Bassethez. Helyesebben, ha elintézné, hogy visszajuttathassam.
- A teljes összeget? - kérdezte Mason.
- Idővel a teljeset. Most csak ezeröttszáz dollárt tudok megadni. A többi részletekben fizetném vissza.
- Dolgozik valahol? - kérdezte Mason.
- Igen.
- Hol?

A lány elpirult.

- Nem hiszem, hogy ebbe be kellene avatnom.
- Pedig jó lenne - felelte az ügyvéd.
- Majd akkor mondom el, ha muszáj lesz. Egy tekintélyes üzletember titkárnője vagyok.
- Mennyi a fizetése?
- Muszáj megmondanom?
- Muszáj.
- Miért?
- Például, hogy tudjam, mennyi honoráriumot kérjek - válaszolta Mason.
- Kevesebb, mint amennyi a munkámért járna. Tudja, az alkalmazottak fizetését mindenhol csökkentették.
- Vagyis mennyi? - szívóskodott Mason.
- Heti negyven dollár.
- Még valaki mást is eltart belőle?
- Igen. Az anyámat.
- Magánál lakik?
- Nem, Denverben.
- Mennyit küld neki?
- Havi hetven dollárt.
- Maga az egyetlen támasza?
- Igen.
- És Harry?
- Ő, sajnos, eddig nem tudott küldeni.
- Harry Bassetnél dolgozott?

- Igen.
- Mennyi volt a fizetése? - kérdezte Mason.
Harry McLane közbeszólt:
- Amit kaptam, abból nem tudtam segíteni anyámat.
- Mért, mennyit kapott?
- Havi száz dollárt.
- Egy férfinak többbe kerül az élet, mint egy nőnek - szólt közbe Bertha McLane.
- Mennyi ideig dolgozott Bassetnél?
- Fél évig.
Mason végigmérte a fiatalembert, és kurtán megjegyezte.
- És ez alatt az idő alatt több mint hétszázötven dollárt keresett havonta, igaz?
Harry McLane szeme kerekre tágult a meglepetéstől.
- Hétszázötven dollárt havonta! - kiáltott fel. - Hogy mondhat ilyet! Az öreg Basset senkit nem fizet meg tisztességesen. Egy százast adott, de mintha a fogát húzták volna.
- Ez alatt a fél év alatt - folytatta Mason - maga elsikkasztott majdnem négyezer dollárt. Ha hozzáteesszük a fizetéséhez, az havi hétszázötven dollárra rúg.
Harry McLane szája megremegett.
- Így is lehet számolni - mondta, és elnémult.
- Látott ebből a pénzből az édesanyja valamit? - kérdezte Mason.
A kérdésre Bertha McLane válaszolt.
- Nem. Nem tudjuk, mi lett vele.
Mason megint a fiúhoz fordult:
- Mi lett vele, Harry?
- Elúszott.
- Mire?
- Mondom, elúszott.
- Tudni akarom, hogy mire költötte.
- Mi köze hozzá?
- Az, hogy segíteni akarok magán.
- Szép kis segítség, mondhatom!
Mason ököllel az asztalra csapott, aztán megszólalt, és lassan, határozottan verte az ütemet a szavaihoz.
- Ha azt hiszi - mondta -, hogy a kisujjamat is megmozdítom magáért, amíg nem ismerem az ügy részleteit, mélységesen terved. Vagy ismerteti a szükséges adatokat, vagy keres magának másik ügyvédet. Rendben van?
- Odaadta a pénzt valakinek - szólt közbe Bertha McLane.
- Egy asszonynak? - érdeklődött Mason.
- Ugyan - mondta Harry, hangjában egy csöpp büszkeséggel.
- Igazán nem szorulok rá, hogy fizessenek a nőknek. Inkább ők fizetnének nekem.
- Akkor kinek?
- Egy embernek, aki befekteti.
- Ki az az ember?
- Azt nem mondom meg.
- Pedig meg kell mondania.
- Nem mondom meg. Nem fogok senkit beköpní. Ha a feje tetejére áll, se tudja kiszedni belőlem. Már a nővérem is megpróbált rávenni, hogy köpjek. Soha! Előbb rohadok meg a börtönben.
Bertha McLane az öccséhez fordult:
- Harry - fogta könnyögőre a hangját -, nem annak az embernek adtad, aki most ment el innen? Valamit mondott neked az ajtóban!
- Nem - makacszkodott Harry. - Ezt a pasast most láttam életemben másodszor.
- És először hol találkoztál vele?
- Semmi közöd hozzá.
- Hogy hívják?

- Szállj már le róla!

A lány Perry Masonhoz fordult.

- Volt egy cinkostársa, aki állandóan fejte. Az segített, hogy megszerezhesse a pénzt, és ne kapják rajta.

- Csakugyan, hogy szerezte meg a pénzt? - kérdezte Mason.

- Harry vezette a váltók nyilvántartását. Basset csillagászati kamatokat számít, őhozzá csak végső szorultságában fordul az ember. Biztosítéku akármit elfogad, és a törvény engedélyezte maximális kamatot szedi. Ha egy adós valahonnan pénzhez jut, azonnal rohan, és kifizeti a váltóját, hogy ne kelljen tovább nyögnie az óriási kamatot. Hát így történt. Bejött az adós, és kifizette a váltóját. A pénzt Harry kezébe adta. Harry átvette a pénzt, a váltót visszaadta. Aztán új váltót hamisított az illető aláírásával, és elhelyezte a nyilvántartásban. Ha Basset ellenőrizte a váltónyilvántartást, mindent rendben talált, mert ott voltak a hamis váltók, Harry pedig gondosan fizette utánuk a kamatot.

- Akkor hogyan bukott le? - kérdezte Mason.

- Lejárt egy váltó. Harry hirtelenjében nem tudott pénzt keríteni, hogy kifizesse. Húzta az időt, azt hitte, van néhány nap haladék. Basset azonban véletlenül összeakadt a golfklubban a váltó tulajdonosával. Követelte rajta a pénzt, de a pasas tiltakozott. Persze, hiszen négy hónappal korábban már fizetett. Felmutatta az eredeti váltót, amelyen ott állt, hogy "Fizetve". Így aztán Basset nekiállt és kivizsgálta az ügyet.

- Miből gondolja, hogy Harrynek cinkostársa volt?

- Mert bevallotta. Ahhoz az emberhez került a pénz. Azt hiszem, szerencsejátéokra fordította.

- Milyen szerencsejátéokra?

- Összevissza: pókerre, rulettre, lóversenyre, lutrira. Gondolom, főleg lóversenyre és lutrira.

- Ha az a vén marha csak még egy kicsit a fenekén marad, visszaadtam volna a pénzét az utolsó fillérig - mondta Harry McLane.

Perry Mason Berthához fordult, és nyugodtan, figyelmesen nézegette.

- Az az ezerötyszáz dollár - kérdezte végül - a maga megtakarított pénze?

- Igen. A takarékbán van.

- A fizetéséből gyűjtötte össze?

- Abból, persze.

- És az egészséget fel akarja áldozni, hogy megmentse Harryt a börtöntől?

- Persze. Az anyám nem élné túl.

- És a részleteket aztán a fizetéséből akarja megadni?

- Igen.

- Harrynek nincs munkája - figyelmeztette Mason -, őt is el kell majd tartania.

- Miattam ne fájjon a feje - csattant fel Harry McLane. - Én majd elboldogulok. Hamarosan találok munkát, és mindent visszafizetek Berthának. Megtarthatja magának a fizetését. Egy hónapon belül az utolsó fillérig mindent visszafizetek neki.

- Mégis miből akarja visszafizetni?-érdeklődött Perry Mason.

- Visszafizetem. Lesznek befektetéseim. Nem lehet örökké balszerencsém.

- Vagyis - vágott közbe Mason - folytatni akarja a szerencsejátékot.

- Nem azt mondtam.

- Hát akkor miféle befektetésre gondol?

- Nem tartozom elszámolással magának. Maga csak intézze el az ügyünket Bassettel. A nővéremet ne féltse, majd én mindent tisztázok vele.

Mason ellentmondást nem tűrően, határozottan szólalt meg:

- Jogi tanácsot most rögtön kaphat. Egy árva fityínget se fizessen Bassetnek.

- Hogy képzeled? Hiszen elvettem a pénzét!
- Egy árva fityinget se!
- Holnap estig adott haladékot. Utána a kerületi ügyészhez fordul - erősködött Harry McLane, mintha az ügyvéd nem fogná fel a helyzetet.
- Magának, fiatalember - jelentette ki Mason -, börtönben a helye.

Bertha McLane szeme tágra nyílt.

- Öreg róka vagyok a jogászszakmában - magyarázta Mason.
- Láttam én már ilyen csodát. Nem egy ilyen ember megfordult nálam. Az első bűntény többnyire valami apróság. Valaki nagy áldozatok árán kihúzza őket a csávából. Tízet teszek egy ellen, hogy maga nem most fedezi először Harry disznóságait - igaz? Harry McLane kifakadt:
- Semmi köze hozzá. Mit gondol, ki maga, hogy így beszél?
- Nem először, igaz? - szívóskodott az ügyvéd.
- Egy-két csekkjéért már fizetnem kellett - mondta vonakodva a lány.

- Na ez az! - csapott le Mason. - Az öccse megindult a lejtőn. Maga teljes erejéből megpróbálja visszatartani, s Harry tudja, hogy maga mindig ott áll a háta mögött. Először csak kitöltött egy fedezetlen csekket. Maga fizetett. Harry szánta-bánta, fogadkozott, hogy soha többé. Fűt-fát ígért. Majd nekiáll és munkát keres. Ezt csinál, azt csinál. Beszélni igazán könnyű. De Harry mást se tud adni az embereknek. Magának is bebeszéli, hogy az összevissza ígéreteit teljesíteni fogja. Csak éppen nincs benne annyi kurázszi, hogy nekiálljon és megcsináljon valamit. Esze ágában sincs munkát keresni. Pénzt akar kiszedni magából, amivel megjátszhat egy biztos tippet. Azt hiszi, majd besöpri a nagy dohányt és vastag lesz.

Egy ilyen fiú persze nagymenő szeretne lenni. Csak nem elég határozott, nem képes nekivágni, keményen dolgozni és fölkapaszkodni. Így aztán összevissza dumál, és megpróbálja levágni a kanyarokat. Ha a dolgai balul ütnek ki, siránkozni kezd, és gyorsan keres valakit, aki meghallgatja a keserveit. Ha csak egy kicsit is kedvez neki a szerencse, rögtön nagy mellénye van, és az egész bandának ő fizet. Aztán kap egyet a fejére, kétségbeesik, összeomlik, bújik a maga szoknyájához, elzokogja a bánatát, maga pedig megsimogatja a buksiját, megígéri, hogy megvédi mindentől, és minden szép és jó lesz.

A fiatalembernek egyetlen dologra van szüksége: hogy végre meg kelljen állnia a saját lábán. Túlságosan sokáig lógott a nők nyakán. Az öcsike. Az ő harcait maga vívta helyette. Meghalt az édesapjuk, és maga taníttatta ki, igaz? Vagy tévedek?
- Kereskedelmibe járatam. Gyors- és gépirói és könyvelői képesítést szerzett. Többre nem futotta az erőmből. Néha szemrehányást teszek magamnak. Az hiszem, keményebben helyt kellett volna állnom, és jobb neveltetést kellett volna adnom neki. De apánk halála után anyámat is eltartottam, és . . .
Harry McLane felállt.

- Gyerünk - szólt oda a nővérének. - Könnyen beszél ez a pali. Csak ül a forgószékében, besöpri a nagy dohányt, és közben hegyi beszédet tart a csórónak, aki folyton le van égve. Igazán nem kell áhítatosan végighallgatnunk a szövegét.

- Téved - mondta Perry Mason -, kell.

Felállt és a székre mutatott.

- Üljön vissza.

Harry McLane makacs, kihívó tekintettel meredt rá. Mason hirtelen elindult felé, mire a fiú bepottyant a székbe. Mason ismét Bertha McLane-hez fordult.

- Maga jogi tanácsot kért tőlem - mondta. - Hát tessék. Ezt a sikkasztást csak úgy tudja elsimítani - még ha Basset eláll is tőle, hogy beperelje a fivérét -, ha maga is elkövet valami disznóságot. Mert a rendelkezésére álló jövedelemből még csak remé-

nye sem lehet rá, hogy havi törlesztést fizessen Bassetnek, támogassa az édesanyját, eltartsa saját magát és állandóan pénzt adjon az öccsének, aki minden hónapban meg fogja pumpolni, hogy folytathassa a játékot.

Ha a fiú bíróság elé kerül, megpróbálom elérni a feltételes szabadlábra helyezését. Ehhez azonban szakítania kell minden sötét kapcsolatával. El kell mondania a bíróság előtt, hogy kinek adta a pénzt, és mit csinált vele. Nem játszhatja tovább az elnéző nővér elkényeztetett öcsikéjét, meg kell tanulnia, hogy a saját lábára álljon, és akkor talán még ember lehet belőle.

- Hát nem érti!? - sóhajtott Bertha McLane, és hangja veszedelmesen megremegett. - Így is, úgy is vissza kell fizetnem a pénzt. Az öcsém sikkasztotta el. Akár börtönben van, akár nincs, mindenképpen megadom a pénzt Basset úrnak, amilyen gyorsan csak tudom.

- McLane kisasszony, maga hány éves? - kérdezte Mason.

- Huszonhét.

- A fiú?

- Huszonkettő.

- Miért a maga kötelessége visszafizetni, amit az öccse elsikkasztott?

- Mert a fivérem. Azonkívül anyámra is tekintettel kell lennem. Értse már meg, anyám nagyon beteg. Idős. És Harry a szemefénye.

- Harry a kedvence? - kérdezte Mason.

- Hát . . . - felelte vontatottan a lány -, persze. Ő a férfi a családban. Amióta apa meghalt . . .

- Értem - szólt közbe Perry Mason. - Maguk meg gürcöltek érte, és megadtak neki mindent. Mi lenne, ha elmagyarázná a helyzetet az édesanyjának?

- Isten őrizze! Belehalna. Úgy tudja, hogy Harry jól menő üzletember, Basset jobbkeze, s hogy Basset az egyik legtekintélyesebb pénzember a városban.

Perry Mason az asztalon dobolt.

- És maga fizetni fog, akár perel Basset, akár nem?

- Igen. Fizetni fogok.

Mason Harry McLane-re meredt.

- Fiatalember - szólalt meg végül -, maga itt panaszkodik, hogy sosincs szerencséje. Ma este, mielőtt lefekszik, térdeljen le szépen, és adjon hálát a jó Istennek, hogy beteg az édesanyja. Jobb meggyőződés ellenére megpróbálom bíróságon kívül elrendezni az ügyet a károsulttal. Magáról pedig nem fogok elfeledkezni, és vagy sikerül férfitá kalapálnom, vagy kiterítem. Fölemelte az íróasztalon a telefont, és átszólt Della Streetnek.

- Hívja fel nekem Hartley Bassetet. Pénzkölcsönző. - Kezében a kagylóval Bertha McLane-hez fordult:

- Hartley Bassettel nem lesz könnyű dolga. Mindenét el akarja majd szedni, amiye csak van, még a lelkét is. Az ilyenek nem kukoricáznak.

Harry McLane közbeszólt.

- Hartley Bassettel ne törődjön. Tegye meg a számunkra legkedvezőbb ajánlatot, és Basset el fogja fogadni.

- Ezt az öntudatot meg honnan veszi? - kérdezte megvetően Mason. - A számunkra legkedvezőbb ajánlatot!

- Hát, a nővérem számára és az enyémre - vágta rá McLane.

- Mindent vissza fogok fizetni Berthának.

Mason bólintott.

- Maga most valószínűleg azt hiszi, hogy nem fogja visszafizetni, de vissza fogja. Majd én gondoskodom róla. Csak azt mondja meg, mitől olyan biztos benne, hogy Basset elfogadja az ajánlatukat?

- El kell fogadnia. Lesz, aki rákényszeríti.

- Kicsoda?

- Valaki a családjából . . . aki a barátom.

- A maga barátait az első szél elfújja - mondta Mason. - Aki-
be csak annyi jellem szorult, mint magába, a mellett nemigen
tartanak ki a barátai.

- Azt maga csak képzeli - kapta fel a fejét McLane. - Majd
nagyon elcsodálkozik, ha meglátja, hogy van valaki, aki mindent
el tud érni Bassetnél, és aki kiáll értem. Csak tegye meg szépen
az ajánlatát, és ne törődjön vele, hogy Basset abban a percben
mit válaszol. Nyilván nemet mond, de egy óra sem telik bele,
visszahívja, és kijelenti, hogy megfontolta az ügyet, és kész elfo-
gadni az ajánlatát.

Perry Mason rámeredt a fiatalemberre, és lassan, kimérten
megkérdezte:

- Összeszűrte a levelet Basset feleségével?

Harry McLane elvörösödött, és válaszra nyitotta a száját. Ek-
kor megszólalt a telefon, és Mason a füléhez emelte a kagylót.

- Halló - mondta -, Basset? . . . Hartley Basset úrral beszélek?
Na kérem, itt Perry Mason ügyvéd beszél. Szeretnék megtár-
gyni magával valamit. Át tudna jönni az irodámba? . . . Rend-
ben van, én megyek magához. Ma este valamikor? . . . Igen, a
ma este tökéletesen megfelel. Bár jobb szeretném már dél-
után . . . Na jó, este, rendben van. Azt mondja, az iroda a lakásán
van? Fél kilenckor ott leszek . . . Aha! Szóval már tudja, hogy mi-
ről van szó . . . Nagyszerű: fél kilenckor.

Perry Mason letette a kagylót.

- Honnan tudja Basset, hogy maguk idejöttek? - kérdezte.

Harry McLane hangja magabiztosan csengett:

- Onnan, hogy megmondtam neki.

- Megmondtad? - döbönt meg Bertha McLane.

- Igen, megmondtam - felelte Harry. - Folyton arról pofázott,
hogy börtönbe juttat, ezért azt gondoltam, kicsit ráijesztek.
Megmondtam neki, hogy maga Perry Mason lesz az ügyvédem,
úgyhogy vigyázzon magára, mert a végén Perry Mason még őt
juttatja börtönbe.

Perry Mason néma ellenszenvvel nézte a fiút.

Bertha McLane az ügyvédhez lépett, és megérintette a karját.

- Köszönöm - szólalt meg. - Szívből köszönöm. És ne felejtse
el: minden tőlem telhetőt megteszek Bassetnek. Amilyen gyor-
san csak lehet, visszafizetem az egész adósságot meg a kama-
tokat. Váltót írok alá neki. Ha akarja, havi egyszázalékos kamatot
számíthat. Amennyit szokott.

Mason mély lélegzetet vett, és lassan válaszolt:

- Hartley Bassettel majd én beszélek. - Fölemelt az íróasztá-
láról egy üres cetlit, ceruzával ráfirkált egy telefonszámot, és
odányújtotta Bertha McLane-nek: - Ez a lakástelefonom. Itt
mindig elérhet, ha nem talál az irodában, és valami fontos törté-
nik. Szentül hiszem, hogy az öccse előbb-utóbb beszélni fog, és
tudni akarom, hogy mit mond.

- Úgy érti, a bűntársáról?

- Úgy - felelte Mason.

Harry McLane, akinek viselkedéséből csak úgy sugárzott a pi-
masz magabiztosság, egyetlen megjegyzésre szorítkozott:

- Frászt!

Bertha McLane úgy tett, mintha nem hallaná.

- És a honorárium? - kérdezte. - Mennyi lesz a honorárium?

Mason rámosolygott:

- Ne törődjön vele. Annak az embernek a honoráriumából, aki
az imént ment el innen, futja a maga ügyére is.

3. FEJEZET

Az ajtón a következő felirat volt olvasható: BASSET AUTOMO-
BIL PÉNZÜGYI TÁRSASÁG. BEJÁRAT. Tőle közvetlenül balra
egy másik ajtón réztábla állt:
HARTLEY BASSET

MAGÁNLIKÁS

Házalók és ügynökök kíméljenek

Perry Mason benyitott a TÁRSASÁG feliratú ajtón. Az előtér üresen tátongott. A túlsó végén meglátott egy ajtót, amelyen az állt: Hartley Basset. Felfedezett egy csengőgombot is, fölötte táblával: TESSEK CSÖNGETNI ÉS HELYET FOGLALNI.

Perry Mason csöngetett.

Az ajtó szinte azonnal kinyílt. Domború mellkasú férfi jelent meg. Szürke bajusza rövidre vágva, sűrű haja a halántékán őszült, fekete pupillája egyetlen pont. Kígyóbüvölő tekintettel meredt a látogatóra.

Gyors, férfias mozdulattal fölemelte a bal karját, és a karórájára pillantott.

- Pontos - mondta -, másodpercre pontos.

Perry Mason szótlánul bólintott, és belépett Hartley Basset mögött a meglehetősen egyszerűen berendezett irodahelyiségbe.

- Jöjjön beljebb - invitálta Basset. - Itt szedem be a pénzt, és nem akarom, hogy túlságosan árulkodjon a jólétről. A nagy kölcsönügyleteket a benti irodában szoktam lebonyolítani. Tárgyalni jobban szeretek ott.

Kinyitotta az ajtót, és beengedte Mason a fényűzően berendezett irodába. Egy másik szobából írógépkopogás szűrődött ki.

- Éjszaka is dolgoznak? - kérdezte Perry Mason.

- Egy-két órát este is nyitva tartok, az olyan kliensek kedvéért, akik dolgoznak valahol. Aki csak az autójára akar kölcsönt kapni, de nem dolgozik, az nehezebben kap hitelt, mint egy állásban lévő megszorult ember.

Rámutatott egy székre. Mason leült.

- Harry McLane ügyében jött? - kérdezte Basset.

Az ügyvéd bólintott, mire Basset megnyomott egy gombot.

A szomszéd helyiségben elhallgatott az írógépkopogás. Zajosan hátratoltak egy széket. Majd kinyílt az ajtó. Keskeny vállú, negyvenöt körüli, szürkés szemű férfi kandikált ki szarukeretes pápaszemén keresztül.

- Arthur - fordult feléje Basset -, mi a McLane-féle sikkasztás pontos összege?

- Háromezer-kilencszáznegyvenkét dollár hatvanhárom cent

- mondta az ajtóban álló ember rekedt, kifejezéstelen hangon.

- Ebben a havi egyszázalékos kamat is benne van? - kérdezte Basset.

- Igen. Havi egyszázalékos kamat, a sikkasztás napjától számolva - jelentette ki a férfi.

- Köszönöm - és Basset elbocsátotta.

A férfi visszalépett, és behúzta maga mögött az ajtót. Néhány másodperc múlva újra felhangzott a gépiesen egyhangú kopogás. Hartley Basset rámosolygott Perry Masonre:

- Holnap délutánig kapott haladékot.

Mason kivett egy cigarettát a tárcájából. Basset szivart húzott elő a mellényzsebéből. A két férfi úgyszólván egyszerre gyújtott rá. Mason füstöt fújt a gyufájára, úgy oltotta el.

- Semmi akadálya nincs, hogy mi ketten megértsük egymást

- szólalt meg.

- A világon semmi - helyeselt Basset.

- Nem ismerem az ügy részleteit - folytatta Mason -, de eljárásomat arra a feltételezésre alapozom, mintha McLane sikkasztott volna.

- De hisz be is vallotta.

- Jó, ne vitassuk. Tegyük fel, hogy valóban sikkasztott.

- Azért nem akar beszélni róla, hogy majd a bíróságon, a védelem során használhassa, amit tud? - kérdezte Basset, és ridegebb lett a tekintete.

- Egyszerűen semmit nem ismerek be - felelte Mason. - Ha ügyfeleim bármit beismernek, az az ő dolguk. Én soha nem is-

merek be semmit.

- Térjünk a tárgyra - sürgette Basset.
- Maga ugyebár a pénzt akarja.
- Természetesen.
- A pénz nincs McLane-nél.
- Nincs. De volt egy bűntársa!
- Tudja, hogy ki volt az?
- Nem. De szeretném tudni.
- Mire menne vele?
- Nála van a pénz.
- Miből gondolja?
- Úgyszólván biztos vagyok benne.
- Akkor miért nem fizeti vissza a pénzt az a bűntárs?
- Az összes körülményt persze nem ismerem. De tudom, hogy a bűntárs szerencsejátékos. Ha nincs dohánya, nem tud játszani. Figyelje egy kicsit Harry McLane esze járását, és rá fog jönni, hogy "a nagy feltörésre" készül. Nem hülye, tudja, hogy ha ő meg a társa visszafizetik az elsikkasztott pénzt, nem lesz forgótókéjük. A szerencsejátékosnak készpénzre van szüksége. Egyébként semmi kifogásom ellene - folytatta Basset -, félőlem elvihetik szárazon. Csakhogy ezt nem viszik el. Legalábbis az én pénzemmel nem. Vagy tejelnek, vagy bevonulnak a sittre.
- Gondolom, tisztában van vele, hogy ez bűnpártolás - jegyezte meg Mason.
- Szó sincs róla. Csak vissza akarom szerezni a pénzem.
- Sikkasztókat bújtat ki a törvény alól . . . mármint ha visszatérítik, amit elvettek magától.
- Elég a szörszálhasogatásból - csattant fel Basset. - Maga tudja, hogy mit akar. Én is tudom, hogy mit akarok. Nyíltan beszélek. Máshol nem beszélhetnénk ugyanilyen őszintén. A pénzemet akarom, és kész.
- És azt gondolja, hogy a pénze McLane-nél van?
- Nem. Azt gondolom, hogy a bűntársánál van.
- És nem gondolja, hogy ha McLane vissza tudná szerezni a pénzt a bűntársától, már rég megtette volna?
- Nem - csattant fel Basset. - Azért loptak, hogy legyen pénzük játszani. Mostanáig nyilván veszítettek, tehát tovább akarnak játszani. McLane nővére a föld alól is elő fogja keríteni a pénzt, hogy megmentse az öccsét a börtöntől, a két sikkasztónak pedig megmarad a játékhoz a tőkéje.
- Na és? - kérdezte Mason.
- A lánynak nincs annyi pénze, amennyi kellene - folytatta Basset. - Ezeröttszáz dollárnál többet nemigen tud adni. McLane bűntársánál van még vagy kétezer. Nos, elfogadom a lány pénzt, aztán kiderítem, hogy ki a bűntárs, és megszerzem tőle a hátralékot.
- Tegyük fel - vetette közbe Mason -, hogy nem válik be a számítása.
- Beválik.

Mason lassan beszélt:

- Fel tudok ajánlani magának ezeröttszáz dollár készpénzt, a fennmaradó összeget pedig harmincdolláros havi részletekben. A fiú nővérenek a képviselője vagyok.
- Ez a lány pénze? - kérdezte Basset.
- Igen.
- Teljes egészében?
- Teljes egészében.
- A fiú egy vasat sem ad hozzá?
- Egy vasat sem.
- Elfogadom a lánytól az ezeröttszáz dollárt készpénzben, a többit pedig havi százdolláros törlesztésben kérem - döntött Basset.

Mason arca kipirult, gyors lélegzetet vett, aztán összeszedte magát, beleszívott a cigarettájába, és szárazon megszólalt:

- Ez nem fog menni. A lány a beteg anyját támogatja. Egy fil-
lérje sem maradna a fizetéséből a saját megélhetésére.
- Én viszont semmire se megyek vele, ha kis részletekben ka-
pom vissza a pénzem - mondta Basset. - A havi százdolláros
törlesztés viszonylag gyorsan csökkenteni fogja az alapössze-
get, Harry McLane pedig munkához juthat közben. Aztán majd
szépen az új munkaadója nyakába varrhatja a hiányt.
- Ezt hogy érti? - érdeklődött Mason. - Hogyan varrhatná a
hiányt az új munkaadója nyakába?
- Kitalálhat valami jó sikkasztási trükköt, és egykettőre meg-
szerzi az új munkaadójától azt a pénzt, amivel nekem tartozik.
- Vagyis egyenesen rákényszerítené a lopásra?
- Hová gondol! Csak azt javaslom, hogy hárítsa át másra a
terhet. Tőlem már sikkasztott, palira vett egy darabig. Most egy
kicsit talán legyen más a balek.

Mason elnevette magát:

- Könnyen megeshet, Basset úr, hogy bűnrészessé válik egy
sikkasztásban, amelyet még el sem követtek.

Basset jeges tekintettel nézett az ügyvédre:

- Fütyülök rá. A pénzem akarom, és nem érdekel, hogy ho-
gyan jutok hozzá. Ellenem nincs semmiféle bizonyítéka. Az ügy
erkölcsi oldala pedig tökéletesen hidegen hagy.

- Azt vettem észre - mondta Mason.

- Nagyszerű. Legalább elejét vehetjük a félreértéseknek. Én
nem kívánom megvitatni a maga szakmájának erkölcsi kérdése-
it, és maga se foglalkozzon az enyémeikkel. A pénzem akarom
megkapni. Maga azért van itt, hogy ezt elintézzé. A lány nem
akarja, hogy az öccse börtönbe kerüljön. Közöltem a feltételei-
met. Nincs több tárgyalnivalónk.

- A feltételeit azonban - mondta Mason - nem fogadhatjuk
el.

Basset vállat vont:

- Holnapig van idejük.

Gyenge kopogás hallatszott, és rögtön kinyílt az ajtó. Har-
mincöt-negyven körüli asszony nézett gyors kis mosollyal Ma-
sonre, aztán Hartley Bassethez fordult, kérlelő hangon:

- Meghallgathatnám, miről beszéltek, Hartley? - kérdezte.

Hartley meg se mozdult. A szivar felszálló füstjén át figyelte
az asszonyt. Egy arcizma se rezdült.

- A feleségem - mutatta be az asszonyt az ügyvédnek.

Mason fölállt, egy gyakorlatlott pillantással fölmérte a nő karcsú
alakját, és így szólt:

- Örvendek, asszonyom.

Az asszony nem vette le szemrehányó tekintetét a férjéről:

- Hartley, kérlek, szeretnék valamit mondani erről . . .

- Ugyan miért?

- Mert érdekel.

- Mi érdekel?

- Hogy mit fogsz tenni.

- Azt akarod mondani - kérdezte a férje -, hogy Harry

McLane érdekel?

- Nem. Egész másról van szó.

- Miről?

- Nem szeretném, ha kikészítenéd, hiszen a pénzt a nővére
adja.

- Úgy hiszem - mondta Basset -, ezt én jobban meg tudom
ítélni.

- itt lehetek, amíg beszéltek?

Basset merev arccal, fagyos hangon válaszolt:

- Nem.

Egy pillanatra csönd lett. Basset meg sem próbálta enyhíteni
a kurta visszautasítást. Az asszony habozott, aztán megfordult,
és keresztülment az irodán. Nem azon az ajtón ment ki, amelyi-
ken bejött, hanem a külső iroda felé vezetőn, és egy másodperc

cel később egy másik ajtócsukódás jelezte, hogy kilépett az előtérbe.

Hartley Basset törte meg a csöndet:

- Akár vissza se üljön, Mason úr. Azt hiszem, tökéletesen megértettük egymást. Jó éjszakát.

Perry Mason gyorsan az ajtóhoz lépett, felrántotta és visszaszólt:

- Viszontlátásra.

Keresztülsietett a külső irodán, bevágta maga mögött az előtér ajtaját, és három gyors lépéssel a kocsijánál termett. Felrántotta az ajtaját, és éppen be akart ülni a kormány mögé, amikor észrevette, hogy a túlsó ülésen kuporog valaki.

Hirtelen éber lett, megmerevedett. Egy női hang szólította meg:

- Csukja be az ajtót, kérem, és vigyen el egy kicsit. Csak a sarkon túl.

Basset felesége volt.

Mason egy pillanatig habozott. Arcán ingerültség látszott, majd kíváncsiság. Beült a kormány mögé, befordult a kocsival a sarkon, megállt, kikapcsolta a lámpát és a motort. Az asszony előrehajolt, kezét az ügyvéd karjára tette, és megszólalt:

- Kérem, tegye meg, amit a férjem kíván.

- Amit a férje kíván -felelte Mason-, az emberileg lehetetlen.

- Nem, nem lehetetlen - mondta az asszony. - Én jobban ismerem a férjemet. A sziklából is vizet facsarna. Kiprészeli az áldozata utolsó csepp vérének is, de lehetetlent sohasem követel.

- Az a lány a beteg édesanyját támogatja.

- De hát bizonyára léteznek - Vetette közbe Mrs. Basset - szociális intézmények az ilyen emberek megsegítésére. Végül is annak a lánynak nem muszáj ezt csinálnia. Civilizált társadalmakban az emberek mégse szoktak éhen vészni. Ha, mondjuk, a lány meghalna, csak gondoskodna valaki az anyjáról.

Mason felhorkant.

- Maga tehát úgy gondolja, hogy az a lány éljen hatvan dollárból, tagadjon meg minden fillért az anyjától, csak hogy megadja a férjének, amit ellopott tőle egy nyikhaj kölyök?

- Nem - rázta meg a fejét az asszony. - Nem azért, hogy megadja neki a pénzt, hanem hogy meggátolja abban, amit akkor tenne, ha nem kapná meg a pénzét.

- És maga azért lopózkodt ki, hogy ezt közölje velem? - kérdezte lassan Mason.

- Nem - felelte az asszony -, kérdezni akarok valamit. A sikasztást csak mellékesen hoztam szóba.

- Ha jogi tanácsra van szüksége - felelte a férfi -, jöjjön el az irodámba.

- Nem mehetek el az irodájába. Nem tudok elszabadulni. Állandóan kémkednek utánam.

- Ne beszéljen ostobaságot - mondta Mason. - Ki az ördög kémkedne maga után?

- Természetesen a férjem.

- Azt akarja mondani, hogy nem állna módjában felkeresni egy ügyvédi irodát, ha akarná?

- Egész biztosan nem állna módomban.

- Ki akadályozná meg benne?

- A férjem.

- Hogyan akadályozná meg?

- Fogalmam sincs. De megtenné. A férjem nem ismer irgalmat. Ha szembeszegülnék vele, megölné.

Mason összevonta a szemöldökét, gondolkozott:

- Mit akar kérdezni?

- Hogy mi a helyzet a bigámiával.

- A bigámiával?

- Én Hartley Basset felesége vagyok.

- Igen, tudom.

- Meg akarok szökni. El akarom hagyni.
- Jó ötlet!
- Van egy másik férfi, aki gondoskodna rólam.
- Egyre jobb.
- Ehhez azonban hozzá kellene mennem feleségül.
- Hát váljon el Bassettől.
- De nekem most azonnal hozzá kellene mennem ahhoz a másik férfihoz.
- Úgy érti, végig akarja csinálni az esküvői cirkuszt, de nem válik el előbb Bassettől?
- Igen, úgy értem.
- Szóval az a férfi nem tudja, hogy maga Basset felesége?
- De - mondta az asszony vontatottan -, tudja.
- Bigámiát akar elkövetni?
- Úgy kéne intézni, hogy ne legyen bigámia.
- Gyors válásra - jegyezte meg Mason - van lehetőség, csak el kell utaznia a megfelelő helyre.
- A férjemnek tudnia kellene róla?
- Igen.
- Akkor ez a megoldás számomra nem létezik.
- Jó, de akkor nem mehet férjhez.
- Már hogyan mehetnék! Csak az a kérdés, hogy a házasságom érvényes lenne-e vagy sem.
- Ahhoz, hogy megkapja az engedélyt, hamis esküt kéne tennie.
- Mondjuk leteszem azt a hamis esküt. Akkor mi van?
Az ügyvéd oldalt fordult, hogy jobban lássa az asszony arcát, és úgy mondta:
- Említette, hogy követik magát. Gondolom, észrevette azt az autót, amelyik itt parkol szorosan mögöttünk, a járda mellett.
- Szent isten, dehogy vettem! - sóhajtott fel az asszony.
Villámgyorsan megfordult, kinézett a hátsó ablakon, és egy elfojtott kis kiáltást hallatott.
- Jézusom, ez James!
- Kicsoda?
- A férjem sofőrje.
- És a férje kocsija?
- Igen, az egyik.
- Gondolja, hogy a sofőr magát követte?
- Tudom. Azt hittem, sikerült megszöknöm előle, de tévedtem.
- Mit akar most csinálni? Kiszáll?
- Nem. Kerülje meg a háztömböt, és majd a kapunál szállok ki.
- Az a férfi a másik kocsi - jegyezte meg Mason - tudja ám, hogy maga meglátta.
- Ezen nem tudok változtatni. Legyen szíves, tegye meg, amit mondok. Most rögtön! Kérem!
Mason megkerülte a háztömböt. A kocsi, amely az előbb mögötte állt égő fényszórókkal, makacsul a nyomában volt. Mason a Basset-ház előtt a járdához gurult, átnyúlt az asszony fölé, és kinyitotta az ajtót.
- Ha jogi tanácsra van szüksége - mondta -, bemegyek magával.
- Nem. Ne! - az asszony csaknem sikoltott.
Az árnyékból előlépett egy alak, és odaállt a kocsihoz. Hartley Basset megszólalt:
- Netán találkája volt a feleségemmel?
Mason kinyitotta az ajtót a maga oldalán, kiszállt, hátulról megkerülte a kocsit, és közvetlenül Hartley Basset elé állt.
- Nem - mondta -, nem volt.
- Akkor - csattant fel Basset - csakis a feleségem szervezhette meg a találkozást. Talán jogi tanácsot akart kérni?
Mason szétterpesztette a lábát, és összefonta a két karját.

- Azért szálltam ki a kocsiból - szólalt meg -, és azért jöttem át magához, hogy világosan megmondjam: ne üsse bele az orrát a más dolgába.

A kocsi, amely Masont követte, szintén beállt a járda mellé.

Egy magas, vékony ember nyitotta ki a kocsiajtót, gyorsan, macskaléptekkel megindult Mason felé, de amikor meghallotta Mason hanglejtését, visszament a kocsihoz, kivett valamit az ajtózsebből, és visszasietett az ügyvédhez. A kocsi fényszórója megcsillant az emelőn, amit a jobb kezében tartott.

Az ügyvéd megfordult, és szembekerült mind a két férfival.

Mrs. Basset fölrohant a lépcsőn, és bevágta maga után az ajtót.

- Nos, uraim - kérdezte sötéten Mason -, óhajtanak valamit?

Basset ránézett az emelős langalétára.

- Rendben van, James - mondta. - Elég.

Mason rezzenéstelenül pillantott Bassetre, aztán nyugodtan kijelentette:

- Milyen igaza van! Csakugyan elég.

Visszafordult a kocsijához, beült a kormány mögé, és kiengette a kuplungot. A két ember ott állt és bámult, a parkoló kocsi fényszórója kirajzolta a körvonalukat.

Az ügyvéd kocsija csikorogva megfordult, aztán egyre gyorsabb lett az egyenesben, ahogy a főútvonalra hajtott.

Az első vegyesboltnál fékezett, megállt, a telefonfülkéhez sietett, tárcsázott, és amikor meghallotta Bertha McLane szorongó hangját, megszólalt.

- Sajnos nem megy.

- Nem akarja elfogadni?

- Nem.

- Mit akar?

- Képtelenséget.

- Mégis mit?

- Képtelenséget.

- Legalább árulja el, hogy mit!

- Azt akarja, hogy maga havi száz dollárt fizessen.

- De annyit nem tudok!

- Én is ezt mondtam neki. Meg hogy magának az édesanyjáról kell gondoskodnia. Szerinte az édesanyját be lehetne dugni egy szociális otthonba.

- De én arra képtelen volnék!

- Ezt is megmondtam. Most figyeljen. Szedje ki Harryből, hogy mit csinált a pénzzel és ki a bűntársa.

- Úgysem fogja elmondani.

- Akkor meg menjen a sittre.

- Maga most hol van?

- Egy telefonfülkében.

- Basset lakásánál?

- Igen.

- Menjen vissza, és mondja meg Bassetnek, hogy valahogy megszerzem a pénzt. Egy-két hónapig mindenképpen fogom tudni fizetni a részletet. Addigra Harry már dolgozni fog. Van néhány tárgyam, amit eladhatok.

- Szó sem lehet róla. Én ilyent nem mondok Bassetnek.

- De én el akarom fogadni az ajánlatát, hogy Harry ne kerüljön börtönbe.

- Holnap délutánig még találhat magának másik ügyvédet.

- Ezek szerint nem vállalja a képviselőmet?

- Nem - jelentette ki Mason. - Ha egy ilyen ajánlatot el akar fogadni, abban nem segítek. Csak úgy vállalom a képviselőt, ha megengedi, hogy szétszedjem a kisöccsét és megnézzem, mitől ketyeg. Ha egyszer megtudom, amit kell, akkor megteszek minden tőlem telhetőt. Ha nem, keressen másik ügyvédet. Ne vitatkozzon velem telefonon. Gondolja meg. Ráér válaszolni.

És lecsapta a kagylót.

4. FEJEZET

Perry Mason kényelmesen elnyúlt karosszékében, és annyira elmerült a legújabb lélektani felfedezésekről szóló könyvében, hogy szinte észre sem vette, amint az óra elüti az éjfelet. Ekkor csörögni kezdett a telefon a vállánál, az állványon.

Mason felemelte a kagylót:

- Halló, itt Perry Mason.

Rikácsoló, feldúlt női hangot hallott, elöntötte a szavak árja, de nem jött rá, hogy kivel beszél.

- . . . Jöjjön ide azonnal. Elhagyom a férjemet. Erőszakoskodott. Megtámadta . . . Rettentő nagy baj lesz. A fiam meg fogja ölni...

- Kivel beszélek? - szakította félbe Mason.

- Itt Sylvia Basset . . . Hartley Basset felesége.

- Mit óhajt?

- Jöjjön ide, amilyen gyorsan csak tud.

- Nem várhatnánk reggelig?

- Nem. Hát nem érti? Súlyosan megsebesítettek egy nőt.

- Mi történt vele?

- Fejbe vágták.

- Ki vágta fejbe?

- A férjem.

- Hol van a férje?

- Beugrott az egyik kocsiba, és eltűnt. De ha hazajön, a fiam, Dick azonnal végez vele. Nem tudom megakadályozni. Legyen szíves, jöjjön ide és vegye a kezébe az ügyet. Ha a férjem visszajön, mielőtt maga ideérne, Dick megöli. Szeretném, ha elmagyarázná Dicknek, hogy maga is meg tudja védeni az érdekeimet, hogy nem neki kell igazságot osztania, hogy . . .

- Maga most hol van?

- Itthon.

- El tudja hozni hozzám a fiát?

- Nem, nem hajlandó kimozdulni. Őrjöng. Semmit sem tudok kezdeni vele.

- Nem ijesztette még meg a rendőrséggel?

- Nem.

- Miért nem?

- Mert még őrizetbe vennék, amit nem akarok. Aztán vannak itt egyéb dolgok is . . . az ilyesmi csak kínos lenne. Kérem, jöjjön ide. Telefonon nem tudom megmagyarázni, de élet-halálról van szó. Az a helyzet . . .

- Megyek - szakította félbe Mason. - Amíg odaérek, vigyázzon Dickre.

Gyorsan lerakta a kagylót, kibújt a házi köntöséből, papucsából, felöltöt és cipőt húzott, és másfél perccel később már tövig taposta a gázpedált, úgy hajszolta a kocsit, keresztül az éjszakai városon.

Mrs. Basset kint várta az ajtó előtt, amelyen a Pedagógiai Társaság felirat állt.

- Erre jöjjön - mondta. - Kérem, beszéljen Dick fejével.

Perry Mason belépett a külső irodahelyiségbe. A belső irodából egy huszonegy-huszonkét éves karcsú fiatalember rontott ki:

- Nézd, mama, én nem fogok itt ülni és várni . . . - ahogy meglátta Perry Masont, elakadt a szava. Előrenyújtott keze lehatlant.

- Dick - szólalt meg az asszony -, ismerkedj meg Perry Mason ügyvéddel. Ez itt Dick Basset, a fiam.

A fiatalember kerekre nyílt barna szeme Perry Masonre meredt. Az arca halotthalvány volt. Érzékeny, finom vonású ajkát szigorúan összezárta. Mason könnyedén nyújtotta felé a kezét:

- Basset úr, örvendek a szerencsének.

Basset egy másodpercig habozott, csak bámulta Mason ki-nyújtott kezét, aztán átcsúsztatott valamit a jobb kezéből a bal-

ba, és előrelépett.

Leesett a földre egy apró tárgy. A fiatalember megrázta Mason kezét:

- Maga képviseli anyát?

Mason bólintott.

- Pokol volt az élete - mondta a fiatalember. - Elég sokáig kivontam magam a dolgokból. De ma este . . .

Megállt, észrevette, hogy Perry Mason tekintete a szőnyegre hullott tárgyra szegeződik.

- Töltényhüvely? - kérdezte Mason.

A fiú lehajolt, hogy fölvegye, de Mason megelőzte. Fölemelt a földről egy harmincnolcas töltényhüvelyt, és elgondolkozva nézegette kinyújtott tenyerében.

- Mire való ez a muníció? - kérdezte.

- Az az én dolgom - mondta Basset.

Mason hirtelen, még mielőtt a fiú észbe kaphatott volna, megragadta a bal kezét, és szétfeszítette az ujjait: újabb harmincnolcas töltények kerültek elő; köztük egy üres.

- Hát a fegyver hol van? - kérdezte.

- Mit képzelsz! - fortyant fel Basset. - Nincs hozzá joga . . .

Perry Mason vállon ragadta a fiatalembert, előrerántotta, megpördítette a tengelye körül, kutató jobb keze pedig besiklott hátul a zakója alá.

Dick Basset megpróbált ellenállni, megvetette a lábát, és ki tépte magát az ügyvéd kezéből, de addigra Perry Mason már előhúzta a harmincnolcas revolvert a jobb hátsó zsebéből.

Mason felnyitotta a revolvert. A tár üres volt. Megszagolta a cső végét.

- Ebből bizony lőttek - jelentette ki.

Dick Basset falféren, némán nézett rá. Mrs. Basset előreugrott, és kezét a fegyverre kulcsolta.

- Jaj - mondta Perry Masonnak -, de rég szeretném tudni, hogy hova lett ez a pisztoly! Kérem, adja ide!

Mason nem eresztette el a fegyvert.

- Mit akar? - kérdezte az asszonytól.

- Adja ide!

- Kié ez a revolver?

- Nem tudom.

Mason az ifjú Bassetre nézett.

- Hol szerezte?

Basset hallgatott.

Mason nemet intett az asszonynak, és gyengéden lefejtette kezét a fegyverről.

- Az hiszem - mondta -, egyelőre biztosabb helyen van nálam. Na, lássuk, mi történt.

Az asszony vonakodva eresztette el a revolvert, és a fiúhoz fordult:

- Mutasd meg neki, Dick.

Dick Basset elhúzott egy spanyolfalat, s ezáltal feltárult a szobának az a sarka, amely addig rejtve volt az ügyvéd tekintete előtt.

Egy széles csípőjű, fakóvörös hajú asszony hajolt a megkoptott díványon fekvő női alak fölé. Nem nézett föl, amikor a spanyolfal elmozdult, úgy szólt hátra:

- Azt hiszem, pár perc múlva már jól lesz. Itt van az orvos?

Az ügyvéd oldalra lépett, hogy ellásson a vörös hajú asszony mellett, és megnézhesse, ki fekszik a díványon.

Egy húszas éveinek közepén járó, barna hajú nő volt, fekete kosztümben. A blúza előtt nyitva, kilátszott a nyaka és melle fehérajlata. A feje mellett vizes törülközők heverték a díványon.

Egy üvegcsere repülő és egy kis üveg konyak is meglapult a törülközők között. A vörös hajú nő a lány csuklóját dörzsölgette.

- Ez meg kicsoda? - kérdezte Perry Mason.

- A menyem . . . Dick felesége - mondta vontatottan Mrs.

Basset. - De ezt nem tudják az emberek. A lánynevét használja. Dick Basset megfordult, és mintha mondani akart volna valamit, de aztán néma maradt. Perry Mason a fiatalasszony halántékán éktelenkedő horzsolásra mutatott.

- Mi történt?

- A férjem fejbe vágta.

- Miért?

- Fogalmam sincs.

- És mivel vágta fejbe?

- Fogalmam sincs. Fejbe vágta, aztán elrohant.

- Hova ment?

- A kocsija odakint állt. Beleugrott, és elhajtott, mint egy örült.

- A sofőr . . . vele volt?

- Nem, egyedül ő volt a kocsiban.

- Maga látta?

- Igen.

- Honnan?

- Az egyik emeleti ablakból.

- Biztosan tudja, hogy az ő kocsija volt?

- Hát persze. Az ő Packardja.

- Vitt magával valami csomagot?

- Nem, csomag nem volt nála.

A díványon megmoccant és felnyögött a fiatalasszony.

- Kezd magához térni - mondta a vörös hajú asszony.

Perry Mason előrehajolt. Mrs. Basset a dívány fejéhez lépett, elsimította a lány nedves haját, megcirógatta csukott szemhéjét, és megszólalt:

- Hazel, kedvesem, hallasz engem?

A szemhéj felnyílt, és láthatóvá vált a sötét szem kába pillantása. A lány megvonaglott, nyögött egyet, és oldalt fordult.

- Hányni fog, aztán rendbe jön - jelentette ki az idősebb nő, s közben Sylvia Basset felé bólintott. Végre megfordult, és kíváncsian végigmérte Perry Masont.

Perry Mason Mrs. Bassethez fordult.

- Azt akarja, hogy a kezembe vegyem az üveget? - kérdezte.

- Hogy érti?

- Akarja, hogy legjobb belátásom szerint intézzem?

- Igen, akarom.

Perry Mason odalépett az ütött-kopott, cigarettaégette asztalhoz, és beleszólt a telefonba:

- A rendőr-főkapitányságot kérem . . . Halló, főkapitányság?

Itt Richard Basset beszél, a Franklin Street 9682-ből. Egy kis baj történt. Azt hiszem, apám sokat ivott, mindenesetre elég csúnyán leütött egy nőt . . . Igen, az apám. Természetesen azt szeretnénk, ha őrizetbe vennék. Megörült. Kiszámíthatatlan, hogy

mit csinál legközelebb. Kérem, azonnal küldjön ide néhány rendőrt. Igen, egy rádiós kocsit . . . az is nagyon jó lesz. Csak jöjjenek azonnal, mert képes és még megöl valakit.

Perry Mason visszatette a telefonkagylót, és Mrs. Bassetre nézett.

- Szeretném, ha kimaradna ebből.

Majd a fiúhoz fordult.

- Na, most magán a sor. Gondolom, az anyja pártján áll az apjával szemben.

Mrs. Basset megszólalt:

- A nyomozás során úgyis ki fog derülni, hogy Hartley nem az apja Dicknek.

- Miért, ki az apja?

- A fiam egy . . . előző házasságomból származik.

- És mióta felesége Hartley Bassetnek?

- Öt éve.

- Öt év kínszenvedés - sóhajtott keservesen Dick Basset.

A díványon újra mocorogni kezdett és felnyögött a fekvő nő.

Motyogott valamit, aztán köhintett egyet és kínlódva felült.

- Hol vagyok? - kérdezte.

- Minden rendben van, Hazel - mondta Mrs. Basset. - Most már az égvilágon minden jó lesz. Nincs mitől félni. Itt van az ügyvédünk, és rögtön jön a rendőrség.

A fiatalasszony lehunyta a szemét, felsóhajtott:

- Jaj, hadd gondolkozzam egy kicsit . . . Hadd gondolkozzam.

Mrs. Basset Perry Masonhoz lépett.

- Kérem - suttogta -, adja ide a revolvert. Nem szeretném, ha magánál maradna.

- Miért?

- Úgy érzem, el kéne dugnom.

- Nem jó az, ha magának fegyvere van - mondta Mason.

- Nem az enyém.

- És ha a rendőrség megtalálja?

- Nem találja meg, csak adja ide. Szépen kérem!

Perry Mason kivette a nadrágzsebéből a revolvert, és odaadta az asszonynak. Mrs. Basset becsúszta a ruhája kivágásába, és egyik kezét rajta tartotta.

- Ott mégsem maradhat - csóválta meg Mason a fejét. - Ha el akarja rejteni, hát tessék, rejtse el.

- Várjon csak - mondta a nő. - Nem érti. Én gondoskodom...

Dick Basset; aki aggódva hajolt a díványon fekvő fiatalasszony fölé, ebben a percben felkiáltott:

- Te nagy Isten!

A lány kinyitotta a szemét, Dick megcsókolta, és Hazel karja a ifjú nyaka köré fonódott. Halkan mondott valamit Dicknek. Dick ezután lefejtette magáról a nő karját, és a többiekhez fordult:

- Nem Hartley ütötte le.

- Ugyan már! Csak ő lehetett - makacskodott Mrs. Basset. - Hazel nincs magánál. Egészen a külső irodáig vele jöttem. Tudtam, hogy Hartley egyedül van bent.

- Nem Hartley volt - izgult tovább Dick Basset. - Hazel nem is beszélt vele. Bekopogott apu irodájának az ajtaján. Nem kapott választ. Benyitott, a szoba üres volt. Átment a belső irodához, és ott is kopogott. Apu ajtót nyitott. Nem volt egyedül. Hazel nem látta, ki az. Férfi volt az illető, és háttal állt neki. Apu azt mondta, nem ér rá, üljön le kint és várjon.

Hazel csaknem tíz percig várt. Akkor nyílt az ajtó. Kinyúlt egy férfikéz, és eloltotta a villanyt. Valaki át akart futni a szobán, de meglátta Hazelt és megfordult. A belső irodából kiáradó fény megvilágította az arcát. Fekete álarc volt rajta, a szeménél kiágva. Az egyik szemürege üresen tátongott. Hazel felsikoltott. A férfi feléje sújtott, de sikerült letépnie róla a maszkot. Egy fél-szemű férfi volt, soha életében nem látta. A pasas káromkodott egyet, és ólmos bottal leütötte Hazelt; így vesztette el az eszméletét.

- Félszemű? - kiáltott fel Sylvia Basset. - Dick, itt valami tévedés van! - A hangjából ítélve kezdett összeomlani.

- Félszemű - ismételte meg Dick Basset. - Nem így van, Hazel?

A fiatalasszony lassan bólintott.

- És mi történt az álarccal? - kérdezte Mason.

- Hazel leszakította. Papír álarc volt, fekete papírból csinálták.

Mason ekkor már négykézláb állt, majd fölvetett a padlóról egy másolópapírt. Szemnyílások voltak belevágva, a papír egyik sarka hiányzott, s középen ketté volt hasítva.

- Ez az - mondta Hazel. Nagy küszködve megint felült, aztán fel is állt.

- Láttam az arcát. - Megszédült. A vörös hajú asszony egy másodpercnyi késéssel nyújtotta utána izmos karját. A lány előredőlt, karját maga elé tartotta. Két tenyerével megtámaszkodott az ajtó rombusz alakú üvegbetétjén. A vörös hajú asszony változtatott a fogásán, felemelte a lányt, akár egy babát,

és visszafektette a díványra.

- Istenem - nyögött fel a fiatalasszony.

Mason aggódva fölé hajolt:

- Rendben van? - kérdezte.

A lány bágyadtan mosolygott:

- Azt hiszem, igen. Megszédültem, amikor felálltam, de most már jól vagyok.

- Szóval annak az embernek hiányzott a fél szeme? - kérdezte Mason.

- Igen - mondta a lány, és magabiztosabban csengett a hangja.

- Nem, az lehetetlen! - szólt közbe Sylvia Basset csaknem nyöszörögve.

- Hadd mondja el ő - vágott közbe hevesen Dick Basset. - Mindenki más hallgasson.

- Többször is megütötte? - kérdezte Mason.

- Azt hiszem, igen. Nem emlékszem.

- És aztán az utcai bejáraton ment ki?

- Nem tudom.

- Hallotta, hogy elhajt?

- Nem tudom, mondom. Megütött, és akkor minden elsötétült előttem.

- Hagyja már békén, legyen szíves - szólt rá Dick Basset Perry Masonre. - Nem a tanúk padján hallgatja ki.

Perry Mason a belső iroda felé vezető ajtóhoz sietett. Már nyúlt a kilincsgomb után, aztán egy másodpercig habozott, visszahúzta a kezét, és elővett egy zsebkendőt. Az ujjai köré tekerte, és csak aztán fordította el a gombot.

A helyiségben sötét volt.

- Tudja valaki, hol van itt a villanykapcsoló? - kérdezte Mason.

- Persze, én tudom - mondta Mrs. Basset. Belépett a szobába, és azonnal felkattintotta a villanyt.

Mrs. Basset rémült kis sikolyt hallatott. Perry Mason, aki az ajtóban állt, mozdulatlanul dermedt.

- Te jó Isten! Mi az? - kiáltotta Dick Basset.

Hartley Basset arccal a földön feküdt. A fejét félig eltakarta egy ágytakaró és egy paplan. A karja nyújtva, jobb keze szorosan összezárva. A fejéből szivárgó vért a takaró, a paplan és a szőnyeg részben felszívta. Előtte az asztalon táskairógép, benne félig teleírt papírlap.

- Mindenki maradjon a helyén - rendelkezett Perry Mason. - Ne nyúljanak semmihez!

Óvatosan előrelépett, kezét maga mögött tartva. Áthajolt a holttesten, és elolvasta az írógépben lévő papírt.

- Ez úgy fest - szólalt meg -, mint egy öngyilkosság. Csak éppen mégsem lehet öngyilkosság, hiszen nincs semmiféle fegyver.

- Olvassa föl - mondta Dick Basset izgatottan. - Halljuk, mit írt. Mi oka lehetett az öngyilkosságra?

Mason halk, egyenletes hangon olvasott:

"Mindennek vége. Egyetlen nagy kudarc az életem. Pénzt ugyan kerestem, de az üzletfeleim megbecsülését eljátszottam. Sosem voltak barátaim. Látom már, hogy a tulajdon feleségem megbecsülését, szeretetét, sőt barátságát sem vagyok képes megtartani. Az a fiatalember, akit fiamként ismernek az emberek, s aki a nevemet viseli, engesztelhetetlenül gyűlöl. Rá kellett jönnöm, hogy akármennyire függetlennek hisszük is magunkat, egyedül mégsem létezhetünk. Könyörtelenül eljön az idő, amikor ráébredünk, hogy csak olyan emberek között érdemes élni, akik szívükön viselik a sorsunkat. Gazdag ember vagyok, mert sok a pénzem, de szeretet dolgában csődöt mondtam. Most pedig történt valami, amit nem akarok papírra vetni, de ami végképp meggyőz róla: reménytelenül próbálkozom megtartani an-

nak az asszonynak a szeretetét, aki a legdrágább kincsem ezen a világon. Ezért határoztam úgy, hogy véget vetek mindennek, ha lesz bennem bátorság, és meghúzom a ravaszt. Ha lesz bennem bátorság . . . ha lesz bennem bátorság . . .

- Valami van a kezében - mondta Dick Basset.

Perry Mason lehajolt, egy másodpercig habozott, aztán kissé szétfeszítette a halott ujjait.

A holt kézből vörösen, gonosan meredt rájuk egy üvegszem.

Mrs. Basset levegő után kapkodott.

Perry Mason az asszonyhoz fordult:

- Tud valamit mondani erről a szemről? - kérdezte.

- N-n-nem, semmit.

- Na gyerünk, könnyítsen a lelkén.

Dick Basset előrehajolt.

- Ne higgye, hogy így beszélhet az anyámmal.

Mason egy kézmozdulattal leintette:

- Maga ebbe ne szóljon bele. Nos, mit jelent magának az az üvegszem?

- Semmit - mondta most már magabiztosan az asszony.

Mason az ajtó felé fordult.

- Nos - mondta -, úgy hiszem, itt már nincs szükség a szolgálataimra.

Az asszony lázasan megragadta az ügyvéd kabátujját.

- Kérem, ügyvéd úr - sikította. - Az istenért! Segítenie kell nekem.

- Elmondja az igazat?

- El - mondta a nő. - De nem most . . . Nem itt.

Dick Basset ránézett a halottra.

- Látni akarom - szólalt meg -, hogy mit . . .

Perry Mason vállon ragadta, megfordította, és kituszkolta az ajtón.

- Oltsa el a villanyt, asszonyom - mondta Mrs. Bassetnek.

Mrs. Basset eloltotta a villanyt.

- Jaj, leejtettem a zsebkendőmet - mondta hirtelen. - Nem baj?

- De baj - jelentette ki Perry Mason. - Vegye föl a zsebkendőjét, és fáradjon ki.

Az asszony néhány másodpercig tapogatózott a sötétben.

Perry Mason türelmetlenül állt az ajtóban. Végül az asszony odalépett hozzá.

- Megvan - suttogta, és az ügyvéd karjába csimpaszkodott. -

Meg kell védenie! És nekünk kettőnknek meg kell védenünk

Dicket. Mondja . . .

Mason kiszabadította magát, berántotta maguk mögött az ajtót, és átment a külső irodába.

A fiatalasszony, aki az előbb a díványon feküdt, már felállt. Arca holtsápadt volt, de hősiezen mosolyogni próbált. Mason odaállt elé.

- Tudja, mi van odabent? - kérdezte.

- Basset úr? - A lány szinte suttogott.

- Igen, Basset úr - mondta Perry Mason. - Maga tisztán látta azt az embert, aki kilépett a szobából?

- Igen.

- És ő, látta magát? Felismerné magát, ha újra találkoznának?

- Nem hiszem. Én idekint sötétben voltam. A fény belülről szűrődött ki, és az ő arcára vetült. Én háttal álltam. Az arcom árnyékban volt.

- Ez az álarc volt rajta?

- Igen. Ez. Másolópapír, nem igaz?

- És maga belenézett egy üres szemgödörbe?

- Igen. Rémes volt. A fekete álarc mögül egyetlen szem meredt rám, a másik szem helyén meg egy vöröses lyuk tátongott.

Ez valami . . .

- Figyeljen - szakította félbe Perry Mason. - A rendőrség mindjárt megérkezik. Ki fogják kérdezni magát, és mint perdön-

tő tanút el sem eresztik. Akar segíteni Dicknek?

- Hogyne, persze.

- Jól van. Szeretném megbeszélni magával ezt a dolgot, még a rendőrség előtt. Be tud ülni egy autóba?

- Most már igen. Először nagyon kába voltam.

- Vezetni is tud?

- Igen.

Mason kulcsot húzott elő a zsebéből, odadobta a lánynak, és a telefonhoz lépett.

- A kocsim itt áll a ház előtt - szólt vissza. - Szálljon be, és induljon. Az irodám a Központi Szolgáltatóházban található. Mire odaér, ott lesz a titkárnőm is.

Feleletet sem várt, már tárcsázott. A hívás kicsöngött, és egy másodperccel később Della Street álmoságtól akadozó nyelvvél megszólalt:

- Halló! Tessék, mi történt?

- Perry Mason - mondta az ügyvéd. - Fel tud öltözni, mire taxit küldök magáért?

- Majd fölkapok valamit, hogy ne vigyenek be az erkölcsrendészetre - mondta Della. - De nem lesz valami divatos.

- Ne törődjön a divattal. Kapja föl az első darabot, ami a keze ügyébe kerül. Vegyen rá kabátot. Küldöm a taxit. Hajtasson az irodához. Egy nő fogja várni. A neve . . .

Hátraszólt:

- Hogy hívják a lányt?

- Hazel Fenwick - mondta Dick Basset.

- Hazel Fenwick - ismételte meg Perry Mason a telefonba. - Vigye be az irodába. Vigyázzon rá, hogy ne hisztizzen. Legyen hozzá kedves. Töltsön belé egy kis whiskyt, de ne itassa le. Beszéltesse, és amit elmond, azt jegyezze fel gyorsírással. Vonja ki a forgalomból, amíg oda nem érek.

- És mikor ér ide? - kérdezte Della.

- Hamarosan - mondta az ügyvéd. - Néhány zsaruval kell beszélnem, akik itt kíváncsiskodni fognak.

- Mi történt? - kérdezte a titkárnő.

- Majd a lány elmondja.

- Jól van, főnök, megyek - sóhajtott Della. - Küldi a taximat?

- Igen, küldöm.

- Mire ideér, lent leszek. Mondja meg a sofőrnek, hogy egy bundás hölgy várja a ház előtt. Bízom benne, hogy senki nem akar majd a bundám alá kukkolni.

- Ne izguljon - intette le Perry Mason, és ezzel befejezte a beszélgetést.

Feltárcsázta az egyik taxis számot, és kocsit rendelt Della Street lakásához, aztán Mrs. Bassethez fordult:

- Asszonyom, ki tud még erről? - kérdezte.

- Miről?

Mason kézmozdulata végigsöpört a három helyiségen.

- Senki. Maga talált rá. Maga ment be először a szobába . . .

- Nem, nem - szakította félbe Perry Mason. - Nem a férjére gondoltam, hanem arra, hogy a fiatalasszonyt fejbe sózták.

A személyzet tud róla?

- Igen . . . Colemar úr - felelte az asszony.

- Az a kopasz szemüveges - kérdezte Mason -, aki a férje irodájában dolgozik?

- Igen.

- Honnan tudhat róla?

- Épp moziból jött haza. Meglátta, hogy valaki kiszalad a házból, én meg fel-alá rohangálok itt a szobában. Bejött, hogy megnézze, mi történt.

- És maga mit mondott neki?

- Beküldtem a szobájába. Rászóltam, hogy maradjon ott.

- Látta a fiatalasszonyt a díványon?

- Nem. Vigyáztam, hogy ne láthassa meg. Pedig nagyon kí-

váncsiskodott, egyre oda akart tolnakodni a díványhoz, hogy megnézzze. Amúgy rendes ember, de nagy pletykafészek, és nekem nagyon szeretne ártani. A férjem meg én nem boldogultunk egymással, és ő a férjem pártján állt.

- Hol van most ez a Colemar? - kérdezte Mason.

- Gondolom, a szobájában.

Az ügyvéd Dick Basset felé biccentett.

- Meg tudná mutatni, hol az a szoba?

- Persze.

- Jó, mutassa.

Dick Basset kérdőn nézett az anyjára. Mason megmarkolta a fiú vállát:

- Az istenért, ébredjen már! Bármelyik pillanatban itt lehet a rendőrség. Indulás! Át tudunk menni erre?

- Nem - felelte Dick Basset. - Az a szoba a ház túlsó szárnyában van. Ki kell mennünk a bejárathoz.

Kimentek az előtérbe, aztán beléptek a ház lakrészébe, föl-másztak egy lépcsőn, végimentek egy folyosón, majd az elől haladó Dick Basset megállt, egy lépést hátralepett, és rámutatott egy csukott ajtóra, mely alól fény szűrődött ki. Az ügyvéd megmarkolta a fiú karját a könyöke fölött.

- Köszönöm - mondta. - Most menjen vissza az anyjához, dobja ki azt a vörös hajú nőt, és lássanak hozzá.

- Mihez lássunk hozzá?

- Tudja jól, mire gondolok. Beszéljék meg töviről hegyire, milyen mesét fognak beadni, és találják ki, hogyan számolnak el a revolverrel.

- Melyik revolverrel?

- Hogyhogy melyikkel? Amelyik magánál volt! - csattant fel

Mason.

- Mért, meg fogják kérdezni?

- Megkérdezhetik. Végül is abból a fegyverből valaki lőtt . . .

Mondja, mire lőtt?

Dick Basset megnyalta az ajkát:

- Nem ma történt. Még tegnap.

- Mire lőtt?

- Konzervdobozra.

- Hányszor?

- Egyszer.

- Mért csak egyszer?

- Mert azonnal eltaláltam a dobozt, és gyorsan abba akartam hagyni, amíg tart a szerencsém.

- Egyáltalán, miért lövöldözött konzervdobozra?

- HENCEGNI akartam.

- Kinek?

- A feleségemnek. Velem volt.

- Eszerint mindig hord magánál fegyvert?

- Igen.

- Miért?

- Mert Hartley Basset mindig olyan volt az anyámmal, mint egy vadállat. Tudtam, hogy előbb-utóbb dűlőre kell vinni vele az ügyet.

- Van fegyverviselési engedélye?

- Nincs.

- Csak a felesége látta, hogy lőtt?

- Csak ő. Hazel az egyetlen tanú.

Mason mutatójával hátrafelé bökött a folyosón a lenti ajtóra:

- Menjen le az anyjához. Találják ki, hogy mit fognak vallani. De ne lehessen belekötni!

Felemelte a kezét, kopogni készült az ajtón, aztán meggondolta magát, és a kilincshez nyúlt. Hirtelen megcsavarta a gombot és felrántotta az ajtót. Az a keskeny vállú, kopasz férfi meredt rá dühös tekintettel az óriási, teknőckeretes szemüveg mögül, akit

az este Basset irodájában látott. Amikor a szemüveges felismer-
te Perry Masont, arcára csodálkozás ült ki.

- Találkoztunk az este Basset irodájában - mondta Mason. -
Perry Mason ügyvéd vagyok. Ha jól tudom, magát Colemarnek
hívják.

Colemar arca újra ingerült lett.

- Az ügyvédek nem szoktak kopogni? - kérdezte.

Mason már éppen meg akart szólalni, de lenyelte, mert szeme
megakadt az éjjeliszekrényen egy papírdarabon: arra írta fel a
lakástelefonját Bertha McLane számára.

- Hát az micsoda? - kérdezte.

- Mi köze hozzá?

- Elég sok közöm van hozzá.

- A folyosón találtam a földön - mondta Colemar.

- Mikor?

- Most az imént.

- A folyosó melyik részén?

- A lépcső tetején, közvetlenül Mrs. Basset szobájánál, ha
mindenáron tudni akarja! Bár fogalmam sincs, hogy mi jo-
gon.

- Nem is fontos - mondta Mason, majd előrelépett, felemelte
a papírt és zsebre vágta. - Maga tanú lesz. Én ügyvéd vagyok.
Fordulhat úgy, hogy segíteni tudok magán.

- Rajtam?

- Magán.

Colemar meglepetten húzta fel a szemöldökét.

- Te jó Isten! - szólalt meg végül. - Miről kell tanúskodnom
és hogyan segíthet maga rajtam?

- Néhány perccel ezelőtt látott egy nőt, aki sérülten feküdt a
díványon, odalent Basset fogadószobájában.

- Nem tudtam megállapítani, hogy férfi-e vagy nő. Csak azt
láttam, hogy valaki fekszik a díványon. Én őszintén szólva férfi-
nak hittem, de Edith Brite ott állt a dívány előtt, és Mrs. Basset
is nagyon vigyázott, nehogy közel kerüljek. Folyton ellökdösött.
De tudja meg, reggel az egész esetet jelenteni fogom Basset úr-
nak. A feleségének nincs joga belépni az irodákba, nekem pedig
van. Jogtalanul lökdösött el.

- Nem bírt az erejével, igaz? - kérdezte gúnyosan Mason.

- Maga nem ismeri azt a vörös hajú némbert - vágott vissza
Colemar. - Erős, mint egy bivaly, és vakon követi Mrs. Basset
minden szavát.

- Maga a városban volt, nem igaz? - kérdezte Mason.

- Igen, kérem, moziban voltam.

- Visszajövet látott egy alakot elfutni az utcán?

Colemar olyan fagyos méltósággal húzta ki magát, amilyen
csak kitelik egy álló nap íróasztalnál görnyedő hivatalnoktól.

- Láttam - közölte vészterhesen.

Volt valami a hangjában, amitől Mason szeme összeszűkült.

- Colemar úr - szólalt meg -, felismerte maga azt az embert?

- Ahhoz - mondta Colemar - magának aztán végleg semmi
köze. Amit láttam, azt Basset úrnak fogom jelenteni. Nem sze-
retnék tiszteletlennek látszani, de igazán nem tudom, mi köze
van magának Basset úr feleségéhez, és azt sem tudom, hogy
milyen jupon tör be kopogtatás nélkül a szobámba és faggató-
zik. Azt mondja, majd tanúskodnom kell. Mégis miről kell tanús-
kodnom?

Sziréna bűgött fel, autógumi csikordult, ahogy befordult egy
kocsi a sarkon. Mason e hangok hallatán nem vacakolt tovább
Colemarrel, hanem föltépte az ajtót, végigszaladt a folyosón,
kettesével véve a fokokat leszáguldott a lépcsőn, felrántotta az
előtér ajtaját, és mire a járóautó a járda mellé siklott, már az
irodaajtónál volt.

Mason kinyitotta az ajtót. Dick Basset és az anyja, akik össze-
hajolva sustorogtak, büntudatosan szétrebbentek.

- Minden rendben - mondta -, megjöttek a zsaruk. Egy szót se arról, hogy valamelyiküknek baja lett volna Hartley Bassettel. A történetek után nem vetne magukra jó fényt. Értik, amit mondok?

Mrs. Basset lassan ejtette ki a szót.

- Értem.

Lábdobogás hallatszott, parancsoló öklök dörömböltek.

Az asszony kitarta az ajtót, és a helyiségbe benyomult két széles vállú férfi.

- Na kérem - szólalt meg az egyik. - Lássuk, mi folyik itt.

- A férjem - mondta Mrs. Basset - az előbb öngyilkos lett.

- Nem éppen erről értesültünk a rádión.

- Sajnálom - mondta az asszony. - A fiam nem volt egészen magánál. Félreértette a helyzetet. Nem tudta felfogni, mi történik.

- És - szólalt meg az egyik újonnan jött - valójában mi történt?

Az asszony az ajtó felé intett.

- Honnan tudja, hogy öngyilkos lett? - kérdezte gyorsan a másik rendőr.

- Elolvashatják, ott a levél az írógépében.

A két férfi benyitott a másik helyiségbe. Egyikük zseblámpát húzott elő, és körüljártatta fényét a szobában. A másik megtalálta a villanykapcsolót, megnyomta a gombját, aztán csak bámulta a hirtelen támadt világosságban elébe táruló látványt.

- Mikor találtak rá? - kérdezte végül.

- Úgy öt perce. - A kérdésre Perry Mason válaszolt.

A rendőrök feléje fordultak:

- Maga, jóember, kicsoda? - kérdezte az egyik.

A másik meglepődve felismerte:

- Ez Perry Mason - mondta. - Az ügyvéd.

Perry Mason meghajolt.

- És mit keres maga itt? - makacskodott az első rendőr.

- Azt várom, hogy végezzenek a formaságokkal az öngyilkosság ügyében - mondta Perry Mason -, mert tárgyalnivalóm van Basset úr feleségével.

- És hogyhogy éppen itt volt?

- Azért jöttem, mert tárgyalnivalóm volt Mrs. Bassettel.

- Miféle tárgyalnivalója?

- Nem mintha ide tartozna - mosolyodott el Perry Mason szívélyesen -, de egy fiatalemberről kell tárgyalnunk, aki Basset úr alkalmazásában állt. Valami félreértés támadt közöttük, és azt szerettem volna eligazítani.

- Hm, hm - a rendőr hümmögött, és a holttestet bámulta.

- Hallotta valaki a pisztolylövést?

Senki sem válaszolt.

- Nyilván azért vette elő az ágytakarót meg a paplant, hogy elfojtsa a lövés hangját - mondta a rendőr. - Egyébként a gyilkos fegyver is ott van.

Perry Mason tekintete követte a rendőr ujját. A földön mindenki szeme előtt ott feküdt a harmincnyolcas pisztoly, alighanem az, amelyet Mason kobzott el az ifjú Bassettől.

Az egyik rendőr odalépett a holttesthez, és felemelte a takaró sarkát.

- Na, nézzék csak - kiáltotta izgatottan. - Van itt még egy pisztoly a takaró alatt. Hogy az ördögbe löheti agyon magát valaki két fegyverrel?

A másik rendőr az ajtó felé taszigálta a nézőközönséget.

- Menjenek ki gyorsan - mondta -, és eresszenek a telefonhoz. Hívom a gyilkossági csoportot.

Mason Mrs. Bassettet figyelte.

- Két fegyver? - kérdezte.

Az asszony nem felelt. Ajka elfehéredett, szemében sötét félelem ült.

5. FEJEZET

A tanúk összehúzódtak a külső irodahelyiségben. A gyilkossági csoport munkatársai a halottas szobában tettek-vettek. Perry Mason Mrs. Bassethez hajolt.

- Mi a fenének csempészték oda a fegyvert? - kérdezte súgva.

- Baj lesz belőle? - kérdezett vissza a nő.

- Persze hogy baj lesz. Miért csinálták?

- Azért - mondta végül lassan Mrs. Basset -, mert ha nem találják ott a revolvert, nem hiszik el, hogy öngyilkosság történt. Nem gondoltam, hogy a takaró alatt is van fegyver. Tudja, nem láttunk semmit, amikor bementünk a szobába. A takaróhoz hozzá sem nyúltunk, és . . .

- De maga odatette azt a fegyvert - az ügyvédet nem lehetett eltéríteni. - Miért csinálta?

- Nem tehettem mást - felelte az asszony. - Kellott ott egy fegyver. Különben nem látszott volna öngyilkosságnak. Még gyilkosságra kezdenek gyanakodni.

- Egy percig se áltassa magát - mondta komoran Mason -, hogy itt nem gyilkosság történt. Erre maga Dick fegyverét ott-hagyja a helyszínen.

- Tudom - felelte gyorsan az asszony -, de azzal nem lesz baj. Dick meg én megállapodtunk. Azt fogjuk mondani, hogy Hartley több mint egy hete kölcsönkérte tőle a pisztolyt, és Dick azóta nem látta.

- De a fegyver üres - makacskodott Mason. - Akkor sem lehetett volna öngyilkosság, ha . . .

- Jaj, dehogy! - mondta a nő. - Mielőtt leraktam a szobában, tettem bele golyót.

- Azt, amit Dicktől elszedtem? Az üres hüvelyt is?

- Igen.

- Nem tudja - kérdezte Mason -, hogy ha a rendőrség megvizsgálja a töltényeket, minden egyes golyóról meg tudja mondani, hogy melyik fegyverből lőtték ki?

- Ezt nem tudtam. Tényleg meg tudják mondani?

- És nem tudja, hogy a rendőrség képes előhívni a rejtett ujjlenyomatokat? Azon a fegyveren a magáét, Dickét és az enyémet fogják ott találni!

- Jó Isten, ezt sem tudtam!

- Maga - vetette oda Mason - vagy a legokosabb nő, akivel életemben találkoztam, vagy a legostobább.

- Nem értek a bűnügyi dolgokhoz - védekezett Mrs. Basset. - Egyáltalán nem értek az ilyesmihez.

Perry Mason határozottan az asszony szemébe nézett. - Maga valóban azt hitte, hogy Hartley Basset elment itthonról, vagy pedig tudta, hogy holtan fekszik odabent?

- Azt hittem, elment. Hát persze. Mondtam magának, hogy láttam kirohanni . . . Azt hittem, ő az.

- Ez a lány itt a menyé?

- Igen, hozzámert Dickhez. De erről a házasságról egy szót sem szabad szólnia.

- Miért nem? Talán hiba van a kréta körül?

- Kérem - mondta Mrs. Basset -, ne kérdezzen most annyit. Később majd elmondok mindent.

- Nézze - mondta komoran Mason -, ma este nagyon sok kérdésre kell majd felelnie. Felkészült rá?

- Nem tudom . . . Nem, képtelen leszek válaszolni.

- Miért?

- Mert nem tudom, mit mondjak.

- És mikor fogja tudni, hogy mit mondjon?

- Ha újra beszéltem Dickkel. Kell vele beszélnem még egyszer.

Mason megérintette ujjával az asszony térdét.

- Maga ölte meg? - kérdezte váratlanul.

- Nem.

- Dick?

- Nem.

- Akkor miért akar beszélni Dickkel?

- Mert félek, hogy rájönnek, ki ölte meg . . . Jaj, nem tudok erről beszélni! Kérem, hagyjon békén most.

- Csak egy kérdést - szívóskodott Mason -, de mondjon igazat, az isten szerelmére! Maga ölte meg?

- Nem.

- Be tudja ezt bizonyítani, ha sarokba szorítják?

- Azt hiszem, igen.

- Rendben van. Egyetlen módszerrel gátolhatjuk meg, hogy a rendőrség és az újságírók úgy kiforgassák, mint egy rossz kesztyűt. Mondja nekik azt, hogy rettentően fel van dülva, és semmi-re sem tud válaszolni. Ha nem szállnak le magáról és tovább faggatják, rajta, kezdjen nyugodtan hisztizni. Beszéljen akármit. Hordjon össze hetet-havat, percenként hazudtolja meg magát.

Állítsa azt, hogy a férjét egy órával a lövés előtt látta utoljára, aztán tegye hozzá, hogy ez egy héttel a lövés előtt történt, aztán jelentse ki, hogy egy hónapja színét se látta. Zagyváljon mindent összevevissza. Árulja el nekik, hogy a férjét sugallat figyelmeztette, és megjósolták a manók, hogy meg fogja ölni valaki.

Más szóval csináljon úgy, mint aki megőrült. Sikoltozzon. Vágjon a fejükhöz képtelenségeket. Kellemetlenkedjen velük. Visítson, ordítson, nevéssen, tomboljon. Érti?

- Igen - mondta az asszony. - Azt hiszem, értem. De mondja, nem lesz ez veszélyes?

- Persze hogy veszélyes lesz, de még mindig kevésbé, mint hogyha megpróbálná kimagyarázni a helyzetet, és szépen belesétálna a rendőrség csapdájába. Egyet azonban jegyezzen meg: ezt az egészet csak akkor csinálja végig, ha ártatlan, és ha sor kerül rá, be is tudja bizonyítani az ártatlanságát. Ha belemegy, akkor már ne óvatoskodjon. Mondjon képtelenségeket, hadd higgyék részegnek vagy örültnek, és ne sajnálja a sikítást meg a kacagást.

Nyilván meg akarnak szabadulni magától, úgyhogy gyorsan adnak egy nyugtató injekciót. És ha egyszer megkapta az injekcióját, akkor szépen meglapulhat. Amikor felébred, tettesse kábanak magát. Ne beszéljen tisztán, ne nyissa ki a szemét, két szó közt zuhanjon látványosan álomba. Ezzel elhúzhatjuk az időt, amíg én megtalálom a . . .

Kinyílt az ajtó. Belépett Holcomb őrmester a gyilkossági csoporttól, és Perry Masonre bökött a fejével.

- Maga - hívta ki.

Mason nyeglén átsétált a másik helyiségbe.

- Mit tud az ügyről?

- Nem sokat.

- Na persze, soha nem tud sokat - mondta a rendőr bosszúsan. - Elmondaná mégis, mennyi az a nem sok?

- Üzleti ügyben kellett volna tárgyalnom Hartley Bassettel - mondta Perry Mason -, azért jöttem ide.

- Mi az az üzleti ügy?

- Valami elszámolás Bassett és egy volt alkalmazottja között.

- Ki az a volt alkalmazott?

- Az ügyfelem.

- Mi a neve?

- Nem mondhatom meg az ő engedélye nélkül.

- Mi történt, amikor ideért?

- Meglehetősen izgatott jelenetet találtam.

- Mégis, mi történt?

- A többiektől kérdezze, én nem tudom. De alighanem egy kis súrlódás támadt Hartley Bassett és a fia, Dick Bassett között, s

közben egy fiatalasszony megsérült.

- Hogyan sérült meg?
- Azt mondja, valaki megütötte.
- Ohó! - kiáltott fel Holcomb. - És ki ütötte meg?
- Nem tudta megmondani.
- Hát az meg hogy lehet?
- Még soha nem látta az illetőt.
- És mi lett a fiatalasszonnyal?
- Bátorkodtam elküldeni valahova, ahol reggelig nem zaklatja senki.
- Mit bátorkodott?

Perry Mason cigarettára gyújtott, és könnyedén válaszolt.

- Elküldtem valahova, ahol senki sem zavarhatja.
- Pimaszság! Ezt nem tehetette volna!
- Miért?
- Tisztában volt vele, hogy itt gyilkossági ügyről van szó?

Perry Mason meglepetten vonta föl a szemöldökét:

- Te jó ég! Ezt nem tudtam!
 - Hát most már tudja.
 - És - kérdezte Mason - kit gyilkoltak meg?
- Holcomb őrmester gúnyosan fölnevetett.
- Úgy látszik, egy ilyen nagyokos csak akkor ismer fel egy gyilkosságot, ha beleverik az orrát.
 - Hartley Basset főbe lőtte magát - jelentette ki Perry Mason.
 - Csakugyan? - vágott vissza Holcomb őrmester. - Köszönöm a felvilágosítást.
 - Vagy nem? - ámult el Mason.
 - Nem ám!
 - De hiszen ott a búcsúlevél az írógépében.
 - Levelet bárki írhat.
 - Az ágytakaró és a paplan alá bújt a revolverével, hogy ne hallják a lövés zaját.
 - Hát azt meg miért csinálta? - kérdezte Holcomb.
 - Talán, hogy ne zavarja meg a többieket.
 - És miért nem akarta megzavarni őket?
 - Gondolom, figyelmességből.
 - Badarság! Aki öngyilkosságra készül, jól tudja, hogy előbb-utóbb meg fogják találni, de füttyül rá. Aki viszont gyilkosságra készül, az nagyon is törődik vele, hogy elpárologhasson, mielőtt fölfedezik, hogy mit tett. Azonkívül, ha valaki megöli magát, nem használ hozzá három fegyvert.
 - Hármat? - kiáltott fel Mason.
 - Hármat bizony - mondta Holcomb őrmester. - Egy hevert a padlón, mindenki szeme előtt, egyet a takarók alá dugtak, egy pedig Basset hóna alatt volt a tokjában, érintetlenül. Ha Basset olyan nagyon meg akarta ölni magát, miért nem a saját revolverét használta, miért vesződött vele, hogy még egy fegyvert kerítsen?
 - És melyik fegyverből lőtték ki a gyilkos golyót? - kérdezte Mason.

Holcomb őrmester atyáskodva elmosolyodott:

- Rossz fiú - mondta. - Itt én kérdezek.
- Mason vállat vont.
- Hova küldte azt a fejbe vert leányzót?
 - Ahol nem zavarhatják.
 - Azt kérdeztem, hova.
 - Ha megmondanám - válaszolta Mason -, akkor nem védeném meg a zaklatástól.
 - Ember - kiáltotta Holcomb a dühtől fuldokolva -, gyilkosságról van szó. Jelent magának valamit?
 - Igen - bólintott Perry Mason. - Talán jelent.
 - Még szép! - vetette oda Holcomb. - Ki akarjuk kérdezni azt a nőt. A gyilkos személyére deríthet fényt a vallomása. Na, szedje össze magát, és mondja meg, de gyorsan, hogy hol az a nő.

Most még megmondhatja!

- Az irodámban - válaszolt Mason.

- Miért küldte oda?

- Mert úgy láttam, össze kell szednie magát. Abban a percben még fogalmam sem volt róla, hogy Bassetet meggyilkolták. Azt gondoltam, természetesen, hogy öngyilkosság történt.

- És az a maga pompás titkárnője is ott van az irodában? - kérdezte Holcomb.

- Persze hogy ott van - mondta Mason. - Valakinek csak be kellett engedni azt a szegény fiatalasszonyt.

Holcomb arca elsötétült.

- Akkor maga vallomást szedhetett ki az egyetlen perdöntő tanúból, mielőtt a rendőrség kikérdezhetette volna.

Mason vállat vont, és nyugodtan válaszolt.

- Ha pedig a maga keze közé került volna, szépen eldugja, hogy senki meg ne tudhassa, mit mesélt, csak amikor már a tanúk padján áll. Maga így keveri a kártyát. De biztosíthatom róla, drága őrmester úr, hogy én mindössze a nyugalma akartam megteremteni, mert azt hittem, hogy öngyilkosság történt. Nem tagadhatja: mihelyt megmondta, hogy gyilkosság történt, azonnal megadtam a szükséges felvilágosítást.

Kuncogás hallatszott.

Holcomb az egyik emberéhez fordult.

- Hívja a kapitányságot - utasította -, szedjék fel azt a lányt Perry Mason irodájában. Ha kell, törjék be az ajtót. Perdöntő tanúról van szó. Mondja meg, hogy Mason gyorsírójegyzetet készített a lány vallomásáról. Ha az a titkárnő még tíz percet kap, össze van kutyulva az egész ügy.

Perry Mason méltóságteljesen megkérdezte:

- Van valami kérdése még az uraknak?

- Mikor ért ide? - érdeklődött Holcomb.

- Nem sokkal éjfél után, mondjuk negyed egy után öt perccel.

- Basset akkor már halott volt?

- Alighanem. Én a külső irodában voltam, ahová semmi zaj nem szűrődött ki ebből a szobából. Aztán Mrs. Basset átjött valamiért, és fölfedezte a hullát.

- Értesítették a rendőrséget?

- Abban a pillanatban fedezték fel, amikor a rendőrség megérkezett a ház elé. Őket ugyanis a Hazel Fenwick elleni támadás miatt hívták ki már előzőleg.

- Ki az a Hazel Fenwick?

- A megtámadott fiatal hölgy.

Holcomb őrmester komoran meredt Perry Masonre.

- A maga védenca?

- Nem. Legalábbis ebben a pillanatban nem.

- Ismerte már korábbról is?

- Nem.

- Hogy lehet, hogy olyan sokáig fecsegett a külső szobában?

- Azért jöttem - mondotta Mason -, hogy Bassettel találkozam.

- Hogy lehet, hogy olyan sokáig húzta velük az időt, ha egyszer Bassethez jött? - makacskodott Holcomb őrmester.

- Hát, mindenki nagyon izgatott volt a megtámadott fiatalasszony miatt, és én azt tanácsoltam, hogy hívják ki a rendőrséget.

Holcomb ránézett:

- Már másodszor emlegeti a rendőrséget, és már másodszor mondja, hogy a rendőrséget kihívták, vagy így valahogy.

Mason kifújta a cigarettája füstjét, és hallgatott.

- Mindig így mondja - folytatta Holcomb -, és ez elég különös fogalmazás. Én azonban a végére járok ennek. Most, mondjuk, ne azt hajtogassa, hogy kihívták a rendőrséget, hanem feleljen: ki hívta ki a rendőrséget?

- Én.

- Megmondta, hogy maga kicsoda?
- Nem. Azt mondtam, hogy Dick Basset vagyok.
- Mért mondta?
- Mert azt akartam, hogy azonnal jöjjenek. Féltem, hogy ha megmondom, ki beszél, valami trükknek hiszik, arra pedig nem volt idő, hogy hosszú magyarázkodásba fogjak.
Holcomb őrmester türelmetlenül sóhajtott.
- Nyert - mondta. - Magánál mindig készen áll a válasz. - Az ajtó felé intett. - Jól van, most elmehet. S ha netán azt hiszi, hogy előbb ér az irodájába, mint a fiúk a kapitányságról, akkor nagyon derülátó.
- Nem sietek különösebben - jelentette ki Mason.
- Már hogyan sietne! - csapott le rá Holcomb őrmester. - Máris indul. Hiszen maga elfoglalt ember, aki csak azért jött ide, hogy valami üzleti ügyet megtárgyaljon Bassettel. Basset halott, úgyhogy vele nem tárgyalhat. Magának itt senkivel nincs semmi beszélőnivalója. A jelenlévők közül senki nem kérte fel magát védőnek. Maga azt sem tudta, hogy Bassetet meggyilkolták. Azt hitte, öngyilkos lett. A megtámadott fiatalasszony pedig nincs itt, úgyhogy magát semmi sem tartja itt, mehet nyugodtan aludni. Máris indulhat.
- Addig azért várhatok, amíg taxiért telefonálok? - kérdezte Mason.
Holcomb őrmester elnevette magát.
- Hát a kocsija? Nincs itt?
- Nincs.
- Mi történt vele?
- Odaadtam a fiatalasszonynak, hogy azon menjen át az irodámba.
- És maga, hogy akar eljutni az irodájába?
- Taxival.
- Nocsak, nocsak - csóválta meg a fejét Holcomb őrmester. - Milyen szomorú! Mégsem engedhetjük, hogy városunk első védőügyvédjének taxira kelljen várakoznia. Istenem, szó sem lehet róla! Az ő ideje értékesebb annál. Fiúk, dugja be valaki egy rendőr-kocsiba, és vigye el az irodájába. Szállítsák el most rögtön, nekem meg hozzák ide Mrs. Bassetet; meglátjuk, mit tud mondani. Perry Mason elnyomta a cigarettáját a hamutartóban.
- Ahhoz képest, őrmester úr, hogy milyen szerény eredményt hoz a munkássága, elég ravaszak a módszerei.
S míg Holcomb őrmester azon töprengett, hogy mit kéne válaszolnia, az ügyvéd egy fejbiccentéssel távozott.

6. FEJEZET

Perry Mason kinyitotta az irodája ajtaját, villanyt gyújtott, átment a folyosón, belépett az előtérbe, amelynek ajtaján tábla hirdette:

PERRY MASON

ÜGYVÉD

Della Street az asztalánál ült egy jogi szakkönyvbe mélyedve. Felmosolygott Masonre.

- Tanulmányozom a jogot, főnök - mondta.

Della végig gondosan begombolt bundában ült. A kabát két szárnya alól kikandikált harisnyás lába.

- Itt járt a rendőrség? - kérdezte az ügyvéd.

- Mi az hogy! Csak úgy sziporkáztak a szellemességtől.

Mason arca elkomorult.

- Gorombáskodtak a lánnyal? - kérdezte.

Della Street szeme kerekre tágult.

- Azt hittem, elraktározta valahol a lányt. Nem jelentkezett.

- Nem jött ide? - kérdezte Mason.

Della Street megrázta a fejét.

- És maga mit mondott a zsaruknak? - kérdezte az ügyvéd.

- Szellemeskedtek - mondta Della -, én meg visszaszellemeskedtem. Azt gondoltam, rájött, hogy a rendőrség idejön, ezért elsüllyesztette valahová a lányt. Így aztán pimaszkodhatam egy sort. Azt mondtam, hogy csak beugrottam tanulni egy kicsit. Éjszakánként rengeteget magolok, mert maga azt szeretné, ha kitanulnék nyomozónak; annyi alkalmatlan detektív nyüzsög a pályán, hogy elkelve végre egy igazán jó fej.

- Mennyi idő alatt ért ide?

- A taxi két perccel azután ért a lakásomhoz, hogy letettem a kagylót. Addigra az utcán vártam. Jó nagy borraivalót adtam, száguhdott is. Egy szempillantás alatt itt voltunk. Bejöttem, vilányt gyújtottam, nyitva hagytam az ajtót. Még az éjszakai portással is beszéltem, hogy ha egy fiatal nő jön és az irodát keresi, igazítsa el, hogy idetaláljon.

Perry Mason halkán füttyentett.

- Paul Drake már kereste magát - mondta Della. - Amikor Paul hazaindult, a portás szolt neki, hogy én bent vagyok. Erre visszajött, és itt hagyott magának egy csomagot. - A lány rámutatott egy kartondobozra: ott feküdt az asztalon zsinórral átkötve és több helyen piros pecsétviasszal lepecsételve.

Az ügyvéd előhúzta a kését, elvágta a zsinórt, és közben azt kérdezte:

- Volt valami zúr a rendőrökkel?

- Semmi. Hagytam, hogy átkutassák az egész irodát. Azt hitték, hogy a fülem mögött a kispolcon rejtegetem a nőt.

- Nehéz volt meggyőzni őket? - kérdezte az ügyvéd, és közben a dobozt bontogatta.

- Nem - felelt Della. - Mesésen könnyű volt. Azt ókumlálták ki, hogy mivel maga mondta a nyomozóknak, hogy ideküldte a lányt, mindenütt lehet, csak itt nem. Egyenesen arra számítottak, hogy nem találják itt, de legalább a szellemességeiket elsütögethették.

Mason levett a doboz tetejéről egy réteg vattát, majd kiemelt belőle hat vérekes üvegszemet, szép sorban kirakta őket az asztalra, ahonnan kifejezéstelenül néztek fölfelé.

- Megvan nekünk Brunold címe?

- Meg. A kartotékdobozban, a helyén.

- Adott telefonszámot is?

- Azt hiszem, igen, mindjárt megnézem.

Kinyitotta a kartotékdobozt, és kihúzott egy kartont.

- Mi van a számmal? - nógatta az ügyvéd.

- Itt van.

- Hívja fel.

Della a karórájára pillantott, de Mason türelmetlenkedett:

- Nem érdekel az idő. Gyerünk, hívja!

Della a helyére dugott egy banándugót, tárcsázott, csaknem egy percig várt, aztán beleszólt a kagylóba:

- Halló, Brunold úrral beszélek?

Közben az ügyvédre nézve bólintott.

- Mondja meg neki, hogy jöjjön ide - mondta Mason. - Nem, várjon csak, jobb, ha én beszélek vele.

Átvette Dellától a telefont:

- Itt Perry Mason. Szeretném, ha azonnal átjönne az irodámba.

Brunold hangja barátságtalanul recsegett.

- Nézze - mondta -, olyan fontos üzlet nincs a világon, amiért én...

- Brunold úr, maga ezeröttszáz dollárt fizetett - mondta az ügyvéd -, mert bízott benne, hogy ki tudom húzni magát a csávából. Rádásul ez még akkor volt, amikor benne sem volt. Mostanra azonban belekerült. Az a jól megfontolt véleményem, hogy ide kell jönnie. Ha nem fogadja meg a tanácsomat, rosszul dönt, és mellel kidob az ablakon ezeröttszáz dollárt. Tíz percig még itt leszek az irodában. Ha nem áll neki borotválkozni,

azalatt ide érhet.

Perry Mason letette a kagylót, nem várta meg, hogy Brunoldnak mi a véleménye az ügyről.

Della Street elgondolkodva nézett az ügyvédre:

- Tényleg benne van a csávéban?

- De benne ám! Hartley Bassetet ma este meggyilkolták.

A holttest kezében, amikor megtalálták, egy vérekes üvegszem volt.

- Ismerte egyáltalán Brunold Bassetet?

- Ezt szeretném megtudni.

- Nem hiszem, hogy vaj volna a fején - mondta lassan Della.

- Már reggel panaszkodott, hogy ellopták a szemét.

Mason ránézett a hat vérekes szemre, melyek vörösen meredtek rá, és lassan bólintott.

- Ezt a szempontot valóban figyelembe kell venni - mondta. -

De ne tévessze szem elől, hogy Harry McLane Bassetnek dolgozott, Brunold pedig ismeri Harry McLane-t. Hol ismerkedtek össze? Véletlenül jöttek hozzám a McLane testvérek, vagy netán Brunold küldte őket?

- Nekünk ki az ügyfelünk? - érdeklődött Della.

- Először is Brunold - felelte az ügyvéd -, másodszor Bertha McLane és esetleg Mrs. Basset.

- Hogyan követték el a gyilkosságot?

- Öngyilkoságnak álcázva, de elég otrombán. Ráadásul Mrs Basset jól összezagyválta az egésztestet, mert odacsempészett a helyszínre még egy revolvert. A lövés hangját egy ágytakaróval és egy paplannal tompították. Ezek alatt volt a pisztoly. Mrs. Basset azonban titokban odatett a holttest mellé még egyet. Azt állítja, azért, mert nem látta az első fegyvert, és mindenáron azt akarta, hogy öngyilkoságnak látszódjon az eset.

- És? - sürgette Della Street.

- Nos - folytatta Mason - lehet, hogy így van. De az is lehet, hogy tudta: a takaró alá rejtett fegyver nem azonos azzal, amit a gyilkosnál használtak, és még jókor rájött, hogy a rendőrség össze fogja hasonlítani a golyókat.

- Vannak ujjlenyomatok a második fegyveren? - kérdezte

Della Street.

- Igen - mondta Mason -, az övé és az enyém.

- A magáé! Mikor került oda?

- Amikor elvettem a fegyvert Dick Bassettől, az asszony fiától.

- Elvette és odaadta Mrs. Bassetnek?

- Igen.

- Húha, főnök! Nem lehet, hogy az egész csak trükk volt, mert azt akarták, hogy a maga ujjlenyomata legyen a fegyveren?

- Ezt most még nem tudom.

Della Street lebiggyesztette az ajkát, aztán halkán füttyentett. Egy perc múlva újra megszólalt:

- Mesélne még az ügyről?

- Éjfél körül felhívtak telefonon, hogy menjek ki gyorsan Bassethez. Mrs. Basset azt állította, hogy a fia, Dick azzal fenyegetőzik, hogy megöli az öreg Bassetet. Egy ideig vonakodtam, de aztán annyira sürgetett, hogy kimentem.

Mikor odaértem, Hazel Fenwick a díványon feküdt, látszólag öntudatlanul. Mrs. Basset azzal fogadott, hogy Hartley Basset leütötte. A fegyver Dick Bassetnél volt. Elvettem tőle. Azt magyarázták, hogy a nő Dick felesége, de a házasságról senkinek nem szabad tudnia. Egy ötven körüli vörös asszony, feltehetően háztartási alkalmazott, nedves törülközőket rakott a lány fejére. Dick Bassetnek be nem állt a szája.

Tudtam, hogy Mrs. Basset válni akar. A férje a válóperben nyilván tagadná, hogy megütötte a lányt, de ha két detektív meg akarja tudni, mi történt, és komolyan kezelésbe veszi, annak nemigen tudna ellenállni, így hát kihívtam a rendőrséget.

A lány közben magához tért, és elmondta, hogy nem Basset ütötte le, hanem egy álarcos, félszemű ember, ólmosbottal. Ő letépte az álarcot, látta a férfi arcát, viszont a férfi nem láthatta őt, mert a szoba sötét volt, és a fény az ajtó felől áradt. Azt mondja, nem ismeri az illetőt. Az álarc másolópapírból készült, a darabjai Basset irodájában az asztalon heverték.

Mrs. Basset azt állítja, hogy látott egy embert kirohanni az ajtón, és Basset kocsiján elhajtani. Úgy vélte, hogy a férje volt az.

Miután Hazel Fenwick előadta a meséjét, átmentem a másik szobába. Ott feküdt holtan Hartley Basset, ahogy említettem már. Rájöttem, hogy a szobában megfordult egy Colemar nevű, reszkető lábú, egérszerű manus is, aki Bassetnek könyvel, gépel, titkárnősködik, de Mrs. Basset fölküldte az emeletre. Gondoltam, dühös lehet, így aztán fölmentem, hogy szót váltsak vele.

- És? Beszéltek?

- Igen.

- Dühös volt?

- Fenemód. Nem is annyira azért, mert a nő eltávolította, hanem mert Basset meg a felesége fasírtban voltak. A pasas Bassetnek dolgozott, így aztán a főnöke mellé állt. Csak Basset oldaláról ismerte az ügyet, és más nem is érdekelte.

Amikor bementem a szobájába, ezt a papírt találtam az éjjeli szekrényén. Én adtam Bertha McLane-nek a telefonszámmal. Mason elővette a zsebéből a cetlit, lassan széthajtogatta, majd az asztalra ejtette.

- A pasas azt mondja, a folyosón találta Mrs. Basset szobája előtt.

- Akkor Harry McLane ott járt - mondta Della Street izgatottan.

- Harry vagy Bertha - felelte az ügyvéd. - Ne felejtse el, hogy a papírt Berthának adtam. Lehet, hogy odaadta az öccsének, lehet, hogy valamelyikük eljuttatta Mrs. Bassetnek, lehet, hogy Colemar hazudott, lehet, hogy mindenki hazudott. Ezek a lehetőségek.

- Ez a takaros ügy nekem nagyon gyanús - jegyezte meg Della.

- A fenébe is! - kiáltott fel türelmetlenül Mason. - Itt minden gyanús. Hazel Fenwicket azért szedtem össze, hogy legyen koronatanú. Tudtam, ha egyszer megkaparintja a rendőrség, úgy eldugja, hogy többé a közelébe sem juthatok, ezért elhatároztam, hogy megelőzöm őket. Úgy számítottam, hogy mire a rendőrök kihallgatják, addigra magánál lesz a vallomása.

- Ez a szemdolog - mondta a lány - Brunoldra tereli a gyanút.

- Ha a lány igazat mond - felelte Mason. - De ha nincs vaj a fején, miért nem jött ide? Az álarcügy pedig végképp nagyon gyanús.

- Miért? - kérdezte Della. - Miért ne használhatna álarcot a gyilkos?

- Hogy tudott a gyilkos - felelte Mason - az arcán álarccal, a kezében takarók alá rejtett fegyverrel bemenni Basset irodájába? Hogy juthatott el Bassetig, hogy szoríthatta a fejéhez a lövés zajának tompítását szolgáló takarót, hogy húzhatta meg a ravaszt? Közben Basset csak ült és bámult?

- Mondjuk, lábujjhegyen beosont - mondta Della Street.

Mason komoran rázta a fejét.

- Akkor minek az álarc? És ne felejtse el, hogy a fegyvert a takarók alá kellett rejteni. A holttest helyzetéből csaknem biztosra vehető, hogy Bassetet meglepték, nem tudta, mi történik, de szembenézett azzal, aki lőtt.

Della Street lassan mondta:

- Nyilván sok olyan személy van a háznál, aki nyugodtan bemehetett Basset irodájába és odaléphetett hozzá a hóna alatt ágy takaróval és egy paplannal úgy, hogy Bassetnek eszébe se jusson gyanakodni.

- Úgy van - mondta Mason. - Vegyük csak sorra, kik ezek . . .
- Először is Mrs. Basset - mondta Della.
- Tökéletes - felelte az ügyvéd.
- Aztán Dick Basset.
- Stimmel.
- Talán a lány a díványon - mondta Della.
Mason bólintott.
- Van még valaki?
- Én nem tudok többet.
- Pedig van - vágott közbe az ügyvéd. - Az alkalmazottak.
Emlékezzon csak a díványon fekvő lány fölé hajló nőre. Egy háztartási alkalmazott kezében teljesen ésszerű az ágytakaró meg a paplan. Tegyük fel, ágyazni indult, és közben megállt, hogy kérdezzen valamit Bassetről . . . - Mason egy pillanatig eltűnődött, aztán hirtelen folytatta -, de szem elől téveszt egy lényeges szempontot.
- Mit?
- Ezek az emberek - válaszolta Mason - csak azért mehettek be takaróstul az irodába, úgy, hogy Basset nem figyelt föl a közeledtükre, mert Basset ismerte őket. A házból kifelé rohanó ember azonban álarcot viselt. Mindez az álarcra tereli a gyanúkat. Sietve készült. A másolópapír valószínűleg ott feküdt Basset íróasztalán. Az ipse felkapta . . .
- A gyilkosság után! - kiáltott fel diadalmasan Della Street.
- Egész jól haladunk - mondta az ügyvéd. - Az álarc utólagos ötlet lehetett. A fegyver hangjának tompításához a takarók azonban nem. Ezek előre megfontolt cselekedetről árulkodnak. Az álarc sietségre utal.
- Miért venne valaki álarcot, ha már elkövette a bűntettet? - kérdezte a titkárnő.
- Természetesen azért, hogy el tudjon menekülni. Hazel Fenwick azt látta, hogy egy férfi ül Basset irodájában, háttal neki. Basset kiszólt a lánynak, hogy várjon. A lány a fogadószobában ült és várt. A Bassetnél levő férfi ezt tudta.
- Vagyis csak azért tette föl az álarcot, hogy el tudjon menekülni - mondta Della.
- Úgy fest. De miért nem ment a hátsó ajtón? Akkor nem lett volna szükség álarcra. Továbbá: ha az álarcot készítő és viselő ember azonos volt, miért csinált lyukat a hiányzó szemének is? Miért nem csak egy lyukat csinált?
Della Street megrázta a fejét:
- Ez nekem magas. Honnan tudja, hogy Basset nem védekezett?
- Először is abból, ahogyan a teste lezuhant, azonkívül abból, hogy a bal hóna alatt ott volt a tokjában a revolvere. Nem nyúlt utána.
- Szóval így jön össze a három fegyver a szobában - bólintott Della.
- Így - az ügyvéd rosszkedvű volt.
- És azt még nem tudja, hogy melyikkel követték el a gyilkosságot?
- Tízet teszek egy ellen - mondta az ügyvéd -, hogy azzal, amelyiken rajta vannak az ujjlenyomataim . . . Mikor ment el Paul Drake?
- Tíz perce voltam itt az irodában, amikor bekukkantott. De az egész nem lehetett több, mint egy negyedóra.
- Nyilván lent van a Vörös Oroszlánban - mondta Mason. - Iszik valamit az újságírókkal. Próbálja meg elérni telefonon.
- Bejelentjük, hogy ellopták a kocsiját? - kérdezte Della.
Mason a fejét rázta:
- Elő fog az kerülni valahonnan.
Della Street a telefon tárcsájával babrált, aztán a legelbűvölőbb hangján szólt bele a kagylóba:
- Egy ügyfele keresi Paul Drake-et. Ott tartózkodik?

És egy másodperc múlva:

- Halló, Paul, egy pillanat, a főnök beszélni akar magával.

Mason átvette a telefont.

- Paul - mondta -, fogj ceruzát és jegyezz. Hartley Basset - Basset Automobil Pénzügyi Társaság . . . pénzember, uzsorás és talán orgazda. Minden morzsára szükségem van, amit meg tudsz szerezni róla.

Ma este öngyilkosságot követett el, és búcsúlevelet hagyott az írógépében. A firkászoknak nyilván vannak fotóik. Csináltass róluk másolatot. Továbbá mindent tudni akarok Mrs. Bassetről is és a fiáról . . . bizonyos Dick Bassetről. Hartley Basset egyébként nem a fiú apja. Tudd meg, hogy a srác miért nem tartotta meg az apja nevét. Van itt még valami. Peter Brunold, Washington Street 3902. Ha nem tudnád, az ő szeméhez passzol az a hat üvegszem, amit szerezte. Róla is mindent. Amilyen gyorsan csak képes vagy. Nem számít, hány emberrel dolgozol. De zavarj meg őket. Tűz!

Paul Drake hangja elcsuklott a telefonban:

- Tetszik nekem, Perry, ahogy csak úgy odavetted ezt az öngyilkosságdolgot. Fogadni mernék, hogy gyilkosság történt, és akkor még nem is ismerem a tényeket.

- Tartsd a szád - vigyorodott el Mason -, és fordítsd fényező-róelmédet arrafelé, ahonnan majd a pénz áll a házhoz.

Abban a percben, amikor letette a telefonkagylót, nyílt az ajtó, és Pete Brunold nyomult be a helyiségbe. Lihegett, a homlokát kiverte a verejték. Az órájára pillantott, és elégedetten bölintott.

- Bajnoki futam volt. Pedig a taxis . . .

Ahogy a szemgyűjteményt meglátta, elakadt a szava.

- Ez meg micsoda? - kérdezte.

- Nézze meg jól - mondta Mason.

Brunold gondosan megvizsgálta a szemeket.

- Nagyon jó - mondta. - Kitűnő példányok.

- Az eredetit nem találta meg? - kérdezte Mason mintegy mellékesen, mint aki még nem tért rá a tárgyra.

Brunold a fejét rázta, és közben Della Streetet bámulta. Della Street összehúzta a bundát a lábán.

- Szeretné visszakapni a szemét? - érdeklődött Mason.

- Szeretném.

Della Street visszacsomagolta az üvegszemeket a dobozba, feltűnés nélkül a térdére rakott egy jegyzetkönyvet, keresztbe vetette a lábát, és jegyzetelni kezdett.

- Azt hiszem, meg tudom szerezni magának - mondta Mason

-, vagy legalábbis meg tudom mondani, hogy hogyan kaphatja vissza.

- Hogyan?

- Csak annyit kell tennie - mondta Mason -, hogy taxiba ül és elviteti magát Hartley Basset házához, a Franklin Street 9682-be. Rendőrököt talál ott. Mondja meg nekik, az a gyanúja, hogy ott van a szeme, és szeretné azonosítani. Be fogják vinni magát egy szobába. Hartley Basset ott fekszik a padlón, a fején golyó ütötte lyuk. Valamit szorongat a jobb kezében. A rendőrök majd szétfeszítik az ujját. Egy vérekes üvegszem fog magára bámulni...

Brunold egy pillanatra megtántorodott, aztán összeszedte magát, és előhúzott egy cigarettát az asztalon álló cigarettászelencéből. A keze remegett, miközben rágyújtott.

- Miből gondolja, hogy az az én szemem?

- Úgy fest.

Brunold lassan mondta:

- Ettől félttem. Valaki ellopta a szemem, és egy hamisítványt tett a helyére. Ezért akartam visszaszerezni az eredetit. Tartottam tőle, hogy így fog előkerülni. Ez kísérteties. Ez egyszerűen borzalmas!

- Meglepőnek tartja? - érdeklődött Mason.

- Persze hogy annak tartom . . . Csak nem hiszi, hogy én mentem oda megölni a palit, aztán a kezébe nyomtam az üvegszememet? Egyébként akkor sem tehettem volna, ha akarom. Nem volt meg. Megmondtam reggel, hogy valaki ellopta és egy hamisítványt tett a helyére.

- Ismerte Hartley Bassetet? - kérdezte Mason.
 Brunold habozott, és csak aztán szólalt meg:

- Nem, nem ismertem. Sose láttam.

- A feleségét?

- Óvele találkoztam . . . illetve őt ismerem, igen.

- A fiút ismeri?

- Dick . . . ö, ö . . . Bassetet?

- Őt.

- Hát igen, találkoztam Dickkel, ismerem.

- Ismeri Harry McLane-t, aki Basset alkalmazottja volt?

- Igen.

- Hol találkozott vele . . . Bassetnél?

- Igen. Titkárféle és gyorsíró volt. Találkoztam vele. Egyszer.

- És nem mutatta be magát Bassetnek?

- Nem.

- Sose látta Hartley Bassetet?

- Nem . . . Sose láttam. Tudni tudtam róla persze.

- Ez mit jelent?

Brunold feszengett.

- Nézze, ügyvéd úr- szólalt meg végre -, remélem, nem azért csinálja ezt, hogy megizzasson. Vagy talán vallatás folyik itt? Az is átejtés, hogy Basset halott?

Perry Mason odaütögette a cigarettáját a hüvelykujja körméhez.

- Nem, nem az.

- Akkor - sóhajtott fel Brunold - talán az lesz a legjobb, ha elmondom az igazat. Ismertem Basset feleségét, nagyon közelről . . . vagyis sokszor találkoztam vele.

- Mióta ismeri?

- Nem túl rég.

- A barátságuk plátói? Vagy nem?

- Plátói.

- Mikor találkoztak legutóbb?

- Úgy két hete.

- Ha az asszony azt hiszi, hogy maga lelécelt tőle - kérdezte Mason nyersen -, képes volna bajba keverni magát?

Brunold kezéből csaknem kiesett a cigaretta.

- Te jó isten! - kiáltotta. - Ezt meg hogy érti?

- Úgy, ahogy mondom. Tegyük fel, hogy összevesztek Mrs. Bassettel. Tegyük fel, hogy az asszony férje öngyilkos lett. Tegyük fel, az asszony azt hitte, hogy maga beleszeretett egy másik nőbe, és ott akarja hagyni őt. Elképzelhető-e, hogy ebben az esetben megpróbálja úgy feltüntetni Basset halálát, mintha a férje nem öngyilkos lett volna, hanem meggyilkolták, és magának köze van a gyilkossághoz?

- Mi lenne a célja?

- Hogy megakadályozza, hogy maga elmenjen a másik nővel.

- De ha egyszer nincs másik nő!

- Ezt Mrs. Basset is tudja?

- Tudja . . . Vagyis nem . . . Értse meg, kettőnk közt nincs semmi . . . Engem ez a nő nem érdekel.

- Értem - mondta szárazon az ügyvéd. - Mikor ismerte meg Mrs. Bassetet?

- Úgy egy éve.

- És körülbelül két hete látta legutóbb?

- Akkor.

- És azóta nem találkoztak?

- Nem.

- Mikor jött rá, hogy ellopták az üvegszemét?

- Tegnap késő éjjel.
- Nem lehet, hogy elhagyta valahol?
- Lehetetlen, hiszen kicserélték egy hamisítványra. Ez azt mutatja, hogy valaki ellopta, szándékosan.
- Minek lopta volna el?
- Azt nem tudom.
- Mi indítja arra-a feltevésre, hogy ellopták?
- Ezt nem mondhatom el.
- Harry McLane-nel a Basset-házban találkozott?
- Igen, ott.
- Hallott róla, hogy a fiatalember nem tudott elszámolni a rábízott pénzzel?
Brunold észrevehetően habozott, majd válaszolt:
- Igen. Értesültem róla.
- Tudja, hogy pontosan mennyi a hiánya?
- Mintegy négyezer dollár.
- Ismer egy Hazel Fenwick nevű fiatal nőt?
- `Fenwick? Nem.
- Ismer egy Arthur Colemar nevű férfit?
- Ismerek.
- Beszél is vele?
- Nem, de láttam.
- Basset sofőrjét ismeri?
- Mi az hogy ismerem! Overtonnak hívják. Magas, sötét bőrű, sötét hajú. Mint aki nyársat nyelt. Miért, mi van vele?
- Csak tudni akartam, hogy ismeri-e.
- Igen, ismerem.
- És azt a kövér, vörös, ötven körüli asszonyt?
- Edith Brite.
- Ő mit csinál ott?
- Afféle általános házvezetőnő. Bivalyerős asszony.
- De Bassettel soha nem találkozott?
- Beszélni nem beszéltem vele.
- És a többiek is ismerik magát?
- Miféle többiek?
- Akiket most leírt.
- Nem . . . Illetve a sofőr talán látott.
- Hogy lehet, hogy maga mindegyiküket látta, ismeri, de ők nem látták és nem ismerik magát?
- Sylvia mutatta meg őket.
Mason hirtelen megfordult, és Brunold mellénye felé bökött az égő cigarettájával.
- Dick Basset - mondta - tegnap látta magát.
- Hol?
- Náluk.
- Tévedett - vágta rá Brunold.
- Colemar is látta magát.
- Ő nem láthatott.
- Miért?
- Mert a háznak azon a felén nem jártam.
- Ez mit jelent?
- Az a ház két részből áll. Basset úgy tervezte, hogy az egyik fele iroda legyen, a másik lakás. Aztán amikor feszültté vált a viszonya a feleségével, csak az irodát használta.
- Maga tehát tegnap ott járt a háznak abban a felében, ahol Mrs. Basset lakik. Így van?
- Nem tegnap, tegnapelőtt.
- Mintha azt mondta volna, hogy két hete nem látta az asszonyt - jegyezte meg Mason.
Brunold hallgatott.
- És Dick magáról vitatkozott Hartley Bassettel az este - folytatta az ügyvéd.
- Ma este? Mikor?
- Amikor maga elment.

- Rosszul tudja - jelentette ki Brunold határozottan. - Ez tel-
jességgel lehetetlen.

- Miért?

- Mert amikor elmentem, akkor már . . .

Mason elmosolyodott.

Brunold harciasan felcsattant:

- Az istenit magának! - kiáltotta. - Mondja, tulajdonképpen
mit akar?

- Megpróbálom kideríteni a tényeket - felelte Mason.

- Akkor sem félemlíthet meg és nem húzhat be a csőbe, mint
egy közönséges bűnözőt. Ezt nem . . .

- Nem akarom megfélemlíteni - válaszolta Mason -, a csőbe
pedig már belesétált. Azt akarta mondani, hogy amikor az este
elment, Basset már halott volt, igaz?

- Egy szóval sem mondtam, hogy ott jártam ma este.

- Nem - mosolyodott el Mason. - Nem mondta, de ésszerű
következtetésként adódik abból, amit mondott.

- Félreértett - tiltakozott Brunold.

Perry Mason Della Streethez fordult.

- Megvan minden? Leírt minden kérdést és feleletet? - kér-
dezte.

Della felnézett, és bólintott.

Brunold heves mozdulatot tett Della Street felé.

- Az isten szerelmére! Mindent leírt, amit mondtam? Ezt
nem teheti velem! Meg fogom . . .

Perry Mason elkapta a férfi vállát.

- Mit fog csinálni? - kérdezte fenyegetően.

Brunold feléje fordult.

- Csak próbáljon meg gorombáskodni a hölgygel - mondta
komoran Mason -, és olyan gyorsan kívül találja magát, hogy az
orrán fog csúszni a folyosó végéig. Most szépen üljön le, hagy-
juk a köntörfalazást, és mondja el az igazságot.

- Miért mondanék el magának bármit is?

- Mert amikor igazán bajba kerül, jól fog jönni valakitől egy
kis segítség. Most itt az alkalom, hogy elmondja az igazságot.
Később esetleg már nem lesz rá módja . . . Mert talán már hű-
vösre tették.

- Nincs ellenem semmi bizonyítékuk.

- Azt maga csak hiszi.

- Egyedül maga tudja, hogy ott jártam az este.

- Mrs. Basset is tudja.

- Persze, de ő se hülye.

- Colemar - mondta Mason - látta, hogy valaki kiszalad a
házból. Tudja, hogy ki volt az, bár nem hajlandó megmondani.
Maga volt?

Brunoldnak leesett az álla.

- Felismerte, hogy ki volt az? - kérdezte.

- Azt állítja.

- Lehetséges. Nagyon messze volt, és én . . .

- Tehát Colemar magát látta.

- Igen, de nem hittem volna. Az úttest túlsó oldalán állt. Meg
mernék rá esküdni, hogy én előbb láttam meg őt. Elfordítottam
a fejem, nehogy felismerjem.

- Miért futott?

- Csak siettem.

- Miért sietett?

- Mert tudtam, hogy Sylvia . . . Mrs. Basset telefonált magá-
nak. Nem szerettem volna a közelben lenni, amikor maga meg-
érkezik.

- Figyeljen jól - mondta Mason. - Állni tudja a sarat egy ke-
mény rendőrségi kihallgatáson, ahol csak úgy záporoznak a ke-
resztkérdések?

- Persze.

- Az én kérdéseimet nem állta túl jól.

- A rendőrség nem fog kikérdezni.
- Ezt meg honnan szedi?
- Fogalmuk sincs róla, hogy bármiféle kapcsolatom volna Bassetékkal.
- Jön valaki - szólalt meg hirtelen Della Street.
A homályos üvegtáblákra felmagasló árnyékok rajzolódtak ki.
A kilincs gombja elfordult, feltárult az ajtó. Holcomb őrmester és két embere állt a küszöbön. Gyanakvó tekintettel mérték végig az irodában tartózkodókat. Holcomb őrmester előrelépett.
- Peter Brunold? - kérdezte.
Brunold bólintott, és harciasan megszólalt:
- Egyébként mi köze hozzá?
Holcomb őrmester megragadta Brunold vállát, ugyanakkor felhajtotta a kabátgallérját, és megmutatta aranyszínű jelvényét.
- Semmi - mondta - azon kívül, hogy letartóztatom Hartley Basset meggyilkolásának gyanúja miatt. Figyelmeztetem, hogy bármit mond, felhasználható maga ellen.
Fölényes mosollyal Perry Masonhoz fordult.
- Igazán sajnálom, hogy félbe kell szakítanom az értekezletet, Mason úr - mondta. - Az a baj, tudja, hogy akik magával beszélnek, nagyon könnyen felszívódnak. El akartam kapni Brunold urat, mielőtt úgy határoz, hogy jót tenne az egészségének egy kis levegőváltozás.
Perry Mason elnyomta a cigarettáját a hamutartóban.
- Szóra sem érdemes - felelte. - Nézzen be máskor is, ha ráér, őrmester úr.
Holcomb őrmester fenyegetően válaszolt:
- Ha a kerületi ügyésznek is ugyanaz a véleménye a tanúval történetekről, ami nekem, akkor hamarosan visszajövök. De távozni már nem egyedül fogok.
Perry Mason modora kifogástalan maradt:
- Mindig örömmel látom, őrmester úr.
Brunold Perry Masonhoz fordult:
- Nézze, ügyvéd úr, el kell intéznie . . .
Holcomb biccentett két emberének. Az ajtóhoz vonszolták Brunoldot.
- Na nem, azt már nem - csattant fel Holcomb. - A maguk kis csevegésének vége.
- Nem akadályozhat meg benne, hogy az ügyvéddel beszéljek - ordította Brunold.
- Nem bizony - helyeselt Holcomb őrmester. - Ha beírták a börtönaplóba és elhelyezték a cellájában, joga van ügyvédet hívni. Addig azonban még nagyon sok minden fog történni.
A két férfi kituszkolta Brunoldot az ajtón. A nyomorult ellenállt, megvetette a lábát. Megvillant egy pár bilincs. Fém kattánása hallatszott.
- Maga akarta - mondta az egyik rendőr.
Az ajtó bevágódott mögöttük.
Holcomb őrmester ott maradt, és dühösen nézett Masonre.
Mason ásított egyet, de igyekezett udvariasan leplezni.
- Nézze el nekem, őrmester úr, ha úgy látszik, mintha ásítanék. Mozgalmas napom volt.
Holcomb megfordult, fölrántotta az ajtót, a küszöbön megállt, és azt mondta:
- Ahhoz képest, hogy milyen ravaszak a módszerei, elég poccsék eredményeket mutat fel.
Becsapta maga mögött az ajtót.
Mason Della Streetre mosolygott.
- Mit szólna egy éjszakai lokálhoz, mielőtt hazamegy?
Della végignézett magán:
- Ha én ezt a bundát levetem, azonnal letartóztatnak. Ne felejtse el, sietve kellett öltöznöm, csak ez a bunda takarja bűnemet.
- Akkor most hazamegy - mondta határozottan Mason. -

Legalább egyikünk maradjon szabadlábon.

Della tekintetében aggodalom csillant meg:

- Főnök! Azt akarja mondani, hogy Holcomb elkaphatja?

Mason vállat vont, bólintott, és kitérte az ajtót a lány előtt.

- Hogy mit fog tenni Holcomb őrmester, azt senki se tudhatja

- mondta. - De mindenhová képes betenni a két bal lábát.

7. FEJEZET

Perry Mason frissen borotválva, mosolyogva állt meg Della Street asztalánál.

- Hogy van a hosszú nap után? - kérdezte.

- Ragyogóan - válaszolta a lány. - Látom, az újságok szép figyelmet szenteltek Hartley Basset meggyilkolásának, de Brunoldról semmi.

- A firkászok nem tudnak Brunoldról - vont vállat Mason.

- Hogy lehet az?

- Úgy, hogy Holcomb nem vitte be a főkapitányságra. Valamilyik külvárosi őrszobára cipelték, és most ott izzasztják.

- Nem tud rajta segíteni?

- Elintézhettem volna, hogy bírói határozattal szabadon bocsássák, de egyelőre nem akarom kitergetni a kártyáimat. Nem ismerem az összes körülményt. Még az is lehet, hogy Brunoldnak jobb bent, mint idekint. A rendőrség úgylis mindent kifacsar belőle, amíg a határozatot megszerzem.

- Mrs. Bassettel mi van?

- Felhívtam, amikor hazaértem.

- Beszélt vele?

- Nem. Amikor elmentem, idegrohamot kapott, Holcomb nem tudott zöld ágra vergődni vele. A fia orvost hívott, aztán lépett egy merészet: bejelentette, hogy kórházba viszi, de Mrs. Basset jelenleg nem található egyik kórházban sem. A fia nem hajlandó elárulni, hogy hol van. Azt hajtogatja, ha szükséges lesz, majd előállítja.

- Magának sem árulja el?

- Nekem sem.

- És Holcomb? Hogy hagyhatta kicsúszni a markából?

- Holcomb idecsörtetett Brunoldért. Az ifjú Basset ekkor megragadta az alkalmat. Csakhogy a nyakamat tenném rá, hogy a dekások figyelték a lakást. Ők tudják, hol az asszony. Az ifjú Bassetnek talán nem árulják el magukat, de tudják.

- Akkor - mondta Della Street - Dick Basset csak azt érte el, hogy maga nem tud beszélni az anyjával, a rendőrség viszont tud. Nem igaz?

- De, lényegében igaz.

- És Mrs. Basset azt sem tudja, hogy Brunoldot letartóztatták?

- Valószínűleg nem.

- Mikor fogja megtudni?

- Majd ha leszáll a földre az angyalok közül. Megmondtam Dicknek, hogy amint lehet, hívjon föl az anyja. A lelkére kötöttem, hogy rendkívül fontos.

- De nem telefonált?

- Nem.

- És maga nem tudná megtalálni?

- Ugyan mit érnék el vele? A rendőrség figyelni. Ha erőszakkal beavatkoznék az ügybe, csak még jobban szorulna a nyakamon a hurok, ami már most sem valami laza.

- Nem értem. Miért?

- Az ujjlenyomatom miatt. Lehet, hogy ott van a gyilkos fegyveren.

Della apró ábrákat rajzolgatott a gyorsírótümbje sarkába.

- Ez a legfurcsább gyilkossági eset, amibe eddig belekeveredett - mondta végül. - Ebben az ügyben még ügyfelünk

sincs . . . pontosabban foglalót eddig nem kaptunk, csak Brunoldtól.

Mason lassan bólintott:

- Bárcsak elérhettem volna az este Bertha McLane-t! Nem adta meg a címét, ugye?

- Nem. Csak a fiú telefonszáma van meg, de azt hiszem, az is egy fogadóirodáé.

- Hát persze . . . Mindegy, próbálja meg elérni. Hívja föl azt a számot, hátha ott tudnak valami olyan számot adni, ahol valóban megtaláljuk.

Della bólintott, feljegyzett valamit a jegyzetömbjére, aztán megkérdezte:

- Még valami?

- Igen - felelte Mason. - Hívja föl a Basset-házat. Mondja meg Dick Bassetnek, hogy változatlanul szeretnék érintkezésbe lépni az anyjával, és hogy a dolog nagyon fontos. Amellett, jut eszembe, nézzen utána . . .

Csöngött a telefon. Della fölvette:

- Halló, tessék! - egy másodpercig figyelt, aztán eltakarta a kagylót, és vidáman Perry Masonre pillantott.

- Tudja, hol találták meg a kocsiját? - kérdezte.

- Nem. Hol?

- Az őrszoba előtt parkolt. A közlekedési osztályról hívják. Azt mondják, a kocsit hajnali két óra óta a tűzcsap előtt áll. Azt kérdetik, ellopták-e.

Perry Mason kacsintott.

- Na - mondta -, most az egyszer megfogtak. Mondja meg, hogy a kocsit nem lopták el, nyilván én voltam figyelmetlen, és a tűzcsap elé parkoltam.

Della Street elvette a kezét a kagyló elől, továbbította Mason szavait, aztán még egyszer eltakarta a kagylót.

- Rádásul - mondta - a húszperces zónában parkol. Reggel kilenc óta húszpercenként új cédulát tesznek rá.

- Adjon az egyik gyereknek egy kitöltetlen csekket. Menjen, fizesse ki a parkolódíjat és hozza ide a kocsit. Kösse a lelkére, hogy ne mondjon senkinek semmit. Mit szól hozzá? Hát van bőr a képén a kis angyalnak? Épp az őrszoba előtt parkolni a kocsimmal!

- Mit gondol? A lány volt? Vagy megtalálta egy zsarú a lányt, és odaautókázott vele?

- Nem tudom.

- Ha a zsaruk csinálták - folytatta Della Street -, akkor magát akarták megtréfálni. Lerakják a kocsiját a tűzcsap előtt a húszperces zónában, és maga egy kukkot sem szólhat, hiszen a lánynak maga adta oda a kocsi kulcsot.

Mason bólintott, és gyorsan megindult a szobája felé.

- Nagyon helyes - mondta közben. - Csak ne vessenek. Az nevet, aki utoljára ne . . . Megvannak a szemek?

- Amiket Paul Drake szerzett?

- Azok.

A titkárnő kihúzta az egyik fiókját, és kitette az asztalra a dobozt.

- A hideg szaladgált a hátamon, ahányszor rájuk néztem.

Mason kinyitotta a dobozt, kivett két üvegszemet, a két mellényzsebébe becsúsztatott egyet-egyét, aztán így szólt:

- A többi rakja el a páncélszekrénybe. Vigyázzon, nehogy valaki hozzájuk férjen. Ez a négy műszem a mi kettőnk kis titka marad.

- Mihez akar kezdeni velük?

- Nem tudom. Brunold következő lépésétől függ.

- És mi lehet az a következő lépés?

- Hát . . . például felhív és megkér, hogy képviseljem a gyilkosságiügyben.

Della homlokán átsuhant az aggodalom árnyéka.

- Na de főnök, mi lesz, ha magát is belekeverik? - kérdezte.
- Valószínűleg morcosak lesznek, amiért Hazel Fenwick eltűnt, de nem tudják rám kenni. Új kerületi ügyészünk van, aki szemmel láthatóan becsületesen szereti keverni a kártyát. Ha biztos benne, hogy a bűnös van a keze között, akkor gyors ítéletet akar látni, de nem célja az ártatlanok elítéltetése.
- Legépeljem, amit Brunold az este elmondott?
Az ügyvéd megrázta a fejét, s közben belépett a belső szobába.
- Ne - szólt vissza. - Hagyja. Előbb látnunk kéne, kit is védünk, és csak aztán léphetünk.
Ledobta magát a nagy forgószékbe, fölemelte az újságot, és épp a Basset-féle gyilkosságot tanulmányozta, amikor megcsördült a telefon és beleszólt Della Street:
- Felhívtam Harry McLane-t. Először nagy mellénye volt, de végül mégiscsak megadta a nővére telefonszámát. Megtaláltam a lányt is: azonnal el akart jönni magához. Hozza az öccsét is, ha rá tudja venni. Azt mondta, ha kell, egész álló nap itt ül az előszobájában, de muszáj beszélnie magával.
- Megmondta, hogy mit akar?
- Nem, nem mondta meg . . . Az egyik fiút elküldtem a kocsijáért. Paul Drake is telefonált: beszélni szeretne magával, amikor megfelel.
- Mondja meg Paulnak, hogy most jöjjön - mondta Mason. - És ha Bertha McLane megérkezik, azonnal szóljon. Ha a rendőrség nem kapta el, akkor a nap folyamán valószínűleg Hazel Fenwick is telefonálni fog. Lehet, hogy valami halandzsa néven jelentkezik. Szóval, ha valami rejtélyes hölgy keresne, mindenképpen jegyezze meg az üzenetet, és igyekezzen minél többet megtudni. Legyen tapintatos, de makacs.
Paul Drake-nek mondja meg, hogy jöjjön egyenesen az én szobámba. Majd én beengedem. Ha pedig csöngetek, jöjjön be a gyorsírófüzettel.
Visszarakta a kagylót, átfutott egy fél hasábot az újságban, és már hallotta is a kopogást a folyosói ajtón. Kinyitotta, és Paul Drake, arcán a megrögzött jókedvvel, belépett a szobába. Mason röntgenszemekkel pillantott rá, aztán megszólalt:
- Úgy fest, mintha végre egyszer jól kialudtad volna magad.
- Bizony - felelte Paul Drake. - Majdnem húsz teljes percet aludtam.
- És hol sikerült? - kérdezte Mason, miközben csengetett Della Streetnek.
- A borbélyszékben ma reggel. Nem bánám, ha néha munkaidőben pörögne föl az agyad. A sürgős munkák mindig éjszákára esnek.
- Nem tehetek róla - mondta Perry Mason -, ha a gyilkosok mindig munkaidő után jönnek bele az áldozatszedésbe. Kiderítettél valamit?
- Rengeteget - mondta Drake. - Húsz emberem próbálta egyszerre fölfejtetni az ügyet, minden szála külön manus jutott. Remélem, az ügyfelednek vastag a pénztárcája.
- Azt az ügyfelet még meg kell találni, de ne búsulj, meglesz. Na, halljuk a sódert!
- Szép hosszú történet - mondta Drake. - Sok benne a színes emberi mozzanat.
Mason egy agyonpárnázott bőrfotel felé intett:
- Ül le, és ki vele.
Paul Drake magas, vékony figurája, mint a bicska, belecsuklott a fotelba, aztán oldalt fordult, háta az egyik karfának támaszkodott, két lába a másikon lógott le. Bejött Della Street, rámosolygott a nyomozóra, és leült.
- Egy szép, romantikus, Viktória-kori szerelmi történettel fogom kezdeni.
- Hogyhogy?

Drake cigarettára gyújtott, füstfelhőt fújt, és egy mindent átölelő széles mozdulattal hozzáfogott:

- Képzeld el egy eredményes, boldog, szép és szűk látókörű földművelő közösséget . . . - hangsúly a szűk látókörön!

- Hogyhogy? - kérdezte újra Mason.

- Hát ilyen közösség volt. Mindenki tudta, mit csinál a másik.

Ha egy lány új ruhát vett fel, egy tucat lepcsés száj csámcsogott rajta, hogy vajon hol szerezte.

- És ha új bundát? - kérdezte az ügyvéd.

Paul Drake széttárta a két karját, és tréfás kétségbeeséssel válaszolt:

- Ó, istenem! Hát szabad egy lány becsületét így befeketíteni?

Mason kuncogott:

- Folytasd!

- Élt ebben a kisvárosban egy Sylvia Berkley nevű lány. Szép lány volt, nyílt szívű, egyszerű, egyenes, tiszta tekintetű.

- Hogy belejöttél! - élcelődött az ügyvéd.

- Igen - mondta Drake komolyan -, föllelkessedtem a lánytól.

Olvastam róla leírást, láttam róla fényképet.

A zsebébe nyúlt, egy borítékot húzott elő, a borítékból egy fényképet, és odanyújtotta Masonnek.

- És ne hidd, hogy könnyű volt hajnali négykor előásni ezt a fényképet.

- Hol szerezted?

- A helybeli újságnál.

- Ahá! Szóval főcímben szerepelt a lány.

- Igen. Ugyanis eltűnt.

- Elrabolták? Vagy mi történt?

- Az soha nem derült ki. Egyszerűen eltűnt.

Az ügyvéd vizsla szemmel nézett a nyomozóra:

- De te már tudod, mi rejlik az eltűnése mögött, igaz?

- Tudom.

- Na akkor nyomás!

- Ha netán romantikusnak, lírainak vagy effélének tetszem, csak azért van, mert ébren töltöttem az éjszakát - mondta Drake.

- Nem érdekes. Halljuk a lényegét.

- Volt egyszer egy vigéc, aki rövidáruban utazott. A neve Peter Brunold.

- Félszemű? - kérdezte Mason.

- Nem, akkoriban még megvolt mind a két szeme. Üvegsze-

me csak később lett. Többek között ezért csöpög belőlem a szirup.

- Na, hol kezdődik a történet? - kérdezte Mason.

- Azt hiszem, Sylvia Berkley szüleinél. Határozott elképzeléseik voltak az életről. Tudod, mint akik most jöttek le a falvédőről. Az ő szemükben a vigéc romlott városi csibész volt. Amikor Brunold elkezdett járni a lánnyal, őrjöngtek.

Volt ott mucsán egy kis harisnyamozi, tudod, akkor még nem találták föl a rádiót. A mozik épp csak túljutottak a vad cowboy-filmeken. A város kicsi volt, kevés jutott neki a családi drámából, nem volt min rágódni . . .

- Hagyjuk a várost - vágott közbe Mason türelmetlenül. - Elvette Brunold a lányt vagy nem?

Drake a maga vontatott modorában felelt:

- Ha elhagyjuk a várost, a történetet is el kellene hagynunk.

Nem, nem vette el. De ragaszkodom a történetem fonalához, öregem.

Az ügyvéd sóhajtott, Della Streetre nézett, és úgy mondta:

- Jól van, folytasd csak a történetedet.

- Hát, ahogy már az ilyen forró vérű lányokkal szokott lenni . . . mindenki úgy látta, hogy lejtőre került. Az öregei mindenáron azt akarták, hogy adja ki Brunold útját. A lány azonban ki-

tartott mellette, és alighanem mindenféle ficánkolásról, önállós-kodásról álmódzott . . . tudod, Perry, ez akkoriban történt, amikor a lányok épp kezdték megmosolyogni azt a sok halandzsát, amit nemzedékeken át gyömöszöltek a buksijukba.

Perry Mason leplezetlenül ásitott.

- Az ördögbe! - csattant fel a detektív. - Leszakítod ifjú életem rózsabimbóját. Pedig már reménykedni kezdtem, hogy mégsem enyészett el az ifjúságom.

- Nem rózsabimbót szakítok, hanem felrázlak az aggkori elhülyülésből - dühöngött Mason. - Az isten szerelmére, értsd már meg, hogy gyilkossági ügyön dolgozunk, és nekem tényekre van szükségem. Te csak add elő a tényeket, a regényes körítésről majd én gondoskodom, amikor feltáloalom az egészet az esküdteknek.

- Az a feneség - fordult Drake Della Streethez -, hogyha majd a főnök meglátja, mi az ábra, ugyanúgy elérezékenyül, mint én. Az egyszeri tengeri medve, akinek marcona külseje érző szívet takar!

- Magyarul, nem nőtt be még a fejem lágya - mondta fanyarul Mason. - Rajta, Paul, halljuk, mit találtál.

- Brunold - folytatta Drake - egy szép napon levelet kapott Sylviától. És a levélben mi más állt volna: az esküvő most már nem halasztható.

Perry Mason arcáról lefoszlott a gunyoros mosoly, szeméből eltűnt a türelmetlenség, hangjában egyszerre együttérzés csengett.

- Ne mondd!

- De, mondom - felelte a nyomozó.

- És mit csinált Brunold?

- Brunold szépen megkapta a levelet.

- És lelépett? - kérdezte Mason fagyosan.

- Nem, nem. Kisvárosban vagyunk; táviratozni nem mert, mert attól félt, hogy a távirász mindent megtud, hanem vonatra kapott és elindult Sylviához. És itt belenyúlt a történetbe a sors keze. Akkoriban nagyon ócskák voltak a vágányok. Emlékszem, istenem, hogy egyszer egy ilyen bumlivonalon úgy utaztam a felső ágyon, mint egy labda a hálóban. Csak úgy pattogtam ide-oda...

- A vonat kisiklott - szakította félbe az ügyvéd. - Gondolom, Brunold megsérült.

- Igen. Behorpadt a koponyája, kifolyt a szeme, és elveszítette az emlékezetét. Az orvosok megoperálták a szemét, kórházba dugták, ápolónőt adtak mellé. Megtaláltam a kórlapját, és szerencsésen ráakadtam az ápolónőre is, aki nem felejtette el az ügyet. Brunold, amikor visszanyerte az emlékezetét, nem mondott el mindent, de a nő megérezte, hogy mit hallgatott el. Az ápolónő felhívta Sylviát, de csak annyit tudott meg róla, hogy eltűnt. Brunold őrvöngeni kezdett. Visszaesett, tombolt, félrebeszélte. Az ápolónő orvosi titoknak tartja, amit mondott, és nem árulta el nekem, de azt hiszem, mindent tudok.

- És Sylvia? - kérdezte Mason és hangjában most már nyoma sem volt tréfálkozásnak.

- Sylviát - folytatta a nyomozó - akkor már hónapok óta a városi csirkefogókról szóló történetekkel etették. Hogy mindig a nők húzzák a rövidebbet. Abban az időben megesett lányokról zengett az irodalom, akiket kiűznek a hóviharba. Sylvia szülei ügyesen táltalták fel az ilyen halandzsákat. Amikor Brunold nem jelentkezett, Sylvia úgy gondolta, hogy ennek csak egyetlen oka lehet. Így hát kivette a kis pénzét a takarékból, és olajra lépett. Senki nem tudta, hogyan hagyta el a városkát. Öt kilométernyire volt egy kis vasúti kereszteződés. Nyilván elkutyagolt odáig, felszállt egy kofavonatra és bevonatozott a városba.

- Honnan tudod? - kérdezte Mason.

- Kivételesen szerencsém volt - vallotta be Drake. - Meg-

hagyhatnának abban a hitedben, hogy mesterdetektívvel állsz szemben, de az az igazság, hogy amikor Sylvia férjhez ment, a gyerek örökbefogadásával kapcsolatban meg kellett adnia néhány adatot, amelyek segítettek a nyomozásban.

- Hozzáment Bassethez? - kérdezte Mason.

- Úgy van. Ideköltözött a nagyvárosba, és felvette a Sylvia Loring nevet. Gyors- és gépíróként dolgozott, amíg csak lehetett. És a gyermek megszületése után is ott dolgozott, mert fenntartották neki az állást. Évekig volt azon a helyen. A fiú egyre több pénzébe került, mert taníttatni akarta. Egyszer aztán összeakadt Hartley Bassettel, aki ügyfélként fordult meg abban az ügyvédi irodában. Szándékai tisztességesek voltak. Sylvia nem szerette - legalábbis úgy képelem, Soha nem szeretett mást, csak Brunoldot. Azt hitte, hogy Brunold olajra lépett, így a szívében örökre végzett a férfiakkal.

- És Bassettel örökbe fogadtatta a fiút?

- Ahogy mondd. Addig nem volt hajlandó hozzámenni, amíg a férfi a törvény előtt örökbe nem fogadja a gyereket. A fiú felvette Basset nevét, és nyomban engesztelhetetlenül gyűlölni kezdte a mostohaapját, valószínűleg azért, ahogy az anyjával bánt.

- Miért, hogy bánt vele? - kérdezte Mason.

- Amit tudok, csak cselédpletyka - mondta Drake -, de az olykor megbízható forrás. Basset odáig agglegény volt. Nem volt könnyű nála alkalmazottnak lenni. A házasságot úgy képzelte el, hogy a feleség a nyilvánosság előtt ékszer, odahaza cseléd.

- És - mondta Mason elgondolkodva - az örökbefogadás révén Dick örökölte volna Hartley Basset vagyonának egy részét. Drake lassan bólintott:

- Így spekulál Edith Brite, a házvezetőnő. Bár szerinte a nyereségvágyának semmi köze az ügyhöz, a fiú csak az anyjának akart jó szolgálatot tenni.

- Szerinte Dick ölte meg a pasast? - kérdezte az ügyvéd.

- Úgy van. Kénytelen voltam egy kicsit eláztatni, de amikor megtalálta a borbán az igazságot, azonnal megoldódott a nyelve. Sylviának pokol volt az élete, és a fiú jól látta ezt. Hartley Basset már csak ilyen ember volt. A házvezetőnő úgy gondolja, hogy a fiú intézte el.

Della Street közbeszólt:

- Várjon csak, Paul. A regényt még nem fejezte be. Mi lett Brunolddal? Ő találta meg a lányt vagy fordítva?

- Ő találta meg. Amikor kijött a kórházból, azonnal kutatni kezdett utána, nem adta fel. De elég ügyetlenül csinálta, ráadásul Sylvia egy darabig elrejtőzött.

Perry Mason a mellénye kivágásába akasztotta a két hüvelykujját, és fel-alá járkált a szobában.

- Tudta-e Dick, hogy Brunold megtalálta az anyját, és hogy Brunold egyáltalán kicsoda? - kérdezte.

Drake vállat vont:

- Nyomozó vagyok - mondta -, nem gondolatolvasó. Te is találgathatsz, nemcsak én. Sylvia Basset feltehetően úgy látta, hogy végre rámosolygott a szerencse, és üstökön akarta ragadni. Brunold el akarta vinni magával, az hétszentség. Hogy Sylvia nem hagyta rögtön faképnél Bassetet, arra vall, hogy valami visszatartotta. Amennyire belelátok Hartley Basset jellemébe, megfenyegethette a feleségét, hogy visszacsinálja az örökbefogadást, mondván, hogy megtévesztésen alapult; Dicket törvénytelen gyerekeknek nyilvánítják, és egyébként is nagy cirkusz lesz. De az is lehet, hogy nem volt hajlandó válni, a nő pedig nem akart elmenni Brunolddal, ha nem mehet feleségül hozzá, megint csak a gyerek miatt.

Mason még mindig fel-alá járkált, úgy kérdezte:

- Hol van most Mrs. Basset?

- Illegalitásba vonult, dekkol valahol egy szállodában.

- Próbáld megtalálni - mondta Mason. - Nem lehet túl nehéz. Egy ilyen nő csak valami jobb szállodába megy. Nem valószínű, hogy sok magányos nő vett volna ki szobát tegnap éjjel óta az első osztályú szállodákban. Nyilván van róla fényképed.

- Ó, persze.

- Helyes. Akkor találj meg.

- Tudsz valamit kezdeni azzal, amit meséltem? - kérdezte Drake.

- Persze. Nagyon is - felelte Mason.

Megszólalt a csöngő, jelezve, hogy Della Streetet odakint várják. A titkárnő Masonre nézett, aki bólintott.

- Megfeleltek a műszerek? - kérdezte Paul Drake.

- Amire kellett, arra jók lesznek, noha sajnos egy kicsit későn kaptuk meg őket.

- Hát igen. Csak akkor jutottak eszembe, amikor hallottam, hogy Hartley Basset egy vérekes üvegszemet szorongatott a jobb kezében.

- Semmi, semmi - mondta vidáman Mason. - Rá se ránts.

Drake kikecmergett a karosszékéből, és megindult a kijárat felé.

- Most csak annyit kell megtudnom, hogy hol van Sylvia Basset, igaz?

- Egyelőre annyit. És szép tőled Paul, hogy ez alatt a röpke pár óra alatt ilyen sokat végezted.

- Ugyan, semmiség - szabódott a detektív -, csak egy kis bogarászás. A személyzetet kifacsarták már az újságírók. Brunold annak idején látványos nyomokat hagyott maga után, gyerekjáték volt megtalálni. Sylvia Basset pedig az adoptálási eljáráshoz a fia igazi születési adatait adta meg, talán mert addigra túltette magát a törtéteken. Véletlenül sikerült megtalálnom azt az orvost, akinél Sylvia szült: ő összehozott a bábával, aki jól emlékezett még rá, hogy a lány bőröndjében egy köteg Sylvia Berkleyhez címzett szerelmes levél lapult, az elmaradhatatlan szalaggal átkötve. Korábban olvasta az újságban a Sylvia Berkley eltűnéséről szóló híreket.

- És hallgatott - jegyezte meg Mason.

A nyomozó bólintott:

- Egy bába - mondta - sok ilyen esettel találkozik. Különösen húsz évvel ezelőtt.

- És megkereste a lány szüleit? - kérdezte Mason.

- Nem tudom. Erről nem sikerült megbizonyosodnom.

- Egyáltalán élnek a szülők?

- Bírd ki délutánig. Nem tudtam, mennyire bizalmas az ügy, úgyhogy elég óvatosan kellett érdeklődnöm.

- Szép munka volt, Paul - mondta az ügyvéd.

A külső irodából belépett Della Street, gondosan becsukta maga mögött az ajtót, odalépett Perry Mason asztalához, és várt.

A nyomozó elbúcsúzott:

- Jó, Perry, akkor kora délutánra meglesz az anyag. Ha pedig megtalálom az illetőt valamelyik szállodában, azonnal fölhívlak. Most egy félóra alatt végignézem a legfontosabb szállodákat. Mielőtt kilépett a folyosóra, óvatosan kidugta a fejét, körülnézett, aztán kattant mögötte a bejárati ajtó.

Perry Mason Della Streethez fordult.

- Mi van? - kérdezte.

- Nem hagyhatja őket cserben - mondta a lány.

- Brunoldot és Mrs. Bassetet?

- Igen.

- Nem ismerjük még a körülményeket.

- Mármint a gyilkossággal kapcsolatban?

- Igen.

- Ennek az asszonynak - mondta vontatottan Della Street - nyilván sosem volt szerencséje. Minden osztásnál rossz lapokat

kapott. Életében először szerencséje lehetne, ha maga segít rajta.

- Megpróbálhatom - mondta lassan Mason, aztán hozzátette -, ha hagyja.

Della Street a várószoba felé intett.

- McLane-ék odakint várnak - mondta.

- Harry és a nővére?

- Igen.

Mason biccentett:

- Vezesse be őket, Della.

8. FEJEZET

Bertha McLane köszönni se hagyta Masont, már az ajtóból rázendített:

- Olvastuk az újságban. Akkor most minden megváltozott, ugye?

- Megváltozott - mondta lassan Mason. - Az örökség elosztását valami megbízott vagy a végrendelet gondnoka fogja intézni. Ha a vagyon Sylvia Basset kezébe kerül, jóindulatú lesz. Ha nem, akkor benne vagyunk a slamasztikában. Most már nem lehet alkudozni. Ha a végrendelet körül vita támad és megpíszkálják az ügyeket, a gondnok megtalálja a hiányt . . .

A lány szeme tágra nyílt. Türelmetlenül félbeszakította Masont:

- Te jó Isten! Maga tényleg nem tudja, mi történt?

Mason elhallgatott, és mereven nézte a lányt.

- Mi történt? - kérdezte végül fásult hangon.

A lány a testvéréhez fordult.

- Mondd el, Harry!

Harry McLane kinyitotta a száját:

- Kifizettem.

Mason szórakozottan nézte a fiút.

- Mit csinált?

- Kifizettem.

- Mit fizetett ki?

- Hartley Bassetet!

- Mennyit adott neki?

- Az utolsó nyomorult fityinget is: háromezer-kilencszáznegyvenkét dollár hatvanhárom centet.

- Kapott róla nyugtát? - kérdezte Mason.

- Kellott a fenének az a nyugta! Visszakaptam a hamis váltókat. Milyen nyugtára lett volna szükségem?

- Mikor fizette ki?

- Az este.

- Hánykor?

- Nem tudom. Tizenegy óra körül, vagy talán egy kicsit később.

Mason megpróbált a fiú szemébe nézni, de Harry McLane pillantása a nővére felé fordult, aztán kikalandozott az ablakon.

- Most már minden rendben van - jelentette ki. - Csak úgy gondoltuk, magát is tájékoztatnunk kell. Gyere, Bertha, azt hiszem, itt már nincs keresnivalónk.

- Hohó! - csattant fel Mason. - Nézzen a szemembe.

A fiatalember az ügyvédre nézett.

- Maradjon így - mondta Mason. - Ne fordítsa el a tekintetét.

Jó. Most beszélhet. Olvasta a reggeli lapokat?

- Persze. Azért jöttünk, hogy megtudjuk, változott-e a helyzet.

- Azt a pénzt - kérdezte lassan az ügyvéd - mennyivel a gyilkosság előtt adta oda Hartley Bassetnek?

- Nem tudom. Fogalmam sincs, hogy mikor történt a gyilkosság.

- Mondjuk, éjfél körül?

- Akkor közvetlenül előtte, és . . . talán ellopta tőle valaki a pénzt.

- Kézpénzben fizetett?

- Kemény, ropogós dollárokból.

- Honnan szedte azt a pénzt?

- Az az én dolgom.

- Nyerte?

- Mi köze hozzá? Igazán nem fontos.

- Még nagyon fontos lehet - sóhajtott Mason. - Nem érti, hogy ... Na mindegy! Előbb lássunk néhány kérdést. Hartley Basset tehát visszaadta a hamis váltókat?

- Vissza.

- Más bizonyíték nem volt a kezében maga ellen, igaz?

- Igaz.

- Na már most: honnan vette elő Basset a hamis váltókat? Más szóval: hol voltak? Nem, fiatalember, ne fordítsa el a tekintetét! Nézzon csak ide a szemembe. Honnan vette elő Hartley Basset a hamis váltókat?

- Az asztaláról, egy kulcsra zárt kartotékdobozból.

- Hol volt a kulcs?

- Hol lett volna? A kulcskarikán.

- Tudja-e - kérdezte Mason -, hogy amikor Basset holttestét megtalálták és kikutatták, huszonöt dollár készpénzt letek csak a zsebében, és a rendőrség nem talált nagyobb pénzeszeget sem a páncélszekrényben, sem a szobában, ahol a gyilkosság történt?

- Nem lehet - találgatta Harry McLane -, hogy rablógyilkosokkal állunk szemben?

Perry Mason beszéd közben öklével ütögetve az asztalt adott nyomatékot a szavainak.

- Fiatalember - mondta tagoltan -, remélem, tisztában van vele, hogy maga teljesen szabadon beszélhetett Hartley Basset dolgozószobájába azzal, hogy fizetni jött, és ha egyszer bent volt, nyugodtan megöhlhette Hartley Bassetet, elvehette a kulcskarikáját, kinyithatta a kartotékdobozt, amit egyébként úgy ismert, mint a tenyerét, hiszen korábban azzal dolgozott, kivehetette sikkasztásának egyetlen bizonyítékát, a hamis váltókat, befűzhetette az írógépbe az álbúcsúlevelet, kiléphetett a házból... Nem, ne szakítson félbe, és ne fordítsa el a fejét . . . És hogy amikor a rendőrség mindezt végiggondolja és vallatni kezdi magát, csak úgy kerülhet ki a csávából, ha pontosan bizonyítani tudja, honnan szedte a Hartley Bassetnek adott pénzt, és el tud számolni vele, hogy hol tartózkodott a gyilkosság idején?

- Megőrült? - sikított fel Bertha McLane. - Maga gyilkossággal vádolja Harryt! Harry soha életében . . .

- Hallgasson! - Mason egy pillantást sem pazarolt a lányra. - Először Harry beszéljen!

Harry felugrott a székből, megfordult, és az ablakhoz rohant.

- Hülyeség! - szólalt meg nagy sokára. - Maga pontosan tudja, ki ölte meg a vén csirkefogót. Belőlem nem csinálnak bűnbakot.

- Jöjjön vissza - mondta Mason szigorúan.

- Eszem ágában sincs - válaszolta McLane, s hátat fordítva kibámult az ablakon. - Nem fogok visszamenni, nem ülök be a vallatószekébe, nem hagyom, hogy felnyársaljon a tekintetével, aztán beugrasson, és valamelyik másik ügyfelét az én rovásomra mentse meg.

- Be tudja bizonyítani - vörösödött el Mason -, hogy honnan szerezte azt a pénzt, amellyel kifizette Hartley Bassetet?

- Nem . . . illetve tudnám, csak nem akarom.

- Kénytelen lesz.

- Kötve hiszem.

- Harry, ha nem adok bizonyítékot a rendőrségnek, akkor le tartóztatják.

- Csak tartóztassanak!
- A helyzet súlyosabb, mint gondolja. Ha nem tudja bebizonyítani, hogy kifizette a pénzt, és jogosan jutott a váltókhöz, a rendőrség azt gondolhatja, hogy jogtalanul szerezte meg őket.
- Füttyülök a rendőrségre!
- Nem is az számít, hogy a rendőrség mit gondol. Az esküdtek számítanak. Ne felejtse el, fiatalember: az egyetlen tény az, hogy maga sikkasztott. A vád egyszerűen azt fogja állítani, hogy Basset börtönbe akarta magát juttatni, maga pedig megölte, hogy megakadályozza ebben.
- Hülyeség! - mondta újra Harry McLane, és nem vette le a szemét az ablakról.

Mason vállat vont, és Bertha McLane-hez fordult.

- Na jó. Én figyelmeztettem! - mondta.

- Tud a rendőrség a sikkasztásról?

- Nem, de hamarosan tudni fog róla.

Harry McLane visszafordult az ablaktól.

- Bertha - mondta -, ne hagyd magad! Ez az ember be akar palizni. Pontosán tudja, ki ölte meg Bassetet, vagy ha olyan tököfej, hogy nem tudja, akkor is szeretne vastag dohányt felmarkolni, amiért rám keni. Hagyd már a fenébe. Te csak társalogsz velem, engem meg behúz a csőbe.

- Nézze, Harry - mondta lassan Mason -, ezt a szöveget már leadta néhányszor. Maga is tudja, hogy nem igaz. Térjen már észhez, és lássa be, hogy meg kell találnia a választ ezekre a kérdésekre, mielőtt a rendőrség ráakad magára.

- Magát csak ne aggassa a rendőrség - vicsorította a fiú. - Törődjön a maga dolgával, és ne üsse bele mindenbe az orrát.

- Kézpénzben fizetett Bassetnek? - kérdezte Mason.

- Igen.

- Hova tette a pénzt Basset?

- Berakta a zakója zsebében lévő disznóbőr tárcába. Kérdezze meg a feleségét, az majd megmondja, hogy Basset mindig magánál hordta a tárcáját.

- Amikor a rendőrség megtalálta a holttestet, Harry, a tárca nem volt ott.

- Mit csináljak? Amikor kifizettem neki a pénzt, ott volt.

- Nyugtát nem kapott?

- Nem.

- Tanú?

- Nem volt. Hogy lett volna?

- Nem tudja megmondani, honnan szerezte a pénzt?

- Tudom, de nem mondom.

- Elmesélte valakinek, hogy együtt van a pénze?

- Mi köze hozzá?

Megszólalt Perry Mason telefonja. Az ügyvéd fölvette a kagylót. Della Street szólalt meg a vonal másik végén:

- Paul Drake van a vonalban. Azt mondja, fontos.

- Halló, Paul - mondta Mason -, mi van?

- Halkan kell beszélnem, Perry - suttogta a nyomozó -, mert nem akarom, hogy meghallják az irodámban, és ezek a telefonok néha furcsa vicceket csinálnak . . . Figyelj ide . . . A rendőrség meredek húzásokra készül. Rengeteg mindent megtudtak. Az emberedből, ebből a Brunoldból csak úgy dől a szó. A Basset asztalán talált búcsúlevelet megvizsgáltatták szakértővel. Mint tudod, a gépirás épp olyan egyedi, mint a kézírás. A rendőrségi szakértők azt állítják, hogy a Basset írógépében talált levelet nem azon a gépen írták. Főlkutatták a házat a valódi gép után, és meg is találták Mrs. Basset hálószobájában. Remington táskagép, Mrs. Basset azon bonyolította le a magánlevelezését.

Mi több, a szakértők a betűk egyenletességéből azt is megtudták állapítani, hogy aki a levelet írta, tíz ujjal dolgozott . . . vagyis nem műkedvelő. Tudod, Mrs. Basset titkárnő volt valamikor.

Perry Mason elgondolkozva bámult a telefonkagylóra.

- Megtaláltad már a nőt, Paul? - kérdezte.

- Még nem, csak közben felcsíptem ezt a hírt egy manustól, aki jóban van egy újságíróval. Gondoltam, rögtön tudnod kell.

- Igazad van - mondta Mason. - Köszönöm, hogy felhívtál.

Próbáld meg előkeríteni, amilyen gyorsan csak tudod.

Letette a kagylót, aztán visszafordult Harry McLane-hez, és komoran nézte.

- Harry - kezdte újra -, maga azt mondta nekem, hogy valaki, aki nagyon közel áll Hartley Bassethez, közbe fog lépni, és megmenti magát a börtöntől.

- Felejtse el! - legyintett Harry.

Mason erre Bertha McLane-hez fordult:

- Adtam magának egy cédulát a telefonszámommal . . . a lakásom telefonszámával, ha munkaidő után akarna felhívni. Mit csinált vele?

Harry McLane gyorsan előrelépett:

- Ne . . .

- Odaadtam Harrynek - mondta a lány.

Harry McLane felsóhajtott:

- Ezt nem kellett volna megmondanod neki.

Mason visszafordult a fiatalemberhez:

- Mit csinált a papírral, Harry?

- Egy darabig a zsebemben volt.

- És aztán?

- Nem tudom. Az ember nem emlékezhet minden vacakra!

Biztos eldobtam. Miután kifizettem a vén csirkefogót, már nem volt szükségem a telefonszámára. Mi a fenének őrizgettem volna? Egyáltalán, mit kellett volna csinálnom vele? Eltenni dunsztba?

- Azt a papírdarabot - mondta Mason - Mrs. Basset hálószo-bája előtt találták meg.

Harry McLane arcán őszinte meglepetés tükröződött, és egy pillanatig meg se tudott szólalni.

- Az nem lehet - mondta végül, aztán vállat vont. - Na és, ha ott volt?

- Amikor Bassetnél jártam - folytatta Mason, figyelmen kívül hagyva Harry McLane szavait -, Mrs. Basset megpróbált beavatkozni a maga érdekében.

- És sikerült neki? - kérdezte tompán Harry.

- Tudta, hogy ilyesmit forgat a fejében?

- Természetesen nem tudtam. Nem vagyok én gondolatolvasó.

- Mrs. Basset szereti magát, Harry?

- Honnan tudnám?

- Találkozott vele az este, mielőtt elment Hartley Bassethez?

Harry McLane némi habozás után megkérdezte:

- Miért kérdi?

- Nyugodtan bevallhatja - mondta Mason. - Úgyis ki fogja sütni a rendőrség. A ház tele volt emberekkel, és . . .

- Egy szót sem fog kihúzni belőlem. Mrs. Bassetet pedig hagyja ki ebből a cirkuszból.

- Járt a szobájában?

- Persze. Hivatalos ügyben.

- Volt ott írógép?

- Azt hiszem, volt.

- Használta?

- Olykor dolgoztam neki. Magánleveleket diktált, azokat írtam le.

- Hartley Basset utasítására?

- Nem emlékszem.

- Dehogynem emlékszik, Harry! Mondja meg szépen az igazat.

- Hartley Basset nem is tudott róla.

- És maga miért csinálta, ha nem tartozott a munkaköréhez?

- Mert az asszony rendes, kedves volt, és mert a vén csirkefogó pocsékul bánt vele.

- Maga tehát rokonszenvezett Mrs. Bassettel?

- Igen.

- És gépelte a levelezését?

- Igen. Néha idegzsábája volt a jobb karjában.

- Amikor Hartley Bassetnél járt, volt írógép az asztalán?

- Hogyne! A saját írógépe, amelyiken dolgozott. Volt, hogy diktált, máskor maga kopogta le, amit kellett.

- Basset nem tud tíz ujjal gépelni, igaz? Csak két ujjal pötyög-tetett?

- Persze.

- De maga vakon és tíz ujjal gépel?

- Természetesen.

- Tudja-e - kérdezte Mason, rezzenéstelenül nézve a fiatal ember szemébe -, hogy a Basset írógépében talált búcsúlevelet nem azon a gépen írták, hanem a Mrs. Basset szobájában lévő táskagépen? És olyan ember írta, aki vakon, tíz ujjal gépel?

Harry McLane meglódult a kijárat felé.

- Gyere, Bertha - kiáltotta -, menjünk innen a fenébe! A lány fölállt, Perry Masonre meredt, aztán az öccsére.

- De Harry - kezdte -, tudod jól, hogy az ügyvéd úr segíteni akar rajtad, és . . .

- Hülyeség! Ne légy már balek! Én csak a kedvedért jöttem ide; ez az ember bűnbakot keres, hidd el.

Bertha McLane Perry Masonhez fordult:

- Sajnálom, ügyvéd úr; hogy `Harry így érez. Bocsánatot kérek...

- Bocsánatot? Egy nyavalyát! - szakította félbe Harry McLane. - Ne légy balek, Bertha.

Odacsörtetett Mason asztalához:

- Maga már eleget kérdezett. Most én jövök. Mondja, maga Brunoldot képviseli?

- Igen - mormolta Mason -, tulajdonképpen őt képviselem.

- És Mrs. Bassetet?

- Igen, ő is hozzám fordult.

- És Dick Bassetet?

- Őt közvetlenül nem.

- De az anyján keresztül igen?

- Talán - Mason szeme résnyire szűkült, ahogy McLane arcát figyelte.

- Tessék - fordult a fiú diadalmasan a nővéréhez. - Te meg csak ülsz és hagyod, hogy engem állítson bűnbaknak. Eleve megmondtam, hogy hülyeség idejönni.

- Ügyvéd úr - szólalt meg a lány -, nem lehetne . . .

Harry McLane karon ragadta és az ajtó felé tuszkolta.

- Azt állítod, hogy a szíveden viseled a sorsomat - mondta. - Ha most ezzel az alakkal tovább beszélsz, a nyakamra tekered a hóhér kötelét.

A lány arcán heves érzelmek tükröződtek.

Mason lassan megszólalt:

- Harry, még most sem mondta meg, honnan szerezte azt a pénzt, amivel állítólag kifizette Hartley Bassetet. Még most sem mondta meg, vajon elmesélte-e valakinek, hogy együtt van a pénze. Még most sem mondta meg, hol volt a gyilkosság időpontjában. És egyetlen szóval sem árulta el, hogy miért ne maga lett volna az, aki megölte Bassetet, s miért ne vette volna ki a dobozból a hamis váltókat.

Harry McLane felrántotta a folyosóra vezető ajtót. A küszöbön megállt:

- Tudok annyit a jogi etikáról, hogy maga senkinek nem mondhatja el, amit most tőlem hallott. Ha egyetlen szóval megemlíti a rendőrségnek, hogy jártam Bassetéknél, ki fogom záratni az ügyvédi kamarából. Ha viszont hallgat, senkinek nem kell

semmit mondanom.

- De Harry - próbálkozott Bertha McLane -, Mrs. Basset tudja, hogy te . . .

Harry McLane karon ragadta a nővérét, és kivonszolta.

- Colemar tud a hiányról - szólt utánuk Mason -, és persze Mrs. Basset is. Ne felejtse el, hogy a rendőrség . . .

- Hülyeség! - kiáltotta McLane, és bevágta az ajtót.

Mason mozdulatlanul ült, a tekintete elkalandozott, ujjaival az asztal szélén dobolt. A telefonra is csak a harmadik csengetés után figyelt fel. Akkor egyszerre körbefordult a székével, fölvette a kagylót, és meghallotta Paul Drake hangját.

- Az embereim megtalálták a nőt, Perry. Az Ambassador szállodában van, Sylvia Lorton néven, és három rendőrségi nyomozó tartja szemmel a szobáját. Követték az éjszaka. Egy pasas a szállodai telefonközpontban ül, és lehallgatja minden beszélgetését.

Perry Mason elgondolkozva vonta össze a szemöldökét.

- Gondolom - mondta -, ha fölkeresném, a detektívek nyomban letartóztatnák.

- Persze - nevette el magát Drake. - Most hosszú pórázra eresztik, és azt remélik, hogy hurkot köt belőle a saját nyaka köré. Még ha veszteg marad, akkor is sarokba szorítják valahogy, hogy pánikba essen és menekülni próbáljon. Egyébként a fia állandóan telefonál, és ontja a híreket a kagylóba, úgyhogy éjjelre a rendőrök mindenképpen azt csinálnak vele, amit akarnak.

Perry Mason lassan, nyomatékosan beszélt.

- Paul, nekem beszélnem kell azzal a nővel, úgy, hogy a rendőrség ne tudjon róla.

- Kizárt - mondta Drake. - Éppolyan jól ismered a zsaruk szívósságát, mint én.

Mason nem tágitott:

- Megnézted, hol vannak a tűzlétrák, Paul?

- Nem én voltam kint, Perry. Egy emberem jelentését továbbítom. Megnézze?

- Ne - mondta Mason. - Vedd a kalapod, Paul, és várj meg a liftnél. Együtt megyünk.

A nyomozó behörgött a telefonba:

- Úgyis tudtam, hogy előbb-utóbb börtönbe juttatsz.

- Ha bejuttatlak - mondta komoran Perry Mason -, ki is hozlak. Fogd a kalapodat, Paul.

És lecsapta a kagylót.

9. FEJEZET

Perry Mason fehér ablaktisztító-egyenruhában feszített, amit a jelmezkölcsönzőből vett ki, s kezében ablaktisztító gumilapokat szorongatott. Néhány lépéssel mögötte a hasonlóképpen öltözött Paul Drake lihegett, kezében egy-egy vödör vízzel.

- Gondolom - szólt előre búsan a nyomozó -, amikor megrendeltem a kosztümöket, megtervezted az egész előadást.

- Micsodát? - értetlenkedett Mason.

- Hát, hogy én leszek a segéd, és nekem kell a vizesvödröket cipelnem.

Mason csak mosolygott és nem szólt.

Teherliften mentek fel az Ambassador Szálloda hatodik emeletére. A folyosón egy széles vállú, harcias állkapcsú ember ácsorgott, szögletes cipőben, és némán, vádló tekintettel mérte végig őket.

A két férfi ügyet sem vetett a pillantására. Határozottan végigvonultak a folyosón, és kinyitották a tűzlétrához vezető ablakot.

- Még mindig néz? - kérdezte Perry Mason, és átvette a lábát az ablakpárkányon.

- Hát olyan félgözzel - jelentette Paul Drake, aki a folyosón

maradt. - Gyorsan kell dolgoznod.

- Nekem mondd? - kérdezte Perry Mason.

Kivette a vödörből a szivacsot, benedvesítette vele a felső ablakot, és jó érzékkel húzogatta föl-alá az ablaktisztító lapokat.

- Rendben - mondta -, most jön a bukfenc.

- Biztos vagy benne, hogy üres a szoba? - aggályoskodott Drake.

- Nem - mondta Mason -, nem vagyok biztos. Itt kockáztatnunk kell. Állj oda háttal a szobaajtóhoz. Kopogtass alul. A hekus ne lássa, hogy mit csinálsz.

Az ügyvéd már a száraz ronggyal fényesítgette az ablakot.

- Ez menni fog - mondta Drake. - Kétszer kopogtam, és semmi válasz.

- Ki tudod nyitni különösebb cirkusz nélkül?

- Azt hiszem. Hadd nézzem egy percig a zárat. Jó! Úgy látom, megvan. Gyerünk!

Drake elővett néhány kulcsot a zsebéből, kiválasztott egyet, bedugta a kulcslyukba, próbálgatta-forgatta, majd egy erőteljes mozdulat után hallatszott, amint kattant a zár. Elfojtotta megelégedett kiáltását, és Masonnel együtt belépett a szállodai szobába.

- Jobbra a szomszéd szoba? - kérdezte Mason.

- Igen.

- Biztos, hogy ott van a nő?

- Szinte biztos.

- Ha nem, akkor benne vagyunk a slamasztikában.

- Ha rajtakapnak, mindenképpen benne leszünk - csattant fel ingerülten Drake. - Ebből a helyzetből nemigen dumáljuk ki magunkat.

- Ne törődj vele - mondta Mason. - Hol az az öv?

Drake átnyújtotta a biztonsági övet. Mason kilendült az ablakon, és beakasztotta az öv horgát a szomszéd szoba ablaka mellett a falon lévő nyílásba. Kiállt a párkányra, megfogta Drake kezét, egyensúlyozott, aztán átlépett a szomszéd ablak párkányára, s közben egy hosszú pillanaton át terpeszben állt a hatemeletnyi mélység fölött.

- Óvatosan - figyelmeztette Drake.

Mason a másik övhorgot is beakasztotta az ablak innenső oldalán lévő nyílásba.

- Jó - mondta. - Most add ide a vizet.

Drake kinyúlt, és átadott egy vizesvödröt. Mason bevizezte az ablakot, majd kopogott az üvegen. A szobában egy asszony hirtelen pongyolát kapott a kombinéjára, az ablakhoz sietett, és dühösen bámult kifelé.

Mason integetett, hogy húzza fel az ablakot.

Sylvia Basset egy hirtelen mozdulattal kinyitotta az ablakot.

- Hogy képzeli! - csattant fel. - Ilyenkor tisztítják az ablakot, amikor öltözködöm! Panaszt fogok tenni az igazgatóságnál. Az ilyesmit . . .

- Halkabban - csitította Perry Mason -, nyugodjon meg.

A hangjára az asszony megriadt, aztán a meglepetéstől tágra nyílt a szeme.

- Maga az? - álmélkodott.

Perry Mason közelebb csúsztotta a párkányon a vizesvödröt.

- Nincs sok vesztegetni való időnk. Szorítkozzunk a lényegre.

Tudja, hogy Brunoldot letartóztatták?

- Brunoldot? - ráncolta homlokát Sylvia.

- Igen, Brunoldot.

- Az meg kicsoda?

- Nem ismeri Brunoldot?

- Nem ismerem.

- Akkor miért jelentkezett be ide álnéven?

- Nyugalomra volt szükségem.

Mason az ágy mellett, a földön álló bőröndökre mutatott:

- A magáé?
- Igen.
- Az éjjel hozta magával?
- Nem.
- Akkor hogy kerültek ide?
- Dick hozta be őket kora reggel.
- Mi van a táskákban?
- A holmim.
- Úgy érti, meg akar lógni?
- Szétpattannak az idegeim. Elutazom néhány napra, amíg a dolog elrendeződik.
Mason összeszorította az ajkát:
- Asszonyom! Magának csakugyan elment az esze. Tényleg képes lett volna lelépni?
- És ha igen? - kérdezte az asszony.
- Épp abba akarják belehajszolni - válaszolta az ügyvéd. - Aki szökni próbál, bűnös. Bűnügyekben a szökési kísérlet éppolyan bizonyíték, mint a terhelő tények.
- Nem kapnának el. Ahová én megyek, ott nem találhatnak meg.
- Dehogynem! - mondta Mason. - Indulás előtt, amikor a jegy már a zsebében van, szépen lekapcsolják.
- Ne vicceljen - mondta a nő. - Okosabb vagyok én annál . . . Különben sem akarok szökni. Semmi kedvem hozzá.
- Na, jól figyeljen - mondta Mason. - A folyosón egy rendőrnemző figyel a szobája ajtaját. Egy másik a hallban ácsorog, egy harmadik a felvonónál. A telefonközpontban is ül egy rendőrségi ember. Követték magát, követték a fiát, lehallgatják minden telefonbeszélgetését. Ha most . . .
Az asszony a torkához kapott.
- Te jó isten! - kiáltott fel. - Azt gondolja, hogy . . .
- Mondjon el mindent - szakította félbe Mason. - Mi történt, amikor én elmentem?
- Semmi különös. A rendőrök kérdezték. Én hisztiztem.
- Mit mondott?
- Először az igazat. Hogy üzleti ügyben akartam beszélni a férjemmel. Hogy a külső irodában a földön fekve találtam Hazel Fenwicket. Hogy nagy nehezen magához térítettem, és elmesélte a félszemű embert, aki kirohant a férjem irodájából.
- Megkérdezték, hogy miért nem szólt a férjének?
- Azt mondtam, annyira elmerültem Hazel Fenwick élesztgetésében, hogy teljesen megfeledkeztem a férjemről.
Mason kínjában elfintorodott.
- Most mi a baj?
- Minden - mondta az ügyvéd. - És mi történt aztán?
- Aztán - mondta az asszony - keményebben vallatóra fogtak, mire kiborultam, hisztizni kezdtem és hazudoztam.
- Mit hazudott?
- Mindenfélét. Először azt mondtam, hogy a férjem elment hazulról, aztán azt mondtam, hogy ki se mozdult. Megkérdezték, hogy ismerek-e valakit, aki félszemű, mire azt mondtam, hogy a férjem félszemű. Nevettem és sikoltoztam, erre orvost hívtak, de én nem hagytam, hogy hozzám nyúljon. Erősködtem, hogy Dick hívja ki a saját orvosomat, aki el is jött, felmérte a helyzetet, adott egy csillapító injekciót, és bekísért a szobámba.
- Aztán?
- Dick körülmélt, végül talált egy őrizetlen hátsó ajtót, és bejött értem. Az injekciótól még kába voltam, de annyira azért sikerült összeszednem magam, hogy a támogatásával járni tudjak. Ide hozott és ágyba dugott. Ma reggel korán ébredtem, felhívtam, persze nem a saját nevemet mondtam be, hogy a rendőrök ne tudják, ki az . . . De persze, ha itt lehallgatták . . . Te szent isten!
- Beismert valamit a telefonban? - kérdezte Mason.
- Nem. Nincs mit beismernem, legfeljebb a hisztizést.

- Arról mit mondott?
- Dick azt kérdezte, hogy mondtam-e valamit a rendőrségnek. Én azt válaszoltam, hogy nem, és hogy a hisztizéssel sikerült teljesen átejetnem őket.
- Történt még valami?
- Ma kétszer-háromszor beszéltem vele.
- Mondott valamit?
- Hát, elég nyíltan beszéltem vele, de semmi olyasmit nem mondtam, amit a fejemre lehetne olvasni.
- És Dick? - kérdezte Mason.
- Azt mondta, örül, hogy a férjem halott. Dick már jó ideje engesztelhetetlenül gyűlölte Hartleyt.
- Figyeljen ide - mondta Mason -, amikor a rendőrség legközelebb kikérdezi, nem vacakolhat. Kerek mesét kell leadnia. Mit fog mondani például a revolverről?
- Az igazat fogom mondani. Én adtam Dicknek, hogy megvédjen, ha kell.
- Azt a fegyvert használták a gyilkossághoz?
- Nem tudom.
- És mi van Brunolddal?
- Nem ismerek semmiféle Brunoldot.
- Pedig ismerhetné - mondta Mason. - Dick apja.
Az asszony megmarkolta az asztal szélét.
- Micsoda?! - kiáltott föl.
Mason bólintott:
- Az én nyomozóim derítették ki. De a rendőrök is egykettőre megtudhatják, ha ugyan Brunold még nem mondta el nekik. Ugyanis őrizetbe vették.
- Még Dick sem tudja - hebegte az asszony.
- Nem is gyanítja?
- Nem hiszem.
Brunold járt az este maguknál?
- Nem járt.
- Az igazat mondja.
- Járt.
- Mikor ment el?
- A rendőrségnek is el kell mondanom?
- Még nem tudom.
- Épp mielőtt felfedeztem az eszméletlen Hazel Fenwicket.
- Maga mit keresett a férje külső irodájában?
- Meg akartam nézni, hogy Hazel intézett-e valamit Hartley-nél.
- Mielőtt lement, Brunolddal volt?
- Vele.
- Egész idő alatt együtt voltak?
- Nem. Egyszer bementem valamiért a hálósobába, és Brunoldot a nappaliban hagytam. Azt hiszem, kísétált a folyosóra. Amikor visszaértem, nem volt ott, de néhány perc múlva bejött.
- Maga tudott róla, hogy Hazel Fenwick a férjével akar tárgyalni odalent?
- Persze. Én beszéltem rá.
- A férje kezében talált üvegszem Brunoldé volt?
- Azt hiszem.
- Mióta ismeri Hazel Fenwicket?
- Nem rég.
- Nincs valami gyanús körülötte? - kérdezte Mason.
- Erre a kérdésre nem tudok válaszolni.
- Vagyis nem akar. Nincs valami gyanús Dick házassága körül?
- Nem tudom. Hazel akkor este jött el hozzánk először, amikor a gyilkosság történt. Hartley vagyonát Dick öröklé, s Hartley mindenáron bele akart szólni Dick házasságába. Tudtam, hogy nagy cirkusz lesz, ha rájön. Azért küldtem le a lányt, hogy mondjon el mindent. Azt reméltem, tetszeni fog Hartleynak.

- Hány ember tudta a házban, hogy az a nő Dick felesége?
- Senki. Az állomásról Overton, a sofőr hozta haza. Úgy tudta, hogy az én barátnőm. Edith Brite, a házvezetőnő talán sejtett valamit, de nem nagyon hiszem. Más nem is látta Hazelt.
- Találkozott tegnap este Harry McLane-nel?
- Nem.
- Nézze - mondta Mason -, maga fogja magát, és időnként hazudik egyet. A saját ügyvédjének hazudni enyhén szólvastobaság. Kutyaszorítóba kerülhet. Még egyszer kérdelem: találkozott tegnap este Harry McLane-nel?
- Nem találkoztam - felelte makacsul az asszony.
- Mit gondol, egyáltalán járt maguknál?
- Lehet, hogy járt Hartleynál, de nem hiszem.
- Valaki bent volt Hartley irodájában, amikor Hazel Fenwick bekopogtatott. Ki lehetett?
- Ezt az egyet - mondta a nő - én sem értem. Minthogy azt szerettem volna, ha Hazelt nem zavarja senki, figyeltem a bejárati ajtót, és megvártam, amíg az utolsó ügyfél is elhagyja az irodát. Akkor szóltam Hazelnek, hogy tiszta a levegő, és elkísértem a bejáratig. Ha volt valaki Hartleynál, az csak a hátsó ajtón mehetett be.
- Nos - kérdezte Mason -, tudott Harry McLane a hátsó ajtóról?
- Persze.
- És Pete Brunold?
Az asszony egy másodpercig habozott, aztán lassan mondta:
- Pete is tudott róla. Néha ugyanis a hátsó ajtón át jött be azon a szárnyon, amit én használok. A két hátsó ajtó egymás mellett van. Igazán nem mondhatja, hogy nem találom ki magának az igazat.
Mason sötéten meredt az asszonyra.
- Én semmit sem mondok, csak töröm a fejemet. Amikor a gyilkosság estéjén maguknál járt Pete Brunold, egész idő alatt együtt voltak?
- Nem.
- Miért, mi történt?
- Arra gyanakodott, hogy Overton, a sofőr leselkedik ránk vagy kutat a szobámban, ezért kiment, és megpróbálta megkeresni.
- Megtalálta?
- Nem. Overton eltűnt. Pedig állítólag bejárta érte az egész házat.
- Ez mikor történt?
- Épp mielőtt levittem Hazelt Hartley irodájának ajtajához.
Mason lassan kérdezte:
- Mondja, maga Pete Brunoldot védi, vagy a saját bőrét menti?
- Az életem árán is megvédem Pete-et.
- Ne felejtse el - figyelmeztette Mason -, hogy maga is nyakig benne van az ügyben. Amíg nem tisztázta saját magát, amíg maga is meg én is nem tudjuk pontosan, mi történt, addig nem védhet meg senkit. Ha Brunold bűnös, nem fogom fedezni, de magát se fedezem, ha bűnös. Nos tehát, Brunold a gyilkosság pillanatában a házban mászkált valahol. Maga szerint Overtont kereste. De lehet, hogy találkozott a férjével, és . . .
- Vigyázz - szólalt meg Paul Drake -, alulról, Perry!
Perry Mason gyorsan fényesíteni kezdte az ablakot, és közben lekukkantott a jobb hóna alatt.
Közvetlenül alatta Holcomb őrmester mogorva arca kukkantott ki egy ablakból.
- Lebuktunk - mondta Mason. - Mondja azt a rendőrségnek, hogy itt nyugalmat keresett, de szívesen visszamegy velük. Ha csakugyan nem maga ölte meg a férjét, és meg akarja védeni Brunoldot, tagadja meg a választ a kérdéseikre. Ha csak magát

akarja védeni, mondja el nekik a szintiszta igazat. Ha Brunold bűnös, legjobb, ha beismerő vallomást tesz. Ha maga ölte meg a férjét, és nem jogos önvédelemből, keressen magának másik ügyvédet. Ha maga a bűnös, és hazudik nekem, faképnél hagyom. Ha nem, tűzön-vízen át kitartok maga mellett.

- Ártatlanok vagyunk - mondta görcsösen az asszony. - Pete jogosan . . .

- Hé, maga ott! - ordított Holcomb őrmester. - Ki mondta, hogy most kell ablakot mosni?

Mason érthetetlen motyogással válaszolt.

- Forduljon erre - kiáltotta az őrmester. - Látni akarom az ábrázatát!

Mason megfordult, s közben felrúgta a vizesvödröt. Holcomb őrmester ugyan látta, hogy jön a víz, de már későn húzta be a fejét. Szeme-szája telefröcskölődött, miközben a vödör elzúgott a feje mellett. Gyorsan behúzódott a szobába. Mason elkapta Paul Drake kinyújtott kezét, átugrott a szomszéd párkányra, egy másodpercig veszélyesen egyensúlyozott, aztán bebújt a szobába.

- A tűzlétrán - mondta Paul Drake - lemehetünk a másodikra.

- Kutya legyen, ha nem a másodikon várnak - mondta az ügyvéd.

A két férfi kinyitotta a folyosóajtót. Kiléptek, balra fordultak, és az ablakon át kimásztak a tűzlétrára. A széles vállú nyomozó, aki változatlanul ott állt a folyosón, hogy szemmel tartsa Mrs. Basset ajtaját, elgondolkodva nézett rájuk, tett feléjük három határozott lépést, aztán elbizonytalanodott.

Perry Mason hangosan odakiáltott Paul Drake-nek:

- Öntsd ki a vizet, Paul. Odalent újra megtölthetjük a vödröket. A tűzlétra korlátját is le kell mosni.

Drake bólintott. A két férfi leszáguldott a tűzlétrán. Elérték a második emeletet, ekkor azonban kiáltás hangzott a fejük fölül.

Holcomb őrmester jelent meg a tűzlétrán, és hevesen integetett.

- Na - mondta Mason -, itt az átszállás pillanata.

Beugrott a második emeleti folyosóra a nyitott ablakon, és elfutott a lépcsőig. A lépcső tetején kibújt az öltönyére húzott fehér kezeslábasból. Paul Drake lemaradt egy kicsit, egy gombbal szerencsétlenkedett. Mason visszalépett, türelmetlenül letépte a gombot, és segítette leráncigálni Drake-ről a kezeslábast.

- Csak fölfelé mehetünk - mondta Mason. - Több esélyünk nincs.

Hóna alatt a fehér batyuval a felvonóhoz lépett, és megnyomta a "fölfelé" jelzésű gombot.

- Ha szerencsénk van - szólalt meg -, még . . .

Fény villant, nesztelenül kinyílt az ajtó, Mason és Drake belépett a felvonóba. Mellettük abban a pillanatban állt meg a másik felvonó, amelyen Holcomb őrmester jött le a hatodikról. Felpattant az ajtaja, s az őrmester a folyosóra rontott.

- Hányadikra? - kérdezte Masontól a liftesfiú, miközben becsukta az ajtót.

- A legfölsőre - mondta Mason.

A felvonó felfelé száguldott, s Mason könnyedén odavetette:

- Mondja, fiam, van tetőkertjük?

- Van, uram.

- Pompás - mondta Mason. - Akkor elüldögélünk egy kicsit a jó levegőn.

A legfölső emeleten kilépett a felvonóból, s megindult a tetőkert felé, a két fehér kezeslábast bevágta egy virágcserep mögé és megfordult:

- Paul, megvan az álkulcsod?

- Hogyne volna!

- Készülj! - szólt rá Mason, és arra a folyosóra fordult, amelyből a szobák nyíltak.

Megállt egy udvari szobánál, kopogott, várt. Semmi. Biccen

tett Drake-nek. A nyomozó elfordította az álkulcsot a zárban. Kinyílt az ajtó, a két férfi belépett, és Mason a recézett rézgomb elfordításával bezárta maguk mögött az ajtót. Zsebéből cigarettát húzott elő, a hüvelykujja körméhez ütögette, és a nyomozóra kacsintott.

- Mit szólsz, öreg - mondta -, még mindig szabadlábbon vagyunk.

- Csak tudnám, meddig - sóhajtott gyászosan Drake.

Mason elterült az ágyon, a feje alá gyömöszölt néhány párnát és derűsen fújta a füstöt a mennyezet felé. Elégedetten mosolygott.

- Ezek most azt hiszik, hogy a folyosón bujócskáznak. Keresnek egy félórát, aztán, ha nem találnak, beletörődnek, hogy megléptünk a teherliften vagy a lépcsőn, és átejtettük őket. Közben pedig . . .

Elhallgatott.

- Közben pedig mi lesz? - érdeklődött Drake.

- Alig aludtam az éjjel - ásított az ügyvéd. Nagyot szívott a cigarettájából, aztán elnyomta a hamutartóban. - Légy szíves, ébressz fel hatkor, ha még aludnék. - És lehunyta a szemét.

A nyomozó egy pillanatra eltátotta a száját, aztán odalépett a kerevethoz.

- Nyomorult - vicsorogta -, legalább egy kispárnát adj! Én egyáltalán le sem hunytam a szemem.

10. FEJEZET

Perry Mason aláírta az aktát, amit Della Street elétolt, megnyomta a csengő gombját, és amikor belépett az ügyvédbojtár, a kezébe nyomta a paksamétát.

- Peter Brunold szabadlábba helyezési kérelme. Gyorsan indítsa el, legyen szíves!

- Ki akarja hozatni Brunoldot? - csodálkozott a fiatalember.

- Nem fogják kiengedni - mondta Mason -, de rá akarom szorítani őket, hogy legalább vádat emeljenek ellene. Úgy érzem, most már nem akarják gyilkossággal vádolni, minthogy azonban mással nem vádolhatják, a szabadlábba helyezési kérelemmel cselekvésre kényszerítjük őket.

Az ügyvédbojtár kifelé tartott az iratokkal. Mason Della Streethez fordult.

- Áthívta Drake-et? - kérdezte.

- Igen, megmondtam, hogy jöjjön egyenesen a belső irodájába. Már itt kellene lennie . . . Ahá! Ó az.

Az ajtó tejüveg lapján árnyék magasodott fel. Della Street keresztülsiklott a helyiségen, kinyitotta az ajtót, amelyen át Paul Drake vigyorgott Perry Masonre.

- Na, mit gondolsz? - kérdezte és belevetette magát az agyonpárnázott bőrfotelba, térdét átvetve az egyik karfán, hátával a másiknak támaszkodva.

- Igen - töprengett el Mason. - Ez a Hazel Fenwick . . .

- Mi van vele?

- Három dolog történhetett vele - mondta Mason: - Egy: elrabolta a gyilkos. Kettő: baleset. Három: lelécelt.

A gyilkos nem ismerte, pontosabban nem látta az arcát. Ha baleset érte, a rendőrség már megtalálta volna. A végső következtetésem tehát az, hogy lelécelt.

- Mindez - szólalt meg lassan a detektív - azon a feltételezésen alapul, hogy igazat mondott, amikor elmesélte, hogy mit látott a gyilkosság éjjelén. De lehet ám, hogy azért füstölgött el, mert tud valamit, ami, ha vallomást tesz, bajba keveri Dicket. Mason komoran bólintott:

- Hartley Basset előszobájának ajtaján van egy rombusz alakú üveglap. A lányt fejbe verték, elkábult. Amikor felállt a kerevetről, megingott, és két tenyérrel az üvegre támaszkodott. Tíz

tökéletes ujjlenyomatot kellett hagynia azon az üvegen. Egyre azon a lányon töröm a fejem. Nem szeretnék semmit kifelejteni. Komoly oka lehetett rá, hogy meglépjen. Vagy fedez valakit, vagy el akarja titkolni, hogy mit csinált a gyilkosság éjszakáján, vagy priusza van, és nem meri kitenni magát a rendőri kihallgatásnak. Az is megtörténhetett, hogy bement a szobába, ott találta Hartley Bassetet holtan, kiemelte a köteg pénzt a zsebéből, aztán úgy tett, mintha elájult volna.

Az is lehet, hogy látta, amint Dick Basset meggyilkolta Bassetet, és azért tűnt el, hogy ne kelljen tanúskodnia.

Az is lehet, hogy közönséges bűnöző, akit megtalálhatunk a rendőrségi nyilvántartásokban. Nézzük végig az összes lehetőséget. Menj ki Bassetékhez, hívd elő a rejtett ujjlenyomatokat az üvegajtón, fényképezd le, és járj utána, hogy azonosíthatók-e. Drake lassan bólintott.

- Más egyéb? - kérdezte.

- Most nincs más. Tudj meg mindent erről a Hazel Fenwickről. Paul Drake elfordította a folyosóajtó gombját, és közben derűsen elmosolyodott:

- Mondd, Perry, nem lehet, hogy kivételesen igazat mondanak a zsaruk, és te dugtad el a spinét?

Mason vigyorgott:

- Nézz be az asztal alá, Paul.

A nyomozó meghökkent:

- Ide figyelj, te nyikhaj, ha fölöslegesen rohangáltatsz, megnézheted, hogy mikor dolgozom neked legközelebb!

Becsukta maga mögött az ajtót. Mason odafordult Della Streethez:

- Jegyezze, kérem! - mondta. - Utána kell néznünk, hogy hogyan kell berakni egy üvegszemet, és hogy könnyen ki lehet-e emelni.

A lány villámgyorsan feljegyezte a gyorsírótümbjére, aztán felpillantott Masonre:

- És mi lesz a pisztolyon található ujjlenyomatokkal?

Mason fölnevetett:

- Azt hiszem, azt elszúrták a zsaruk. Mindenkitől ujjlenyomatot vettek, aki a házban volt, de engem kifelejtettek.

Della elgondolkodva megkérdezte:

- Ez a kerületi ügyész, Hamilton Burger okos ember?

- Még nem tudom - mondta Mason. - Korai volna megítélni.

Ez az első gyilkossága, amióta hivatalban van.

- Ismeri személyesen?

- Találkoztam már vele.

- Ha azt hiszi, hogy maga dugta el Hazel Fenwicket a bíróság orra elől, nem fog fellépni maga ellen?

- Megteheti.

- És akkor mi történik?

- Elmondom az igazat, ami persze édeskevés lesz.

- Hogyhogy?

- Ha a világ bármely esküdtszékének megpróbálnám beadni, hogy egy gyilkossági ügy koronatanúját elkanalaztam a rendőrség elől és az irodámba küldtem, hogy kiszedjem belőle, amit tud, sőt, hogy írásos vallomást szerezzek tőle, mielőtt a rendőrség bármit tehetne; aztán magyarázni kezdeném, hogy a tanú eltűnt, és fogalmam sincs róla, hogy hova lett, abból az átlag újságolvasó két dologra következtetne: egyrészt, hogy hazudok, másrészt, hogy a nő vallomása kicsinálhatná az ügyfeletem; ezért akadályozom meg a tanúskodásban.

Della Street együttérzően bólintott.

Megszólalt a csengő a megbeszél jellel: Della Streetet fontos ügyben telefonhoz kérték. A lány Perry Masonre nézett, az ügyvéd bólintott. A titkárnő felvette a kagylót:

- Halló - szólt bele, azután összeszűkül a szeme. Tenyerét a kagylóra tette. - Hamilton Burger kerületi ügyész van odakint -

mondta.

- Egyedül? - kérdezte Mason.

Della Street megismételte a kérdést a telefonba, aztán bólintott.

- Vezesse be - mondta Mason. - És maga is maradjon itt, és gondosan írjon le minden elhangzott szót. Lehet, hogy a kerületi ügyész nem akarja kiforgatni a szavaimat, de azért ne adjuk ki a kezünkből az ütőkártyákat.

A lány bólintott és az ajtó felé indult.

Mason felállt, szétvetette a lábát, két öklét az íróasztala szélére támasztotta.

Della Street kinyitotta az ajtót, és félreállt. Széles vállú, vastag nyakú, bajszos férfi lépett a szobába, és szívélyesen köszöntötte Masont.

- Üdvözlöm, ügyvéd úr.

Perry Mason óvatos biccentéssel viszonzta a köszönést, és rámutatott egy székre.

- Foglaljon helyet, ügyész úr. Hivatalos minőségben üdvözölhetem, vagy magánemberként?

- Azt hiszem, inkább magánemberként.

Mason elétolta a cigarettásszelencét. Burger kivett egy szálát, rágyújtott, és rámosolygott Della Streetre, aki már elfoglalta helyét az íróasztal túlsó végén.

- Nem kell jegyezni, amit mondok - szólt az ügyész.

- Azt azonban jegyezni kell, amit én nem mondok - csattant fel Mason. - Márpedig csak akkor tudhatjuk, hogy mit nem mondok, ha annak, amit mondok, nyoma marad.

A kerületi ügyész fürkésző szemmel mérte végig Perry Masont.

- Nézze ügyvéd úr, utánanéztem magának.

- Ez nem lep meg - felelte Mason.

- Úgy látom - mondta Burger -, hogy nagy hírnevet szerzett a mutatványaival.

Perry Mason egy árnyalattal harciasabban felelt:

- Azért jött, hogy megvitassuk a hírnevemet?

- Tulajdonképpen igen.

- Rajta, ügyész úr, de vigyázzon, hogy mit mond.

- Magának az a híre, hogy szemfényvesztő mutatványokkal dolgozik. Úgy látom, hogy ez igaz is, de véleményem szerint ezek törvényes mutatványok.

- Örülök, hogy így látja - mondta Mason. - A hivatali elődjének más volt a véleménye.

- Én úgy vélem, hogy egy ügyvédnek joga van minden törvényes fogáshoz, amellyel napvilágra segítheti az igazságot - folytatta Burger. - A maga fogásainak láthatóan nem az a célja, hogy összezavarja a tanúkat, hanem hogy kisöpörje az előítéleteket a fejükből, és képesek legyenek elmondani az igazságot.

Mason fejet hajtott:

- Majd akkor köszönöm meg, ha a végére ért. A tapasztalat megtanított rá, hogy az ilyen dicséretetek általában a pofont előzik meg.

- Ezúttal nem lesz pofon - folytatta Burger -, csak szeretném, ha tisztában volna a véleményemmel.

- Ha ez a véleménye - mondta Mason -, akkor tisztában vagyok veled.

- Ezek után bizonyára értékelni fogja, amit mondok.

- Parancsoljon.

- A kerületi ügyészeknek az a szokása, hogy el akarják ítéltetni a vádlottat. Alighanem ez természetes. A rendőrség felgöngyölíti az ügyet és feltárlja az ügyésznek. Az ő dolga az, hogy ítéletet érjen el. Egy-egy kerületi ügyész jó híre egyenesen azon múlik, hogy az elébe kerülő ügyek milyen százalékában tudja elítéltetni a vádlottat.

Mason könnyed hangon mondta:

- Folytassa, hallgatom.

- Én ezt az állást azzal a feltett szándékkal fogadtam el - folytatta Burger -, hogy csak a lelkiismeretemre fogok hallgatni. Iszonyodom az ártatlanok elítélésétől. Nagyra becsülöm a maga eddigi munkáját, bár azzal a következtetéssel, amelyet levontam, talán nem fog egyetérteni.

- Milyen következtetést von le?

- Maga jobb nyomozónak, mint ügyvédnek, de ezt nem azért mondom, hogy a jogászai képességeit vitassam. A bíróság előtt alkalmazott módszerei ügyesek, de mindig azon alapulnak, hogy előzőleg megtalálta a bűnügy megoldását. Azokat a vakmerő fogásait, amelyeknek csupán egyetlen célja van: hogy nagyobb legyen a cirkusz a bíróságon, ellenzem, de azokat, amelyekkel a rejtélyt akarja kideríteni, helyeslem. Az én kezem sajnos meg van kötve. Nekem nincs módom látványos mutatványokra. Pedig néha jól jönne, különösen, ha látom, hogy a tanú a szemembe hazudik, amikor a bűnös személyéről faggatom.

Mason lassan válaszolt:

- Mivel maga, ügyész úr, őszinte hozzám, ami eddig még egyetlen kerületi ügyésznek sem jutott eszébe, én is őszinte leszek magához, amit mellel még egyetlen kerületi ügyéssel sem próbáltam. Én nem azt kérdezem az ügyfelemtől, hogy bűnös-e vagy ártatlan. Ha vállalom a képviselőletét, elfogadom a pénzét, és a kezemből veszem az ügyét. Akár bűnös, akár ártatlan, joga van a tisztességes tárgyaláshoz. Ha azonban rájövök, hogy az ügyfelemnek köze van ahhoz a gyilkossághoz, amellyel vádolják, s nincs erkölcsi vagy jogi mentsége, én bizony ráveszem, hogy vallja be a bűnösségét, és a bíróság ítéletére bízom. Burger teljes szívéből helyeselt:

- Valahogy így képzeltem, ügyvéd úr.

- Ne felejtse el - intette Mason -, hogy mit mondtam: ha nincs erkölcsi vagy jogi mentsége az emberölésre. Ha valakinek van erkölcsi mentsége, akkor amennyire lehet, megvédem a jogi következményektől.

- Nos, ügyvéd úr - mondta Burger -, ebben nem érthetek egyet magával. Én hiszek benne, hogy mentséget csak a jog adhat, de szeretném ha tudná, hogy nincsenek előítéleteim magával szemben, és szeretném, ha jó kapcsolatban lennének. Ezért kérem, hogy állítsa elő Hazel Fenwicket.

- Nem tudom hol van.

- Még ha csakugyan nem tudja, akkor is megtörténhet, hogy elő tudja állítani.

- Mondom hogy nem tudom, hol van.

- Maga küldte el a helyszínről.

- Igen. Az irodámba küldtem.

- Ez az eljárása alapos gyanúra adhat okot.

- Nem látom be, miért - mondta Mason hűvösen. - Ha maga érkezett volna elsőnek a tett színhelyére, ügyész úr, egy percig sem habozott volna, hogy a saját irodájába küldje és vallomásra bírja a tanút.

- Én közalkalmazott vagyok, és kötelességem a gyilkosság kivizsgálása - mondta Burger.

- Én nem, de ez még nem akadály, hogy én is vizsgálatot folytassak, még hozzá az ügyfelem javára. Vagy igen?

- Ez az eljárás módjától függ.

- Ezúttal nem titok az eljárás módja - mondta Mason. - Amit tettem, tanúk jelenlétében tettem.

- S aztán mi történt?

- Hazel Fenwick elvitte a kocsimat és eltűnt.

- Okom van azt hinni - mondta Burger -, hogy annak a nőnek veszélyben forog az élete.

- Miből gondolja?

- Ő az egyetlen, aki azonosítani tudja a gyilkost.

- Nem a gyilkost - jegyezte meg Mason -, hanem azt a férfit,

aki kilépett az irodából.

- A kettő ugyanaz.

- Gondolja?

- Így logikus.

- Semmi sem logikus, amit nem lehet bizonyítani.

- Jó. Akkor mondjuk így: megítélés kérdése. Magának joga van a saját véleményéhez, nekem az enyémhez. Egy biztos: lehetséges, hogy az az ember a gyilkos. És az az ember most kétségbeesett helyzetben van. Azt hiszem, Hazel Fenwick büntett áldozata lett vagy lesz.

- És mi következik ebből?

- Az, hogy biztonságba akarom helyezni.

- És azt hiszi, hogy én meg tudom mondani, hol van?

- Egészen biztos vagyok benne.

- Nem tudom, hol van.

- Nem tudja, vagy nem akarja megmondani?

- Nem tudom.

Burger felállt és lassan mondta:

- Szeretném, ha ismerné az álláspontomat. Ha az ügyfelei ártatlanok, azt én ki fogom deríteni, de ha azt képzelem, hogy elrejt-heti egy gyilkosság tanúját, akkor én mondom, elment az esze.

Mason tagoltan megismételte:

- Mondom, hogy nem tudom, hol van a lány.

Burger felrántotta a folyosóajtót, megállt a küszöbön, és onnan nyújtotta át az ultimátumot:

- Negyvennyolc órát adok rá, hogy meggondolja magát -

mondta. - Ez az utolsó szavam. - És becsukódott az ajtó.

Della Street aggódva nézett az ügyvédre.

- Főnök - szólt -, valamit csinálni kell azzal a nővel.

Mason rosszkedvűen bólintott, aztán elmosolyodott:

- Negyvennyolc óra alatt nagyon sok mindent csinálhatok,

Della.

11. FEJEZET

Paul Drake szemét az álmoság sötét karikái övezték.

- Ha egyszer egy nyomozó elkezd léászni mások életébe - mondta -, ott mindig csontvázak kerülnek elő.

Mason sötéten bólintott:

- Ezúttal kiről van szó, Paul?

- Hazel Fenwickről - felelte a nyomozó.

Az ügyvéd intett Della Streetnek, hogy jegyezzen.

- Mi van vele? - kérdezte aztán - Kiderül valami azokból az ujjlenyomatokból?

- Mi az hogy! - felelt a nyomozó. - Tíz tökéletes ujjlenyomatot szereztem, és megmozgattam néhány összeköttetésemet, hogy híreket gyűjtsek. Hát most mindent tudok róla.

- Szóval szerepel az ujjlenyomata a nyilvántartásban?

- Mi az hogy szerepel! Úgy fest, hogy egy női kékszakállt tisztelhetünk benne.

- Egy micsodát?

- Egy női kékszakállt.

- Na jó, mesélj!

- A rendőrségnek egyelőre nincs bizonyítéka - mondta a nyomozó -, de a csajnak az a szokása, hogy hozzámegy a férfiakhoz, akik aztán meghalnak, és ő örökli a vagyonukat.

- Hány férfiről van szó? - kérdezte Mason.

- Sajnos nem tudtam kideríteni. A rendőrség erősen gyanakszik, de nincs kézzel fogható bizonyítéka. Az egyik férj gyomrában arzént találtak. Erre elkezdődött a nyomozás, exhumáltak egy másik férjet; az is tele volt arzénnal. Letartóztatták a nőt, ujjlenyomatot vettek tőle, kihallgatták, de nem derítettek ki semmit. Miközben hangyaszorgalommal gyűjtögettek az adatokat, egy jó barát becsempészett egy fűrész a csajnak, aki átfűrész-

szelte a rácsot a járási börtönben, mert ott ült, és lelécelt. Mason halkán füttyentett:

- Élő férj? - kérdezte.

- Van. Stephen Chalmersnek hívják. Az esküvő után két nappal otthagya hitvesét, akinek így nem maradt ideje a finom arzénavacsorára.

- Chalmers tud a nő előéletéről? - kérdezte Mason.

- Nem tud. Azt hiszem, a pasas vagyonosnak hazudta magát, mire a nő hozzáment, s amikor kiderült az igazság, nagy cirkusz lett. Chalmers közönséges hozományvadásznak nevezte hitvesét, és faképnél hagyta. Azóta sem látta.

- És biztos, hogy ugyanarról a nőről van szó?

- Biztos - vágta rá Drake. - Megtaláltam a fényképét Dick Basset órájának a hátlapján, és sikerült lemásolnom.

- Nem is tudtam, hogy van róla fénykép - mondta Mason.

- A rendőrség se tudja. Basset őrzi az egyetlen fényképet. És hallgat róla, mint a csuka.

- Te hogy szerezted meg?

- Ó, istenem! Egy kicsit töprengtem, és rájöttem, hogy a fiúnak van fényképe a csajról. Rövid zsebmetszés következett, majd felkattintottam az óra hátlapját, kifényképeztem belőle a képet, és azonosítottam a bűnügyi nyilvántartóban.

- Chalmers látta a fényképet?

- Látta. Mármint azt, amelyiket Bassettől szereztem. A rendőrségi nyilvántartó fényképét nem mutattam meg neki, mert nem akartam, hogy tudomást szerezzen hitvese előéletéről.

Mason lassan szólalt meg:

- Paul! Mit gondolsz, rá tudnád beszélni Chalmerst, hogy velem intéztesse a válását, ha nem kerül pénzébe?

- Persze - felelte Drake -, de ha nem kérnél tőle pénzt, gyanút fogna. Különben is újra nőszülni akar. Kérj tőle egy százast, és légy nyugodt, át fog vágni. Nagy nyikhaj.

Mason bólintott:

- Rendben, küldd el hozzám. Mondd meg neki, hogy el tudod intézni a dolgot.

- De mi az értelme ennek a válásnak? - kérdezte a nyomozó.

- A védelem felkészüléséhez tartozik - jelentette ki Mason.

- Mire készül fel a védelem?

- Nézd - válaszolta lassan Mason -, a világon a legnehezebb dolog egy nő személyleírása. Olvasd el, milyen leírást adott a rendőrség az újságoknak Hazel Fenwickről. Magassága százhatvan centiméter, súlya ötvennyolc kiló, kora huszonhét év, haja, szeme sötét, legutóbb barna kosztümben, barna cipőben és harisnyában látták.

- Na és? - értetlenkedett Drake.

- Alig néhány ember látta ezt a nőt. Rejtélyesen bukkant fel.

Dick Basset szemmel láthatóan csak fű alatt udvarolt neki.

A megtalálásához az egyetlen fogódzó ez a személyleírás, amely csaknem az összes barna hajú, húszas nőre ráillik.

Drake szeme összeszűkülte, ahogy az ügyvédet figyelte.

- Na és?

Mason karon ragadta Della Streetet, elsétált vele abba a sarokba, amely a nyomozótól a legtávolabb esett, és a fülébe súgta.

- Szaladjon el egy állasközvetítőbe, és keressen egy huszonöt körüli, nagyjából százhatvan centis, ötvennyolc kilós, sötét hajú, sötét szemű nőt. Legyen jó éhes. Ha van barna kosztümje, barna cipője és harisnyája, kész haszon. Ha nincs, szerezzen neki gyorsan. De feltétlenül éhes legyen!

- Mennyire éhes? - kérdezte Della Street.

- Annyira, hogy ne tudjon ellenállni a készpénznek.

- Gondolja, hogy sirtre kerülhet? - kérdezte Della Street.

- Talán. De semmiképpen nem marad bent, és még meg is fizetik érte. Várjon egy percet, még ne induljon, Della. Van itt va-

lami más is.

Visszament a nyomozóhoz:

- Paul, te jó viszonyban vagy a sajtóval, nem igaz?

- De, azt hiszem. Miért?

- Vágj hozzá valamelyik link firkász haverodhoz egy ötvenest - mondta az ügyvéd. - Fényképezzen le mindenkit, aki a Basset-házban él. Adja be, hogy az újságja számára dolgozik. El tudod ezt intézni?

- Persze. Nem nagy ügy.

- Jó. Most jön a lényeg. A fényképeknek a lakás egy meghatározott helyén kell készülniük.

- Hol?

- Abban a székben, amelyben Basset ült, amikor meggyilkolták. Közeli képeket akarok, amelyeken minden arc jól látszik.

- Miért éppen ott? - kérdezte a nyomozó.

- Az titok - vigyorodott el Mason.

- Jó, de azon a helyen elég sötét van.

- Reggel nincs sötét - mondta Mason. - A képek kilenc és tíz között készüljenek. A pofák a keleti ablak felé nézzenek. Azon az ablakon reggel csak úgy ömlik be a napfény.

A nyomozó jegyzetfüzetet húzott elő.

- Na jó - mondta -, vegyük sorra. Overton, a sofőr, Colemar, Edith Brite, Dick Basset . . . és még?

- Mindenki, aki a gyilkosság éjszakáján beléphetett a házba.

- Az íróasztal mögött üljenek?

- Igen, az íróasztal mögött, az ablakkal szemben.

- És közeli képet akarsz?

- Igen.

- Jó - vonta meg a vállát Drake. - Elég hülye ötletnek látszik, de azért persze megcsinálom.

Megszólalt a telefon, Della Street felvette a kagylót:

- Halló - szólt bele, majd gyorsan átadta Perry Masonnek, és közben odasúgta.

- Harry McLane. Csak magával hajlandó beszélni.

Mason intett Paul Drake-nek, hogy induljon, aztán beleszólt a telefonba:

- Halló, itt Mason.

Harry McLane hangja rikácsolt az izgatottságtól:

- Ügyvéd úr, egy hülye állat voltam. Velem kapartatták ki a gesztenyét, és én nem vettem észre. Most már tudom, hogy ökörséget csináltam. El akarok mondani magának mindent, könnyíteni akarok a lelkiismeretemen.

- Jól van - felelte Mason. - Jöjjön el, várom.

- Nem mehetek - mondta McLane. - Nem merek.

- Hogyan nem mer?

- Figyelnek.

- Ki figyelni?

- Ez már a lényeghez tartozik, amit el akarok mondani.

- És mikor fogja elmondani? - kérdezte Mason.

- Jöjjön el hozzám. Még csak meg sem merem próbálni, hogy elmenjek az irodájába. Mondom, hogy figyelnek. Ha elindulnék magához, megrendelheti értem a gyászmisét. A Maryland Szállodában vagyok, a 904-es szobában, George Purdey néven. A portán ne kérdezősködjön. Sétáljon be, jöjjön fel a felvonón, és induljon meg a folyosón. Ha van ott valaki, habozás nélkül menjen el a szobám mellett, mintha egy másik szobát keresne. Ha nem lát senkit a folyosón, jöjjön be. Az ajtó nyitva lesz. Ne kopogjon.

- Harry - mondta Mason. - Csak egyetlenegyet mondjon meg. Ki volt a bűntársa? Ki . . . ?

- Nem - vágta el McLane -, nem mondok semmit a telefonba. Máris túl sokat beszéltem. Ha segíteni akar, jöjjön ki. Ha nem, menjen a fenébe!

Kattanás hallatszott a vonal túlsó felén. Lecsapták a kagylót.

Perry Mason finoman letette a telefont, majd ránézett Della Streetre és Paul Drake-re.

- Mennem kell - mondta.

- Ha történik valami - kérdezte a titkárnő -, hol tudom elérni?

Mason egy másodpercig habozott, aztán felírta egy papírlapra: "Maryland Szálloda, 904-es szoba, George Purdey". Összehajtotta a papírt, borítékba zárta, és átadta a lánynak.

- Ha egy negyedórán belül nem hívnám fel, nyissa ki a borítékot. Te, Paul, akkor gyere el értem a megadott címre. És ne felejtse el itthon a pisztolyodat.

A kalapjáért nyúlt, és megindult az ajtó felé.

12. FEJEZET

Perry Mason a Maryland Szállodától másfél saroknyira állt meg, a kocsijával a járda mellett. Tizenöt-húsz másodpercig csak ült a kormányánál cigarettával a szájában, és az utcát kémlelte, aztán kinyitotta az ajtót, és kilépett a járdára.

Nem ment egyenesen a szállodához, hanem megkerülte a háztömböt, és az oldalbejáraton lépett az épületbe.

A portáspultnál ott állt a portás. Mason elsétált mellette a trafikhoz, vett egy csomag cigarettát, nézegette egy képesújság borítóját, aztán a felvonóhoz oldalgott, és épp abban a pillanatban, amikor a liftesfiú becsukta volna az ajtót, beszállt a fülkébe.

- A tizenegyedikre - mondta.

A tizenegyedik emeleten kiszállt, lement a lépcsőn a kilencedikre, megvárta, amíg üres lesz a folyosó, és akkor kilépett a lépcsőházból. Határozottan elindult a 904-es szobához, belépett, és becsukta maga mögött az ajtót.

A szoba redőnyét leeresztették. A ruhásszekrény fiókjait kirángatták. Egy nyitott bőrönd tartalmát szerteszét szórták a padlón. Az ágyon, arccal lefelé, egy férfitest feküdt, bal karja a padlóra lógott, a feje furcsa szögben, kicsavarva, jobb karja a mellkasa alá gyűrve.

Mason gondosan ügyelt rá, hogy semmihez ne érjen hozzá.

Lábujjhegyen körüljárta az ágyat, a túloldalon letérdelt és előre hajolt, hogy az ágyról lelógó test alá lásson.

Az élettelen jobb kéz egy kés markolatát szorongatta: a kés a hulla szívébe mélyedt. Mason az eltorzult arcvonásokban Harry McLane-re ismert.

Az ügyvéd óvatosan mozgott. Hátralépett, és hallgatódzva félrehajtotta a fejét. Hüvelyk- és mutatóujjával a bal mellényzsebében keresgélt, majd előhúzott egy hamis üvegszemet a készletből, amelyet Drake csináltatott. Zsebkendőjével gondosan letörölgette, hogy ne maradjon rajta ujjlenyomat, aztán az ágy széléhez lépett, előrehajolt, és berakta a hamis üvegszemet McLane bal kezének lazán összeszorított ujjai közé. Az ajtóhoz osont, zsebkendőjével letörölte a belső gombot, felrántotta az ajtót, kilépett a folyosóra, sietve végigdörgölte a zsebkendővel a külső gombot is, aztán bekattintotta maga mögött az ajtót.

Mason a lépcsőhöz sietett, fölrohant a tizenegyedik emeletre, a felvonóért csöngetett, lement vele a földszintre, belépett egy telefonfülkébe, felhívta az irodáját, és azt mondta:

- Megvagyok, Della. Égesse el azt a borítékot.

Kilépett a szállodából, a mellékutcában elsétált ahhoz az utcához, ahol a kocsiját hagyta, megállt a sarkon, és mindkét irányban felmérte az utcát.

Tizenöt méterrel a kocsija mögött rendőrautó parkolt. Két ember ült benne, kényelmesen elnyúltak az ülésen, mint akik hosszú várakozásra készülnek. Mason kocsiját tartották szemmel.

Az ügyvéd elgondolkodva vont össze a szemöldökét, és visszalépett a mellékutcába. Ahogy ott ácsorgott, befordult még egy kocsi a sarkon, és éppen a rendőrautó mögött állt meg.

A vezetőülésből kiugrott Holcomb őrmester a gyilkossági cso-

porttól, és sustorogni kezdett a másik autóban ülő két férfival. Perry Mason gyorsan megfordult, és sietős léptekkel megindult visszafelé a mellékutcában a szállodához. Belépett, oda ment a portáspulthoz, megszólította a portást:

- Nem kell mindenkinek tudni róla, de egy Harry McLane nevű pasast keresek. Az a gyanúm, hogy talán itt dekkol valahol a szállodában. Van McLane nevű vendégük?

A portás átnézte a vendégeknyvet, és megrázta a fejét.

- Különös - mondta lassan Mason. - Nekem pedig azt mondták, hogy itt lesz. A nevem Perry Mason. Bemegyek az étterembe, és eszem valamit. Ha közben mégis megjönne és bejelentkezne, kérem, küldjön értem. De ne szóljon neki, hogy keresem. Bement az étterembe, rendelt egy szendvicset és egy üveg sört. A pincéernőre, aki a számlával együtt kihozta a rendelést, valósággal rátukmált egy fél dollár borraivalót. Aztán kényelmesen megeszegette a szendvicset, kiitta az üveg sört, visszasétált az étterem ajtajába, és onnan nézett kifelé a hallba.

Holcomb őrmester egy cserép pálma mögött állt a hall egyik sarkában.

Mason visszament az étterembe, és egyenesen a kassza melletti telefonhoz lépett. Bedobott egy ötcentest, és a rendőrfőkapitányságot kérte.

- Holcomb őrmesterrel szeretnék beszélni - mondta.

- Holcomb őrmester nincs bent.

- Hagyhatok neki üzenetet?

- Milyen ügyben?

- Egy olyan ügyben, amelyen dolgozom.

- Kivel beszélek?

- Perry Mason ügyvéddel.

- Mit üzen?

- Kérjék meg, hogy amint befut, jöjjön el a Maryland Szállodába. Mondják meg, hogy ott várok rá.

Letette a kagylót.

Aztán újabb ötcentest dobott a készülékbe, és felhívta a kerületi ügyész irodáját.

- Itt Perry Mason ügyvéd beszél - mondta. - Hamilton Burger kerületi ügyészt keresem. Rendkívül fontos ügyben . . . Nem, senki mással nem beszélhetek. Személyesen az ügyész úrral.

Néhány másodperc múlva meghallotta Burger nyugodt, lágy, de óvatos hangját.

- Mi újság, ügyvéd úr?

- A Maryland Szállodában vagyok, ügyész úr. Valaki felhívott, nem mondta meg a nevét, s azt mondta, jöjjenek ide, mert Harry McLane itt van és hajlandó beszélni. Érdeklődtem a portán, de McLane nem szerepel a vendégeknyvbén. Az a gyanúm, hogy bármelyik percben beállíthat. A pasas a telefonban úgy beszélt, mint aki biztos a dolgában. Mármost McLane Bassetnél dolgozott, és egy másik ügyből kifolyólag véletlenül a kliensem . . .

- Igen - szakította félbe Burger. - Tudok róla, ügyvéd úr, nem kell elmagyaráznia.

- Nagyszerű - mondta Mason. - Bizonyára tudja, hogy McLane fontos tájékoztatást adhat nekünk, ha akar.

- "Ha akar." Ez a pontos kifejezés - vágta rá a kerületi ügyész

- Tulajdonképpen mit kíván tőlem?

- Meglehetősen sajátos helyzetben vagyok - kezdett rá Mason bőbeszédűen. - Én tulajdonképpen McLane-t képviselem.

Jó lenne, ha jelen volna valaki a kerületi ügyészségről, amikor beszélni kezd. Hívtam Holcomb őrmestert is a gyilkossági csoporttól, de nem tudtam elérni.

Burger egy pillanatig hallgatott.

- Maga most a Maryland Szállodában van? - kérdezte aztán.

- Igen.

- Mióta?

- Már egy ideje. Várom McLanet-t, de nem bukkant fel. Ettem

valamit az étteremben, aztán telefonáltam Holcomb őrmesternek.

- Nos - mondta Burger lassan -, ha valóban úgy gondolja, hogy nem hamis nyomon jár, odaküldök valakit. Egy dologgal azonban tisztában kell lennie: attól a perctől, hogy megérkezik az emberem, az én hivatalom irányítja a dolgokat.

- Természetesen - készségekedett Mason.

- Köszönöm, hogy felhívott - mondta Burger, és letette a kagylót.

Mason is letette a kagylót, rágyújtott, kinyitotta az étterem ajtaját, átment a hallba, és gondosan ügyelt rá, hogy ne nézzen a felé a sarok felé, ahol Holcomb őrmester áll, fél lábbal a pálma cserepének a szegélyére, könyökével pedig a térdére támaszkodva, ujjai közt cigarettával.

Mason a portáspulthoz lépett:

- Nem érkezett meg McLane?

- Nem.

Mason fogott egy széket, kényelmesen kinyújtott lábbal elhelyezkedett, és derűsen cigarettára gyújtott.

Amikor a cigarettáját elszívta, újból odalépett a portáshoz:

- Nézze, nem szívesen zaklatom folyton, de lehet, hogy ez a McLane nevű ember más néven jelentkezett be a szállodába. Fiatal, huszonnégy-huszonöt éves férfi, műanyag keretes szemüveggel. Elég jól öltözött, az arca kissé pattanásos, szőkésvörös hajú, a kézfejen szeplők. Már azon gondolkoztam . . .

- Egy pillanat - szakította félbe a portás. - Hívom a házidetektívet.

Megnyomott egy csengőgombot, és egy perc múlva kemény arcú, kelletlen tekintetű, pocakos férfi lépett ki az irodahelyiségből, és barátságtalanul végigmérte Masont.

- Muldoon úr, a házidetektívünk - mondta a portás.

- Muldoon úr - mondta Mason -, keresek egy férfit, akinek a valódi neve Harry McLane, de lehetséges, hogy más néven jelentkezett be. Huszonnégy-huszonöt éves, pattanásos arcú, szőkésvörös hajú, a kézfeje szeplős. Karcsú, jól öltözött. Mikor utoljára láttam, fehér csíkos sötétkék öltöny volt rajta és egész világosszürke kalap. Ha esetleg emlékezne rá . . .

- Mit akar tőle?

- Beszélni szeretnék vele.

- És nem tudja, milyen néven jelentkezett be?

- Nem.

- Honnan veszi, hogy egyáltalán itt van?

- Értesítést kaptam, hogy itt van.

- Kitől kapott értesítést?

- Nem hiszem - mondta Mason -, hogy ez a maga dolga volna.

- Nem gondolja, hogy arcátlanság csak úgy beállítani ide, és arra célozgatni, hogy az egyik vendégünk szélhámos? - sziszegte Muldoon.

- Semmi ilyesmire nem céloztam.

- Azt mondta, hogy esetleg nem a saját nevével jelentkezett be.

- Ilyesmire számtalan oka lehet valakinek.

- Tudja mit, nyögje ki végre, mit akar - mondta a házidetektív. - Maga itt titkolózik. Mi a fenének kell . . .

Lépések koppantak a hátuk mögött. Muldoon felnézett, egy pillanatra meglepett képet vágott, aztán széles vigyorgásra húzódott a szája.

- Őrmester úr! - kiáltott fel. - Ezer éve nem láttam.

Perry Mason hátrafordult, és nagy meglepetést színlelt.

- Próbáltam elérni telefonon - mondta.

- Honnan? - kérdezte Holcomb őrmester.

- Innen a szállodából.

- És mit akart?

- El akartam mondani, hogy felhívott valaki, és azt hiszem, elég használható hírt közölt.

- Mi az?

- Hogy Harry McLane ebben a szállodában tartózkodik és hajlandó beszélni.

- Na és, beszélt vele?

- Azt mondják, nincs itt.

- És mi ez a nagy izgalom itt Muldoon úrral?

- Leírt egy pasast - mondta Muldoon -, és mindenáron meg akarja tudni, hogy itt van-e a szállodában.

Holcomb őrmester tekintete majd keresztülfúrta Muldoont.

- És itt van?

- Azt hiszem, igen.

- Milyen néven?

- George Purdey. A 904-esben van. Olyan másfél órája érkezett. Valami nem stimmel a fickó körül, azért szúrtam ki.

Holcomb őrmester Perry Masonhez fordult.

- Maga mióta van itt, ügyvéd úr?

- Már egy jó ideje - mondta Mason.

- És mit csinált?

- Vártam, hogy McLane előkerüljön. Úgy gondoltam, előbb értem ide, mint ő. A telefonáló pasas azt mondta, hogy ebbe a szállodába fog jönni, és hajlandó beszélni.

- És azt mondja, hogy már hívott engem?

- Igen. Azt akartam, hogy jelen legyen a rendőrség, amikor beszél . . . ha ugyan egyáltalán beszél.

- És miről beszélne?

- A Basset-ügyről. Hogy pontosan mit, azt nem tudom.

- Na ide hallgasson - mondta Holcomb őrmester -, maga engem nem fog átvágni. Maga nekem nem telefonált, és soha nem is akart telefonálni. Több mint fél órája itt van. Mit csinált ezalatt?

- Az étteremben voltam.

- Bizonyára harapott valamit, mert hogy, hogy nem, megéheztet a várakozásban.

Mason kérdően nézett a portásra.

- Így volt, uram - mondta a portás. - Csakugyan azt mondta, hogy az étterembe megy.

- Hohó! Csakhogy az ürge mást mond és mást csinál - jegyezte meg Holcomb őrmester. Karon ragadta Masont, és az étterem felé taszigálta.

- Gyerünk, öcsi - noszogatta. - Ha megtalálja a pincérnőt, aki kiszolgált, írásban nyújtom be a bocsánatkérésemet.

Mason bizonytalanul nézett körül az ajtóban.

- Sajnálom, őrmester úr - de nem lesz meg. Tudja, ritkán figyelem meg a pincérnőket. Annyit tudok, hogy egy fiatal nő volt kék ruhában.

Holcomb őrmester vicsorítva felnevetett.

- Mind kék ruhában van - mondta. - Na, ügyvéd úr, ezt nem viszi el szárazon.

- Várjon egy pillanatra! - kiáltott fel az ügyvéd. - Az a lány ott ismerősnek tetszik.

Holcomb őrmester odaintette a lányt.

- Maga szolgált ki ezt az embert néhány perccel ezelőtt? - kérdezte.

A lány megrázta a fejét.

Holcomb őrmester felmordult.

Ekkor előlépett az a pincérnő, akitől Mason a szendvicset meg a sört kapta.

- Én szolgáltam ki - szólalt meg.

Mason arcán elömlött a felismerés világossága.

- Ő az! - kiáltott fel. - Maga volt az. Sajnálom, nem emlékeztem jól. Tudja, meglehetősen sok gondom van.

- Pedig én nagyon jól emlékszem magára - mondta a lány. -

Ötven cent borralalót adott egy szendvicsre meg egy sörre. Az ember nem kap olyan gyakran ötven centet egy vacak szendvicsre, hogy elfelejtse, aki adta.

Holcomb őrmesterről meg lehetett volna mintázni az elképedés és megdöbbenés szobrát.

Ekkor a pénztárosnő, aki mostanáig csak hallgatta a beszélgetést, közbeszólt:

- Én is emlékszem erre az úrra. Kifizette a számláját, aztán megállt itt mellettem a telefontól, és kétszer is telefonált.

- Kiket hívott? - kérdezte Holcomb.

- Valami Holcomb őrmestert a rendőr-főkapitányságon, meg a kerületi ügyész irodáját. Azt hittem, nyomozó, ezért odafigyeltem.

- A kerületi ügyész irodáját! - kiáltott fel Holcomb.

- Igen - mondta a pénztárosnő. - Amikor nem találta Holcomb őrmestert, felhívta a kerületi ügyészt. Megkérte, hogy küldjön valakit, mert szeretné, ha jelen lenne, amikor kihallgat egy McLane nevű alakot, aki valami tanú lehet valamilyen ügyben.

Holcomb őrmester csak annyit mondott nagy keservesen:

- Hát . . . Illetve . . . A fenébe!

- És most mi lesz? - kérdezte Mason. - Beszélünk Harry McLane-nel?

- Én beszélek Harry McLane-nel - csattant fel Holcomb őrmester. - Maga pedig a folyosón várakozik.

Holcomb a felvonóhoz tuszkolta Masont.

- A kilencedikre.

A kilencedik emeleten Mason sietve kilépett a felvonóból, és elindult a rossz irányba, aztán a szobaszámokra nézve megállt, megfordult, és elindult a folyosón a 904-es szoba felé. Holcomb őrmester elkapta a kabátujját, és visszahúzta.

- Én lépek vele érintkezésbe - szólt rá. - Maga maradjon háttérben.

Megállt a 904-es ajtó előtt, finoman kopogott. Amikor nem kapott választ, újra kopogott, aztán elfordította a kilincs gombját, és benyitott. Belépett a szobába, és hátraszólt Perry Masonnak:

- Maga ott várjon.

Az ajtó becsukódott.

Mason mozdulatlanul állt.

Hirtelen felpattant az ajtó. Holcomb őrmester az izgalomtól fehér arccal bámult Perry Masonre.

- Na, beszél? - érdeklődött az ügyvéd.

- Nem - felelte komoran Holcomb őrmester. - Nem beszél.

Ügyvéd úr! Maga nagyon elfoglalt ember. Mi lenne, ha most gyorsan visszamenne az irodájába? Majd én ellátom itt a tennivalókat.

- De hiszen - mondta Mason - beszélni akarok McLane-nel.

Holcomb őrmester arca türelmetlenül megrándult.

- Maga - mondta - eltűnik innen, de gyorsan, mielőtt goromba leszek. Ez egyszer elkezdem a nyomozást, mielőtt a maga mesteri húzásai megkavarják a bizonyítékokat és elrekkentik a tanúkat.

- Történt valami? - csodálkozott Mason, és nem mozdult.

- Ha nem tűnik el, mindjárt történik - válaszolta Holcomb őrmester.

Mason méltóságteljesen megfordult:

- Lesheti, hogy még egyszer valami ötletet kap tőlem.

Holcomb őrmester nem szólt semmit, csak visszalépett a szobába, becsukta és gondosan bezárta az ajtót.

Mason egyenesen a kocsijához sietett, az irodájához hajtott, belökte a Della Street szobájába vezető ajtót, és azt mondta:

- Jöjjön Della, nagyon sürgős . . .

A háttérben megmozdult egy alak, mire Mason azonnal elhall-

gatott. A mosolygó Pete Brunold emelkedett föl a karosszékből, és kinyújtott kézzel sietett Perry Mason felé.

- Köszönöm - mondta.

Mason kővé dermedt a meglepetéstől.

- Brunold úr! - hápogott. - Maga mi az ördögöt keres idekint?

- Kiengedtek.

- Ki engedte ki?

- A zsaruk. Holcomb őrmester.

- Mikor?

- Vagy másfél órája. Azt hittem, tudja. Hiszen maga szerezte meg a szabadlábra helyezési papírokat. Nem akartak vádat emelni, úgyhogy kieresztettek.

- Hol van Sylvia Basset?

- Nem tudom pontosan, de azt hiszem, a kerületi ügyésznél. Most hallgatja ki.

- Lehet, hogy még sosem volt nagyobb balszerencséje, mint most, hogy kieresztették, Brunold úr - mondta lassan Mason. - Tűnjön el innen. Menjen szállodába, jelentkezzen be a saját nevében, hívja föl a kerületi ügyészt, és mondja meg neki, hogy hol van.

- De hát miért kellene felhívnom a kerületi ügyészt? - kérdezte Brunold. - Egy szóval sem . . .

- Mert azt mondtam - szakította félbe vadul Mason. - A fenébe is! Csinálja, amit mondok. Minden másodperc számít, percenként múlhat az egész! Induljon! Azt hittem, hogy maga ott ül a biztonságos börtönben, most pedig minden percben . . . Belökték az ajtót. Két ember rontott be kopogás nélkül. Az egyik Brunoldra nézett, és jelentőségteljesen az ajtó felé intett a fejével.

- Indulás! - mondta.

- Hova? - kérdezte Brunold.

- A kerületi ügyész irodájából jöttünk - mondta a férfi. - A főnök látni akarja, még hozzá azonnal, és ne is fárasszák magukat kérvényekkel, most úgysem fog kiszabadulni. A barátnője, Mrs. Basset köpött a főnöknek. Itt a letartóztatási parancs; a csajt már lecsukták.

- Mi a vád? - kérdezte Mason.

- Gyilkosság - válaszolt komoran a férfi.

Mason csak annyit mondott:

- Brunold úr, ne válaszoljon semmilyen kérdésre. Ne mondjon nekik . . .

- Hahó! - az egyik férfi elkapta Brunold karját; és az ajtó felé rántotta. - Minden kérdésre válaszolni fog. Például arra is, hogy hol töltötte a legutóbbi másfél órát. Mert ha nem, két gyilkossággal vádolják.

- Kettővel? - képedt el Brunold.

- Ahá! - mondta a férfi. - Maga ahányszor csak kihúzza a lábát a börtönből, járvány üt ki a halott pasasok körében: mind-egyik üvegszemét kezd szorongatni a kezében. Becsapódott mögöttük az ajtó.

Della Street kérdően nézett Perry Masonre.

Mason gyors léptekkel keresztülvágott az irodán, felrántotta a páncélszekrény ajtaját, és kivette a vérekes üvegszemekkel teli kartondobozt. Aztán a faliszekrényhez lépett, s kiemelt egy réz-mozsarat mozsártörővel. Az üvegszemeket egyenként bedobta mozsárba, és finom porrá törte.

- Della - mondta -, gondoskodjon róla, hogy ne zavarjanak.

13. FEJEZET

Perry Mason végigmérte a sötét hajú, sötét szemű fiatal nőt, aki kihívóan nézett rá az íróasztal mögül.

Della Street hátrább állt, és aggódva nézett Perry Masonre.

A nő első pillantásra hasonlított Hazel Fenwickre.

- Megteszi? - kérdezte Della Street.

Perry Mason némán végigmérte a lányt.

- Neve? - kérdezte végül.

- Thelma Bevins.

- Hány éves?

- Huszonhét.

- Szakképzettsége?

- Titkárnő.

- Régóta van munka nélkül?

- Igen.

- Mindent elvállal?

- Attól függ.

Perry Mason hallgatott.

A nő kiegyenesedett, felszegte az állát, és megszólalt.

- Igen, elvállalom. Akármilyen is legyen, elvállalom.

- Így már jobb - mondta Mason.

- Megkapom a munkát?

- Azt hiszem, igen. Ha pontosan azt teszi, amit mondok. Képes lesz követni az utasításaimat?

- Attól függ, milyenek az utasításai. Mindenesetre megpróbálok.

- Tud hallgatni, ha kell?

- Úgy érti, elhallgatni valamit?

- Igen.

- Azt hiszem, tudok.

- Az utasítás a következő - mondta Perry Mason. - Repüljön el Renóba. Vegyen ki lakást Thelma Bevins névre.

- A saját nevemre? - kérdezte a lány.

- Igen.

- És aztán?

- Maradjon ott addig, amíg fel nem bukkan egy ember, hogy bizonyos iratokat átadjon.

- Miféle iratokat?

- Egy válóper papirosait.

- És aztán?

- Ez az ember azt fogja kérdezni, hogy magát Hazel Bassettnek vagy Hazel Fenwicknek hívják-e, és hogy előzőleg a Hazel Chalmers nevet viselte-e.

- Erre én?

- Azt mondja, hogy a maga neve Thelma Bevins, de várja az iratokat, és hajlandó átvenni őket.

- Van ebben valami törvénytelen?

- Nincs. Az iratokat én fogom előkészíteni, úgyhogy nyugodtan várhat. Biztos lehet benne, hogy valaki felkeresi velük, ha mondom.

A lány bólintott:

- Ez minden?

- Nem - mondta Mason. - Ez még csak a kezdet.

- És mi a vég?

- Őrizetbe fogják venni.

- Letartóztatnak?

- Nem kell letartóztatásnak nevezni. Kihallgatás céljából őrizetbe fogják venni.

- És akkor mit kell tennem?

- Akkor jön a neheze. Tartania kell a száját.

- Ne mondjak semmit?

- Egy árva szót sem.

- Ne is követelőzzem?

- Ne. Üljön szépen a fenekén, és hallgasson. Mindenféléről faggatják majd, nem szállnak le magáról. Agyonfotografálják az újságírók. Hízelegnek és könyörögnek, fenyegetik; de maga hallgasson. Egyetlen dolgot mondjon csak, de azt aztán ismételve rogyásig.

- És mi legyen az?
- Hogy addig nem hajlandó elhagyni Nevada államot, amíg a bíróság el nem rendeli, hogy átlépje az államhatárt. Érti?
- Szóval mindenáron Nevadában akarok maradni, igaz?
- Igaz.
- Mit csinállok, hogy ott maradhassak?
- Egyszerűen nem lesz hajlandó elmenni.
- És ha visznek?
- Nem hiszem, hogy megtennék. Nagy cirkusz lesz, hemzsegni fognak a riporterek. Ha maga köti az ebet a karóhoz, hogy mindaddig Nevadában marad, amíg a bíróság el nem rendeli az eltávolítását, akkor megvárják a bírósági döntést, másképpen nem viszik el.
- Ez minden?
- Ez minden.
- Mit kapok érte?
- Ötszáz dollárt.
- Mikor?
- Kétszázatot most, háromszázatot a végén.
- És a költségek?
- Kap Renóba egy repülőjegyet. A lakást maga fizeti a kétszáz dollárból.
- Mikor indulok?
- Azonnal.
- Az nem megy - rázta meg a fejét a lány. - Ha én megkapom azt a kétszáz dollárt, először beülök valahová és jóllakom. Utána indulhatok.

Mason biccentett Della Streetnek:

- Adja oda a kétszáz dollárt, Della - mondta -, a hölgy pedig írjon alá egy nyilatkozatot, hogy az én utasításomra utazik Renóba, a saját nevéen fog bejelentkezni, és ha bárki bármilyen iratokat akar neki átadni, azt fogja mondani, hogy a neve nem Hazel Fenwick, sem Hazel Basset, még csak nem is Hazel Chalmers, mindazonáltal átveszi az iratokat.
- Miért csináljuk ezt? - kérdezte Thelma Bevins.
- Hogy megvédjük magat is meg engem is - mondta Mason.
- Így hitelesen bizonyíthatjuk, hogy milyen utasításokat kapott. Arra az egyre vigyázzon nagyon, hogy ne hazudjon. Tagadja, hogy Hazel Fenwicknek vagy hogy Hazel Bassetnek hívják. Egyszerűen ne állíthassa senki, hogy maga más volna, mint Thelma Bevins. Annyit mondjon csak, hogy várta az irományokat és hajlandó átvenni őket. Megértette?
- Azt hiszem, igen - mondta. - És amikor vége lesz, megkapom a háromszáz dollárt?
- Megkapja.

Áthajolt az asztalon, és kezét nyújtott Perry Masonnek.

- Köszönöm - mondta. - Meglátja, jól fogok dolgozni. Csöngött a telefon. Della Street felvette, belehallgatott, aztán Perry Masonre pillantott.
- Főnök, Paul Drake - mondta.
- Vezesse ki Bevins kisasszonyt az oldalajtón - mondta Mason. - Nem szeretném, ha találkozna Paullal. Aztán menjen körbe, és a másik bejáraton jöjjön vissza a szobájába. Küldje be Drake-et. Én majd szóval tartom, amíg maga végez Bevins kisasszonnal. Aztán kísérje el őt a géphez, és tegye föl rá. Bevins kisasszony, maga pedig, amint Renóba ér, azonnal béreljen lakást. Egy hétre vegye ki, annál tovább nem fog ott maradni. Táviratozza meg nekem a címet. A táviratot ne írja alá. Jó?
A lány bólintott. Della Street kikísérte az oldalajtón. Néhány másodperc múlva visszatért, és bevezette Paul Drake-et Mason irodájába.
- Gondoltam, bekukkantok - mondta Drake -, és körülnézek, hogy állnak a dolgok.
Mason bólintott:

- Nagyszerűen, Paul.

- Sikerült érintkezésbe lépned Stephen Chalmersszel?

- Igen. Még ma beadom a válókeresetét.

- Elkészültek a képek, amiket kértél - mondta Drake. - Valamikor holnap meglesznek a nagyítások.

- Nehezen mentek? - kérdezte Mason.

- Egy csöppet sem. Az egész háznépet lekaptuk, csak egyvalakit nem.

- Kit?

- Colemart - mondta a nyomozó. - Ő maradt utoljára, és valamit kiszagolt. Az a helyzet, Perry, hogy meg akartam takarítani neked azt az ötvenest. Mitől lett volna jobb, ha egy igazi fotós csinálja azokat a képeket? Elküldtem az egyik emberemet, hogy adja ki magát a Journal riporterének. Egész jól ment, amíg Colemanhez nem értünk. Úgy fest, hogy Coleman tanúskodni fog. Épp akkor jött vissza a kerületi ügyészségről. Gyorsan felhívta őket telefonon, és megkérdezte, hogy lefényképeztesse-e magát. Alighanem figyelmeztették, hogy az engedélyük nélkül ne tegyen és ne mondjon semmit.

- És gyanút fogott?

- Nyilván, mert amikor letette a kagylót, rögtön felhívta a Journalt, és kérte a tördelőszerkesztőt, ami egyből mattot adott az emberemnek. Fogta a fényképezőgépét, és elhúzta a csíkot. Coleman nélkül is jó lesz, Perry?

- Azt hiszem, igen - mondta Mason -, különösen, ha biztos vagy benne, hogy a vád tanúja lesz.

- Biztos vagyok benne - jelentette ki a nyomozó. - Valamit vallott nekik. Nyilván utasították, hogy ne tegyen semmit a megkérdezésük nélkül.

Mason lassan bólintott, majd megkérdezte:

- És a többi kép, Paul? Látsz valami különösét az arcokon?

- Én semmit sem találtam - mondta a nyomozó -, de talán nézd meg magad. Overton láthatóan azon volt, hogy az arca teljesen kifejezéstelen legyen. Edith Brite szorosan összeszorította az ajkát. Dick Basset olyan, mint egy műtermi fotón, de a fényképész panaszkodott, hogy sokat bajlódott, amíg Dick hajlandó volt a lencsébe nézni. Állandóan egy pontra bámult a padlón. Jelent ez valamit?

- Jelenthet - mondta Mason -, de valószínűleg nem jelent. Meg kell néznom a képet. És Edith Brite . . . ?

Drake halkán félbeszakította:

- Perry, kezd a dolog elfajulni. Hallottál Harry McLane-ről?

Mason bólintott:

- Igen, Paul, hallottam, mit beszélnek. Minek tartja a rendőrség, gyilkosságnak vagy öngyilkosságnak?

- Nem tudom. Nagyon őrzik a titkaikat. De elfog a nyugtalan-ság, ha arra a szemre gondolok, ami a kezében volt, Perry. Emlékszel, a minap szereztem neked egy csomó üvegszemet. Jobb volna a közérzetem, ha viszontláthatnám őket.

- Ugyan minek?

- Szeretnék megbizonyosodni róla, hogy megvan mind.

Mason vállat vont:

- Egy sincs meg, Paul.

- Hogyhogy?

- Ne törődj vele.

- És ha a nagykereskedő lebuktat?

- Megmondtam - szakította félbe Mason -, hogy ne hagyj nyomot magad után.

- Az néha lehetetlen.

- Akkor bizony - mondta az ügyvéd - baj van.

- De Perry. Azt mondtad, nem hagyod, hogy börtönbe kerül-jek.

- Hát nem is vagy bent, nem igaz?

A nyomozó megborzongott:

- Valami azt sűgja, hogy hamarosan bent leszek.
- Paul - mondta Mason elgondolkodva -, azt hiszem, minél előbb tárgyalásra kell vinnünk ezt az ügyet. A kerületi ügyész holnapután akarja megtartani az előzetes meghallgatást. Elfogadom az időpontot.

A nyomozó aggodalmas képpel vakarta meg a homlokát:

- Ide hallgass, Perry, jól benne vagyunk a slamasztikában.

Hogyha . . .

- Csomagold össze a cókódokat, Paul - vágott közbe az ügyvéd. - Az első géppel Renóba repülsz.

- Hogy meglóggjak ez elől az üvegszemes lázálom elől? - kérdezte Drake.

- Szó sincs róla. Hogy átadj bizonyos iratokat Hazel Fenwicknek, akit olykor Hazel Chalmers néven ismernek, de szerepelt már Hazel Basset néven is.

Drake halkán füttyentett.

- Szóval mégis tudtad, hol van!

Mason rágyújtott:

- Sok a szöveg, öreg! - mondta.

Drake az ajtó felé indult.

- Jó, Perry, én bepakolom a táskámat, de egyet ne felejts el: megígérted, hogy nem hagysz lecsukni.

Mason egyetlen kézmozdulattal elbocsátotta a nyomozót, és Della Streetért csöngetett. A lány épp akkor lépett be a szobába, amikor a nyomozó kiment. Mason megvárta, amíg becsukódik mögötte az ajtó, aztán így szólt:

- Írjon gyorsan egy válókeresetet, Della. Az indok: hűtlen elhagyás. Az alperes Hazel Chalmers, más néven Hazel Fenwick, aki olykor Hazel Basset néven is mutatkozik.

A titkárnő leesett állal bámult.

- Ha így indítja el a keresetet - nyögte ki végül -, a város összes újságja ezen fog lovagolni. A válóperek a kedvenc híreik. Folyton erre vadásznak.

Mason bólintott:

- Paul Drake-et Renóba küldöm az esti géppel. - Indítsa már el azt a lányt! Mihelyt megtáviratozza nekünk a lakása címét, mi megtáviratozzuk Drake-nek, hogy hol adhatja át az iratokat.

Della Street kíváncsian nézte a főnökét, és azt mondta:

- A legtöbb újságíró tudja, hogy az iratainkat többnyire Paul Drake kézbesíti.

Mason lassan bólintott:

- Ha kellően elő tudom készíteni a dolgot, akkor megúsztatom - mondta. - Minden az előkészítésen múlik. Kérem, kopogja le gyorsan azt a válókeresetet, és gondoskodjon róla, hogy szabályosan iktassák a bíróságon.

14. FEJEZET

Kenneth D. Winters, az elsőfokú bíróság bírása, aki az előzetes meghallgatáson elnökölt, valósággal fürdött a nyilvánosság fényében, mely ezúttal reá hullott.

- Elérkezett Peter Brunold és Sylvia Basset előzetes meghallgatása. A vád: Hartley Basset meggyilkolása. Uraim, készen állnak az előzetes meghallgatás megkezdésére?

- Igen - válaszolt Perry Mason.

Burger kerületi ügyész bólintott.

Az újságírók eligazították jegyzetömbjeiket, és munkához láttak. Az ügy tulajdonképpen egyedülálló volt, hiszen az előzetes meghallgatást maga a kerületi ügyész vezette, s a teremben minden újdonság tudta, hogy itt hír születik.

- James Overton - szólította az első tanút Burger kerületi ügyész. - Kérem, jöjjön előre és tegye le az esküt.

Overton felemelt jobb kézzel állt, mereven elnézett a tárgyalóterem fölött. Sötét komor, gunyoros de mégis finom arckifeje-

zése valahogy elkülönítette a többiektől.

- Ön James Overton, aki Hartley Bassetnél dolgozott sofőrként? - kérdezte Burger, ahogy Overton az eskütétel után elfoglalta helyét a tanúk padján.

- Igen, ügyész úr.

- Mennyi ideig állt Basset úr szolgálatában?

- Másfél évig.

- Mindvégig sofőrként?

- Igen.

- Ezt megelőzően mivel foglalkozott?

Perry Mason fölemelkedett a helyén.

- Tudom - szólalt meg -, hogy általában nem szerencsés dolog, ha a védőügyvéd az előzetes meghallgatáson technikai kifogásokat emel. Hagyni kell, hadd teregesse ki a kerületi ügyész a kártyáit, hadd kérdezzen meg mindent, amit akar. Tisztában vagyok vele, hogy egy kerületi ügyész ilyenkor csak annyit árul el a vádból, amennyivel megidézetheti a vádlottat, és a védelemnek sejtelme sem lehet a vád mibenlétéről. Mégis a jelen ügyben, úgy érzem, vannak szokatlan körülmények is. Ezért felteszem a kérdést a tisztelt bíróságnak és az ügyész úrnak: van-e célja, hogy kiderítsük, mi volt ennek az embernek a foglalkozása, mielőtt Hartley Basset szolgálatába lépett.

- Igen, azt hiszem, van - válaszolt Burger.

- Akkor nincs kifogásom - jelentette ki mosolyogva Mason.

- Válaszoljon a kérdésre - mondta Winters bíró.

- Nyomozó voltam.

- Magánnyomozó? - érdeklődött Burger.

- Nem, ügyész úr. Az Egyesült Államok kormányának alkalmazásában kémelhárító munkát végeztem. Aztán kiléptem az állami alkalmazásból, és a városi rendőrség nyomozóirodájában helyezkedtem el. De csak néhány napot dolgoztam ott, mert Basset úr felkeresett, és följajánlotta, hogy legyek a sofőrje. Perry Mason hátradőlt a székében. Tekintete végigsiklott Brunold, majd Sylvia Basset arcán.

Brunold egy seriffhelyettes oldalán ült, kifejezéstelen arccal. Sylvia Basset szeme tágra nyílt a meglepetéstől.

- Az alatt az idő alatt, amíg Hartley Basset sofőrjeként dolgozott, volt-e az autóvezetésen kívül más feladata is? - kérdezte Burger.

- Feltételezzük tehát - szólt közbe Perry Mason, és hangja gúnyosan csengett -, hogy Hartley Basset azért alkalmazta ezt az embert, hogy kémkedjen a felesége után? Ő pedig, kenyéradója kedvét keresve olyan tényeket jelentett, amelyek igazolták a kémkedés szükségességét?

Burger felugrott.

- Tisztelt bíróság - mennydörögte -, visszautasítom a védelem közbevetését. A védő úr sértő és megengedhetetlen közbevetésével kétségbe akarja vonni a tanú szavahihetőségét.

- Már mért volna megengedhetetlen? - kérdezte Perry Mason.

- Mert nem tényeken alapul - válaszolt Burger. - Ez az ember jó nevű nyomozó, aki . . .

- Tizenkettő egy tucat - legyintett Mason.

Winters bíró kalapácsa lecsapott.

- Uraim - csattant fel -, az ilyen vitáknak egyszer és mindenkorra legyen vége. Ügyvéd úr, ne szóljon közbe. Ha van valami megjegyzése, forduljon a bírósághoz, illetve tegyen fel kereszt-kérdéseket a tanúknak. Ellenvetéseit joga van előadni, de illő tiszteletteljes formában.

Perry Mason bölintott, elnyúlt a székében, és elmosolyodott.

- Bíró úr - szólalt meg -, bocsánatot kérek a bíróságtól.

- Folytassa, ügyész úr - mondta Winters bíró.

Burger mély lélegzetet vett, szemmel láthatóan alig tudott erőt venni indulatain, majd folytatta:

- Overton úr, feleljen nyugodtan a kérdésre. Milyen más feladata volt még?

- Basset úr megbízott velem, hogy értesítsem a házában végbemenő dolgokról.

- Miféle dolgokra gondolhatott?

- Azt mondta, szeretné, ha én lennék a szeme és a füle.

- Azt mondta, "a szeme és a füle"?

- Igen.

- Nos, akkor tisztázzuk először csak nagy vonalakban. Mikor látta utoljára Hartley Bassetet?

- Tizennegyedikén.

- Élve?

- Először élve.

- És utoljára?

- Akkor már halott volt, ügyész úr.

- Hol találták meg?

- A belső irodahelyiségben feküdt a padlón, a feje mellett egy összecsavart takaró meg egy paplan, a karja kinyújtva, bal keze mellett egy harmincnyolcas ismétlődő rendőri colt pisztoly, jobb keze mellett, a takaró és a paplan alá dugva egy harmincnyolcas Smith and Wesson.

- És Basset úr? Halott volt?

- Igen, ügyész úr.

- A saját szemével látta?

- Igen, ügyész úr.

- Ki volt jelen a szobában, amikor meglátta Basset úr holttestét?

- Holcomb őrmester a gyilkossági csoporttól, két nyomozó, akiknek a nevét nem tudom, és egy kriminológus a gyilkossági csoporttól. Azt hiszem, Shearernek hívják.

- Látott valamit a holttest bal kezében?

- Igen, kérem.

- Mit?

- Egy üvegszemet.

- Megjelölte-e valaki az említett urak közül azt az üvegszemet akkor, az ön jelenlétében, hogy később azonosítani lehessen?

- Igen, megjelölte.

- Kicsoda?

- Shearer úr.

- Hogyan jelölte meg?

- Valami fekete anyagot használt, tintát vagy ezüstnitrátot, nem tudom pontosan, mit, és jelet rajzolt vele a szem belső felületére.

- Ha újra látná azt az üvegszemet, felismerné?

- Igen, kérem.

Burger előhalászott egy lepecsételt borítékot, látványosan felvágta, kirázott belőle egy üvegszemet és Overton kezébe adta.

- Ez az az üvegszem?

- Igen, ügyész úr, ez az.

- Látta ezt az üvegszemet korábban is? - kérdezte Burger.

Overton határozottan bólintott.

- Igen, ügyész úr - mondta. - Láttam.

- Hol?

- Basset úrnál.

Perry Mason előredőlt a székében, szeme összeszűkül az erős gondolkodástól.

Burger diadalmasan pillantott rá.

- Úgy érte - kérdezte a tanútól -, hogy ezt az üvegszemet a gyilkosság előtt is látta Basset úrnál?

- Igen, úgy értem.

- Mennyivel előtte?

- Huszonnégy órával.

- És akkor látta - kérdezte Burger, drámai hatásszünetet tartva - először azt a vérekes szemet?

- Nem, kérem - mondta Overton.

Winters bíró annyira megtisztelte a tanút, hogy előrehajolt, a tenyeréből tölcserűt csinált, s a füléhez emelte, hogy egy szót se mulasszon el.

Burger kérdése hatásosan reccsent:

- És mikor látta először azt az üvegszemet?

- Körülbelül egy órával korábban, mint ahogy Basset úrnál megláttam.

- Hol látta?

- Egy pillanat! - szólt közbe Perry Mason. - Visszautasítom a kérdést, mert nem lényegbevágó, nem megfelelő nem tartozik ide, bizonyítatlan tény feltételez, és nincs meg a kellő jogi alapja.

- Mire alapozza a tiltakozását, ügyvéd úr? - kérdezte Winters bíró.

- Arra a tényre, hogy a tanú csak következtetéssel állapíthatja meg, vajon a halott ember kezében látott üvegszemet látta-e huszonnégy, illetve huszonöt órával korábban, attól függően, hogy melyik alkalomról beszélt. Bizonyára emlékszik, bíró úr, hogy az azonosító jelet akkor tették rá az üvegszemre, amikor kivették a halott ember kezéből. A tanú most azért azonosíthatja a vérekes üvegszemet, mert rajta van a jel. Az azonosító jel rátétele előtti időről viszont csak annyit tud a tanú, hogy látott egy vérekes üvegszemet, nem pedig, hogy azt a vérekes üvegszemet látta, amelyre a kérdés vonatkozik.

Burger elnevette magát.

- Rendben van - mondta -, az ellenvetés helyénvaló, a kérdésnek csakugyan nincs meg a kellő alapja, ezért a tisztelt bíróság és az ügyvéd úr engedélyével visszavonjuk, és megpróbáljuk kellően megalapozni. Látott-e - fordult a tanúhoz - hasonló üvegszemet . . . olyant, amely külsőre hasonlít ahhoz, amelyet a halott kezében találtak?

- Igen, kérem.

- Mikor?

- Mintegy huszonöt órával a gyilkosság előtt találtam. Átadtam Basset úrnak, és nála láttam mintegy huszonnégy órával a gyilkosság előtt.

- Meg tudja-e valahogy állapítani, hogy azonos volt-e azzal az üvegszemmel, amelyet az imént azonosított, és most a kezében van?

- Igen, ügyész úr.

- Szóval van módja az azonosításra?

- Van, ügyész úr.

- És mi az?

- Amikor megtaláltam az üvegszemet, gyémántköves gyűrű volt a kezemen. Nyomozó koromból tudom, hogy fontos az azonosítás . . .

- Hagyjuk a nyomozó korát - intette le Burger. - Még feltételezésnek és előítéletnek venné valaki. Csak azt mondja el, hogy mit tett.

- A gyűrűm gyémántjával keresztet karcoltam az üvegszem belső felületére.

- Jól látható az a kereszt?

- Nem, kérem, csak ha megfelelő fénybe állítják. Nem karcoltam meg olyan erősen, hogy feltűnő legyen.

- Meg tudja mondani, hogy a kezében tartott üvegszemen ott van-e most az a kereszt?

- Igen, ott van.

- Tisztelt bíróság - jelentette ki Burger -, kérjük, hogy fogadja el az üvegszemet mint a vád "A" jelzésű bizonyítékát.

- Nincs ellene kifogásom - mondta Mason.

- A bíróság elfogadja a bizonyítékot - mondta Winters bíró.

- Ez az üvegszem tehát ugyanaz, mint amelyet körülbelül huszonöt órával a gyilkosság elkövetése előtt talált? - folytatta

Burger.

- Igen, ugyanaz.

- És hol találta?

Overton mély lélegzetet vett, majd megszólalt: Hangja betöltötte az egész bíróságot.

- Basset úr feleségének hálósobájában.

- Hogyan találta meg? Milyen körülmények között?

- Zajt hallottam Mrs. Basset hálósobájából.

- Milyen zajt?

- Beszélgetést.

- Beszédhangokat?

- Beszédhangokat és mozgás zaját.

- Ön mit csinált?

- Bekopogtam.

- Akkor mi történt?

- Gyors mozgást hallottam.

- Kivehető volt a beszélgetés, amelyet hallott? - kérdezte

Burger.

- Hogy ki tudtam-e venni a szavakat? - kérdezett vissza a tanú.

- Igen.

- Nem, ügyész úr. Először egy férfihangot hallottam, aztán egy nőt, de a szavakat nem tudtam kivenni.

- Mi történt, miután bekopogott?

- Kapkodó mozdulatok zaját hallottam. Aztán kinyílt az ablak, majd bezárult, és Mrs. Basset hangosan megkérdezte: "Ki az?"

- És ön mit mondott?

- Azt mondtam: "Legyen szíves, nyissa ki az ajtót. James vagyok, a sofőr."

- Akkor mi történt?

- Hosszú szünet után azt mondta az asszony: "Várjon, fel kell öltöznöm."

- Aztán?

- Vártam körülbelül egy percet.

- És akkor?

- Akkor elfordította a kulcsot a zárban, és kinyitotta az ajtót.

- Maga mit csinált és mit mondott?

- Azt mondtam: "Bocsásson meg, asszonyom, de Basset úr azt hitte, betörő jár a házban. Kívánságára meg kell bizonyosodnom róla, hogy jól be vannak-e csukva az ablakok."

- Mrs. Basset mit válaszolt?

- Semmit.

- És ön? Mondott még valamit?

- Igen, ügyész úr. Azt mondtam: "Sajnálom, hogy megzavartam, de nem hittem volna, hogy már visszavonult".

- És mit mondott Mrs. Basset, ha válaszolt egyáltalán valamit?

- Hogy még nem vonult vissza, hanem fürdött.

- És ön mit csinált?

- Az ablakhoz mentem.

- Nyitva volt az ablak, vagy csukva?

- Nyitva.

- Mrs. Basset hálósobája az emeleten van, igaz?

- Igaz, de az ablak alatt mintegy két méterrel egy tető húzódik, amelyhez létra vezet.

- Látott-e valami szokatlant az ablakpárkányon?

- Ezt az üvegszemét láttam.

- Hol volt?

- A földön.

- Mrs. Basset is látta?

- Tiltakozom! A kérdésre a tanú csak következtetéssel válaszolhat - szólt közbe Mason. Majd látva Winters bíró habozását, gyorsan hozzátette: - Jó, visszavonom a tiltakozást, és hallgatom a tanút.

- Nem, ügyész úr - mondta Overton. - Mrs. Basset nem látta.
- És ön mit csinált?
- Lehajoltam, és fölvettem a földről.
- Mrs. Basset látta, hogy fölvelt valamit?
- Nem, mert éppen háttal állt.
- Aztán?
- Zsebre vágtam az üvegszemet.
- Aztán?
- Aztán elhagytam a szobát, és amint kiléptem, Mrs. Basset kulcsra zárta mögöttem az ajtót. Egyenesen Basset úrhoz siettem, s közben rákarcoltam a szem belső oldalára a gyűrűmmel a keresztet.
- És Mi történt aztán?
- Basset úr szeretne volna megtudni, kié lehet az üvegszem. Utasított, hogy keressek fel egy megbízható üvegszemkészítőt, és tudjam meg, hogy lehet-e azonosítani egy üvegszemet.
- Ön mit tett?
- Végrehajtottam az utasítást.
- Az üvegszem azonosítása - jelentette ki Burger - önmagáért fog beszélni. Más szóval: erről nem kérünk vallomást a tanútól. A szakértőt fogjuk a tanúk padjára idézni, és őt kérjük fel az üvegszem azonosítására.
Majd Perry Masonhoz fordult:
- Ügyvéd úr, felteheti a keresztkérdéseit.
- Biztos benne Overton úr, hogy férfihangot hallott? - kérdezte Mason. - Hiszen a beszélgetést Mrs. Basset kulcslyukán keresztül figyelte.
- Nem mondtam, hogy a kulcslyukon keresztül figyeltem - csattant föl a tanú.
Mason udvariasan elmosolyodott.
- De azért mégis a kulcslyukon keresztül figyelt, nemde, kémelhárító úr?
A tárgyalótermen nevetés hullámszerűen végig. Winters bíró kalapácsa lecsapott.
- Kérem, folytassa - mondta Mason -, feleljen a kérdésre. A kulcslyukon keresztül figyelte, vagy sem?
- Igen, a kulcslyukon keresztül - mondta végül Overton.
- Pontosan így történt - jegyezte meg Mason. - Mármost: mit látott azon a kulcslyukon keresztül?
- Semmit, azaz semmi különösét.
- Látta, amint Mrs. Basset mozog a szobában?
- Láttam, amint valaki mozog.
- Gondolja, hogy Mrs. Basset volt?
- Nem vagyok biztos benne.
- De nem állítja, hogy egy férfi lett volna?
- Nem állítom.
Perry Mason felemelte a karját, és mutatóujját vádlón a tanúra szegezte.
- Mármost - kérdezte - amikor Hartley Bassetet megölték, a gyilkosa Basset autóján szökött meg, nem igaz?
- Nem, kérem, nem azon.
- Biztos benne?
- Igen, kérem, biztos vagyok benne.
- Mitől olyan biztos?
- Mert nem sokkal a holttest felfedezése után, amikor az egyik tanú azt mondta, hogy a gyilkos Basset úr autóján szökött meg, lesiettem a garázsba, és megnéztem, megvan-e a kocsi.
- És megvolt?
- Megvolt.
- Megfogta a hűtőt, hogy megnézze, meleg-e? Megvizsgálta a vízhőmérőt?
- Nem, egyiket sem. De a kocsi ott volt a rendes helyén, úgy, ahogy hagytam.
Mason elmosolyodott, és intett:

- Ez minden.

- Egy pillanat - szólalt meg Burger. - Kérdésem van a viszontkérdezés jogán. Overton úr, ön azt vallotta, hogy nem látta a szobában tartózkodó férfit.

- Csakugyan.

- Hallani hallotta?

- Igen, hallottam a hangját.

- Biztos benne, hogy nem a rádiót hallotta?

- Biztos vagyok benne.

- Nem lehet, hogy Richard Basset volt?

- Nem lehet, kérem.

- Honnan tudja?

- Onnan, hogy ismerem Richard Basset hangját, és bár nem tudtam kivenni a szavakat, a hangot jól hallottam.

- Észrevett-e valami különöset - kérdezte Burger - a férfi beszédén?

- Igen, ügyész úr.

- Mit?

- Gyorsan, izgatottan beszélt. Pattogtak a szavai, valósággal egymásba torlódtak.

- Ez minden - mondta Burger.

- Csak egyetlen kérdést - vetette közbe Mason. - A szavakat nem értette, ugye?

- Nem, kérem.

- Akkor honnan tudja, hogy egymásba torlódtak?

- Hát abból, ahogyan az az ember beszélt.

- De azt nem tudta megállapítani, hogy mikor ért véget az egyik szó és kezdődött el a másik? Magyarán, nem tudta megkülönböztetni az egyes szavakat?

- De, azt hiszem, meg tudtam különböztetni őket.

- Azt hiszi?

- Biztos nem vagyok benne.

- Akkor maradjunk ennyiben - mosolyodott el Mason.

Burger intett Overtonnak, hogy hagyja el a tanúk padját.

- Szólitom doktor Dalton C. Bates - mondta fennhangon.

Gyors léptű, hórihorgas, ideges férfi jött előre, felemelte a jobb kezét, letette az esküt, és elfoglalta a helyét a tanúk padján.

- Neve? - kérdezte Burger.

- Doktor Dalton C. Bates.

- Foglalkozása?

- Műszem-specialista vagyok.

- Mióta foglalkozik műszemkészítéssel?

- Tizenöt éves korom óta. Akkor kerültem Németországba tanulni.

- Van-e valami különös oka, hogy Németországban tanulta a szakmát?

- Van, ügyész úr.

- Micsoda?

- A műszemhez szükséges üveget kizárólag Németországban állítják elő, két helyen. Az üveg készítésének receptje titok. Nálunk nem sikerült utánozni, ugyanis egy különleges üvegfajtát használnak hozzá.

- Hol tanult Németországban?

- A tanulmányaimat Wiesbadenben töltöttem.

- Hány évig tanult?

- Öt évig.

- Mit csinált utána?

- Tíz évig Németország egyik legjobb műszemesénél dolgoztam, majd átjöttem San Franciscóba, és egy darabig Sidney O. Nolesnál tanultam. Aztán a magam lábára álltam, és azóta önálló műszemkészítő vagyok.

Perry Mason előredőlt a székén, és végigmérte a tanút.

- Ezt a tanút szakértői minőségében állítja ide? - kérdezte a

kerületi ügyésztől.

- Igen - válaszolta kurtán Burger.

- Akkor parancsoljon, folytassa - mondta Mason.

- A műszemkészítés külön szakma? Nagy mesterségbeli tudás kell hozzá? - kérdezte Burger.

- Mi az hogy!

- El tudná mondani röviden, hogyan készül az üvegszem?

- Igen, ügyész úr. Az üvegből először is golyót kell fújni, úgy, hogy az anyagot bevezetjük egy csőbe, fújni kezdjük, majd lecsípjük gömb alakúra a láng fölött. Mindig olyan színű üvegre van szükség, amely megegyezik a megmintázandó szem fehérjével.

Ezután jön a szivárványhártya megszerkesztése a gömb felületén. Gondosan egybe kell olvasztani a színes üvegdarabkákat, s közben forgatni kell az üveggömböt. Ha az ember tanulmányozza az emberi szemet, megfigyelheti, hogy számtalan színárnyalatból tevődik össze. Van ugyan egy alapszíne, de ahhoz rengeteg árnyalat járul a szivárványhártyában. Ezeket az árnyalatokat pontosan le kell másolni, és az üvegnek úgy kell egybeolvadnia, hogy a parányi színfoltok pontos elrendeződését és a szem csillogását is visszaadjuk. A pupillát mélyfekete üvegből készítjük, amelyet hátulról bíborral vonunk be, s a nagyságára és a formájára nagyon kell ügyelnünk.

Alaposan tanulmányozni kell a másik szem vérellátását is, az üvegszemen ugyanis ki kell rajzolni az ereket, amelyek a szivárványhártya két oldalán sűrűbben húzódnak, s a színük egyénenként változik. Némelyik emberé sárgás árnyalatú, másoké vörösebb, jobban látszik.

Amikor elkészült az üvegszem, áttetsző kristályüveg borítást kap, amelyet olvasztással viszünk fel. Ha ez is megvan, lángvágóval levágjuk az üveggolyót, és megkapja végső formáját.

Röviden így tudnám összefoglalni az eljárás főbb mozzanatait.

Burger bólintott:

- Ehhez a foglalkozáshoz tehát rendkívül nagy mesterségbeli tudás kell, igaz?

- Igaz.

- Meg tudná magyarázni nekünk, mit jelent az, hogy egy szakmához rendkívül nagy mesterségbeli tudás szükséges?

- Annyit mondhatok - válaszolt Bates -, hogy az Egyesült Államokban mindössze tizenhárom első osztályú műszemkészítőt tartanak számon. Ahhoz, hogy valaki jó üvegszemkészítő legyen, egy csomó dologhoz kell értenie, elsősorban a szakszerű anyagkezeléshez. A színillesztéshez meg egyenesen művészi érzék szükséges. A műszemesek között az a nagymenő, aki a színillesztésben egyesíti a művész kezűgyességét a legkiválóbb üvegfúvó mesterségbeli biztonságával.

- Eszerint - kérdezte Burger - ugyanúgy felismerhető az egyes mesterek keze munkája, ahogy egyik festőművész felismeri a másikat az ecsetkezeléséről?

- Sok esetben igen - mondta Bates.

- Doktor úr, átnyújtok önnek egy üvegszemet - mondta Burger -, amelyet a vád "A" jelű bizonyítékként elfogadott a bíróság. Ezt az üvegszemet egy meggyilkolt ember kezében találták. Felkérem, vizsgálja meg, és közölje velünk, ha van róla mondani valója.

Bates ránézett az üvegszemre, amelyet Burger a kezébe adott, aztán bólintott.

- Van róla mondanivalóm - szólalt meg. - Nem is kevés.

- Milyen mondanivalója van róla? - kérdezte Burger.

Winters bíró összevonta a szemöldökét és Perry Masonre pillantott, mint aki tiltakozást vár. Amikor erre nem került sor, Burgerhez fordult:

- Elég sajátosan fogalmazza a kérdését, ügyész úr.

- Nincs ellenvetésem - mondta Mason.

- Ezt az üvegszemet - folytatta vallomását Bates - rendkívül gyakorlott mester készítette. Azt hiszem, meg tudom mondani a nevét. San Franciscóban lakik. A szem vérekes. Ez azt jelenti, hogy csak bizonyos alkalmakra készült, mindazonáltal sokat viselték vagy használták, mindegy, hogy hogyan fogalmazzuk. A viselőjének rendkívül erős a savkiválasztása.

- Ezt miből lehet megállapítani? - kérdezte Burger.

- Az üvegszem szélén gyűrűt láthatunk. Ezt a test savai okozák, melyek behatolnak az üvegbe, s enyhén elszínezik. Huzamosabb használat után az elszíneződés erősebb lesz. Fehérítő eljárással ugyan részben eltávolítható, de az üvegszem élettartama mindenképpen megrövidül ezektől a savaktól, amelyek behatolnak az anyagba és törékenyebbé teszik.

Burger Perry Mason felé biccentett:

- Ügyvéd úr, engedelmeivel szeretnék föltenni a tanúnak néhány kérdést egy másik üvegszemmel kapcsolatban, amelyet csak később fogok azonosítani. Hogy ne tűnjék úgy, mintha jogtalan előnyt akarnék szerezni a védelemmel szemben, kijelentem, hogy ezt az üvegszemet, amelyről Bates doktor urat kihallgatom, egy másik halott, nevezetesen Harry McLane kezében találták.

- Ügyész úr - kérdezte Winters bíró -, ön szerint jogosan jár el, ha egyszerre több bűnesetre mutat be bizonyítékokat?

- Nem - felelte Burger -, de én kizárólag olyan bizonyítékokat mutatok be, amelyek a Hartley Basset-féle gyilkosság gyanúsítottjai ellen szólnak. A most bemutatandó bizonyíték az indítékot kívánja megmagyarázni.

- Rendben van - bólintott Winters bíró -, de szíveskedjék valóban arra korlátozódni.

Burger kinyitott egy újabb borítékot, elővett belőle egy üvegszemet, és a tanú kinyújtott tenyerébe ejtette.

- Mit tud mondani erről az üvegszemről, doktor úr?

- Ez a szem nem olyan gondos munka, mint az előző. Raktári darab, nem rendelésre . . . hogy úgy mondjam, nem méretre készült, hanem olyan előre gyártott tucatszámú cikk, amely egy nagyvárosban minden komolyabb optikus készletében megtalálható.

- Mire alapozza az állítását, doktor úr?

- Ezt a szemet eredetileg tiszta állapotú szemnek készítették, úgy kapta meg a kristályüveg borítását. Ez azt jelenti, hogy természetes állapotú, tiszta szem pótlására szánták. Mármost ezt a kész szemet sietős munkával átigazították vérekesre. Ezek a kis üvegerecskék itt a szem fehérjén, amelyeknek az a rendeltetése, hogy vérbe borult szem látszatát keltsék, már a kristályüveg borításra kerültek rá. Magán a szemem semmiféle elszíneződés nem látható, amiből arra lehet következtetni, hogy nem használták, vagy legalábbis nem huzamosabban; és semmiképpen nem hordhatta az az ember, akinek a szeme az előbb a kezemben volt.

- Tekinthejtük ezt az üvegszemet a vád "B" jelzésű bizonyítékának? - kérdezte Burger.

- Nincs ellenvetésem - mondta Mason.

- A bíróság elfogadja a bizonyítékot - jelentette ki Winters bíró.

- Parancsoljon. Fel lehet tenni a keresztkérdéseket - szólt Burger.

Mason könnyedén kezdte:

- Doktor úr, miért lehet valakinek szüksége vérekes üvegszemre?

- Vannak emberek, akik titkolni akarják, hogy műszemet viselnek. Bonyolult elővigyázatossági intézkedésekre is képesek, csak hogy ne látsszék meg rajtuk. Külön szemet csináltatnak esetére, rosszullet, vagy mondjuk szemgyulladás esetére.

- Ezek szerint nem könnyű megállapítani, hogy valakinek

üvegszeme van-e, vagy sem?

- Egyáltalán nem könnyű.

- Estére miért kell külön szem?

- Mert az emberi szem pupillájának mérete a nap folyamán állandóan változik. Éles napfénynél összehúzódik, este, mesterséges világításnál kitágul.

- Nos, ha valaki jó üvegszemet visel, azt szinte lehetetlen fedezni?

- Ha a szemüreg ép, és a szemet jól teszik be, lehetetlen.

- Az ilyen üvegszemet a viselője is kezelheti?

- Természetesen.

- Mi tartja a helyén az üvegszemet?

- A légüres tér. Úgy kell betenni, hogy a szem és szemüreg között úgyszólván ne maradjon levegő.

- Ezek szerint nehéz kivenni?

- Nem. Nem nehéz. De le kell húzni az alsó szemhéjat, hogy az üvegszem mögé bejusson a levegő, s csak akkor lehet kiemelni.

- Ezt az üvegszem viselője maga csinálja?

- Persze. Az alsó szemhéjat le kell húzni.

- Egészen le kell húzni, doktor úr?

- Egészen.

- Nos hát - kérdezte Perry Mason -, ha egy félszemű ember, akinek jól van berakva az üvegszeme, gyilkosságot követne el, s közben az áldozata fölé hajolna, még csak véletlenül sem eshetne ki az üvegszeme, nem igaz?

A zsúfolásig töltött tárgyalótermen végigfutott a meglepetés moraja. A hallgatóság megértette, hová akar kilyukadni Mason.

- De igaz - felelte Bates doktor. - Tulajdonképpen nem eshetne ki.

- Ha tehát a gyilkos úgy lépne ki a tett színhelyéről, hogy a csupasz szemüregét mutogatná, annak az volna az oka, hogy szántsándékkal kivette a helyéről a műszemét. Nem így van, doktor úr?

- De, de . . . így van. Természetesen csak akkor, ha a gyilkos megfelelően illeszkedő műszemet viselt.

- Olyat, mint amit a kerületi ügyész úr elsőnek adott oda önnek, s amelyről azt hallottuk, hogy Hartley Bassett kezében találták?

- Igen.

- Az ön véleménye szerint az az üvegszem megfelelően illeszkedő volt?

- Igen, ügyvéd úr. Azt az üvegszemet szakember készítette. Mason bólintott.

- Végeztem, doktor úr - mondta -, köszönöm.

Burger feszült figyelemmel hajolt előre. Tekintete aggodalmat tükrözött.

- Kérem a következő tanút - szólt Winters bíró.

- Jackson Selbey.

Fontoskodva kivonult egy jól öltözött férfi, aki feltűnően magas, merev, keményített gallért viselt. Feltartotta gondosan ápolt jobb kezét, elmondta az eskü szövegét, a tanúk padjához ment, gondosan felcsippentette a nadrágját, hogy el ne rontsa az élet, keresztbe vetette a lábát, és Burgerre mosolygott, a kötelességét jól vasalt hatékonysággal végző ember mosolyával.

- Neve? - kérdezte Burger.

- Jackson Selbey.

- Mi a foglalkozása, Selbey úr?

- A Belvárosi Optikai Szalon vezetője vagyok.

- Mióta vezeti a szalont?

- Négy éve.

- Ezt megelőzően hol dolgozott?

- Ugyanennél a cégnél, könyvelőként. A mondott időben léptettek elő a szalon vezetőjévé.

- A Belvárosi Optikai Szalonnak van raktáron üvegszeme, Selbey úr?

- Igen, ügyész úr. Komoly raktárunk van.

- Ezek az üvegszemek is olyan gondos kivitelűek, mint azok az egyedi darabok, amelyekről Bates doktor úr beszélt az imént a tanúvallomásában?

- Tökéletesen gondos kivitelűek. Különbféle színekombinációkat tartunk, amelyek minden normális szemhez illenek. Bármely szemtípushoz találni nálunk kielégítő darabot.

- Tartanak raktáron úgynevezett vérekes szemet? Olyan üvegszemet, amelyen a szem fehérjét feltűnő, vörös erek hálózák be, akár egy vérbe borult szemet?

- Nem tartunk, ügyvéd úr.

- Miért nem?

- Mert ilyesmire csak azoknak a vásárlóknak van igényük, akik mindenáron titkolják, hogy műszemük van. Ők azonban rendszerint jó nevű szakértőhöz fordulnak, és rendelésre dolgoztatnak. Aki viszont nálunk vásárol kész üvegszemet, az nem szórja a pénzt. Általában nem krózus, hogy komplett készletet tarthasson otthon.

- Ezek szerint sosem fordult elő, hogy vérekes szemet rendeltek volna önöktől? - kérdezte Burger.

- De, ügyész úr, egy alkalommal előfordult.

- És mit kívánt a megrendelő?

- Azt akarta, hogy egy raktári darabra dolgoztassuk rá egy mesterrel a vörös ereket, abból a hajszálvékony vöröses üvegből, amelyet külön erre a célra gyártanak.

- Ez az eset a közelmúltban történt?

- Igen, ügyész úr.

- Kérem, Selbey úr - szólt Burger -, szíveskedjen végigtekinteni a jelenlévőkön és megmondani, látta-e valamelyiküket a szalonjában!

- Igen, ügyész úr, láttam.

- Az az ember rendelte meg önnél az előbb említett műszemet?

- Igen, ügyész úr.

- Ki az?

Selbey Brunoldra mutatott.

- Brunold úr - mondta -, a gyanúsított, aki ott ül. A teremszolgák és a nézők szeme mind Brunold felé fordult. Brunold keresztbe font karral, kissé nyitott szájjal, merev tekintettel ült a helyén. Arcáról semmit nem lehetett leolvasni. Az az érzélem, amelyről a szenzációs hírlapi tudósításokban lehet olvasni, Sylvia Basset arcán jelent meg. Vadul az ajkába harapott, előredőlt, a tanúra meredt, aztán jól hallható sóhajjal hátrahanyatlott.

- És mikor rendelte meg a vérekes szemet? - kérdezte Burger.

- E hó 14-én, reggel kilenc órakor.

- Mikor nyit a Belvárosi Optikai Szalon?

- Reggel kilenckor.

- Brunold úr tehát már a nyitáskor ott várt?

- Igen, ügyész úr.

- És mit mondott?

- Azt mondta, hogy azonnal szüksége van egy vérekes szemre, mert az övé elveszett, és azt akarja pótolni.

- Említette, hogy mikor veszett el a szeme?

- Igen, kérem, mondta. Előző éjjel.

- Órát mondott-e?

- Nem mondott.

- Említette Brunold úr, hogy milyen körülmények közt vesztette el az üvegszemét?

- Igen. Felvilágosítottam, hogy abban a formában és olyan határidőre, ahogy ő kívánja, nemigen tudjuk elkészíteni a sze-

met. Erre magyarázatképpen elmesélt egy történetet, amellyel láthatóan a rokonszenvedést akarta megnyerni.

- Ki volt jelen e beszélgetésnél?

- Csak Brunold úr és magam.

- Hol zajlott le a beszélgetés?

- A Belvárosi Optikai Szalon felvevőhelyiségében.

- Mit mesélt önnek Brunold úr?

- Azt, hogy előző este meglátogatta egy régi szerelmét, aki egy féltékeny pasas felesége. Beszélgetett az asszonnyal, amikor valaki a személyzetből kopogott az ajtón. Brunold úr kijelentette, hogy odaáll a férj elé, és tisztázza vele a helyzetet, de az asszony, akinek a fiát a férj törvényesen örökbe fogadta, nem engedte. Az asszony, mesélte, úgy tett, mintha fürdene, és addig váratta az alkalmazottat az ajtó előtt, amíg Brunold úr kiugrott az ablakon és megszökött. Azonban amikor átlendült az ablakon, elvesztette a vérekes üvegszemét, amelyet rendszerint a szarvasbőrrel bélelt mellényzsebében hordott. Félt tőle, hogy ha a férj megtalálja, megtalálhatja őt is, és ha ez megtörténik, rengeteg olyan adat birtokába juthat, amelyek árthatnak az asszonynak és bajba sodorhatják.

Panaszkodott, hogy haladéktalanul pótolnia kell az elveszett szemét, mert ha megvan az új, egyszerűen azt mondhatja, hogy el sem vett, vagy beadhatja azt a mesét, hogy ellopták, a helyére pedig egy hamisítványt tettek, s most tart tőle, hogy a tolvaj valami kényes helyen fogja hagyni az elloptott szemét, hogy őt bajba keverje.

- Selbey úr, biztos benne, hogy ezeket a kijelentéseket nem más tette, hanem a vádlott, Peter Brunold, aki jelen van a tárgyalóteremben?

- Biztos vagyok benne, ügyész úr.

Burger diadalmasan Perry Masonre mosolygott.

- Nos, ügyvéd úr - mondta -, az öné a terep, jöhetnek a keresztkérdések.

Perry Mason bólintott, felállt, harciasan keresztülcsörtetett a tárgyalóteremben a kerületi ügyész asztalához.

- Legyen szíves mutassa meg, ügyész úr, a második műszemet - szólt -, amelyet a vád "B" jelzésű bizonyítékként mutatnak be.

Burger átnyújtotta a lepecsételt borítékot, melyben az üvegszem volt:

- Kérem, ügyvéd úr, vigyázzon, és ugyanebbe a borítékba tegye majd vissza.

- Vigyázni fogok - mondta Mason. - Akárcsak ön, én sem szeretném összekeverni a két üvegszemet, jöllehet az ön ragyogó szakértői egykettőre megszüntetnék a kavarodást.

A tanúhoz lépett, kirázta a borítékból az üvegszemet, és így szólt:

- Selbey úr, felhívom a figyelmét a vád "B" jelzésű bizonyítékként megjelölt üvegszemre, és megkérdezem öntől: ez az a hamisított üvegszem, amelyet eladott Peter Brunoldnak?

Selbey megrázta a fejét, és ajka diadalmas mosolyra húzódott.

- Nem, kérem - mondta negédesen. - Nem ez az.

- Nem ez az? - kérdezte diadalmasan Mason.

- Nem, ügyvéd úr. Tőlünk ugyanis Brunold úr nem vásárolt üvegszemet. Eljött, elmondta, hogy szüksége van egy ilyen meg ilyen üvegszemre, és elmagyarázta, hogy miért. Mi azonban nem vállaltuk a megbízást. Bizonyára egy másik céggel több szerencséje volt.

15. FEJEZET

A terem betöltötte a szünet zsidogása. Paul Drake keresztülto-
lakodott a nézőkön. Megállt a mahagónikorlát előtt, megvárta,

míg elkapja Perry Mason tekintetét, és jelentőségteljesen az ügyvédre kacscintott.

Mason félrevonult egy sarokba, ahol remélhette, hogy egy csöppet békén hagyják. Paul Drake a nyomában.

- Na - sóhajtott a nyomozó -, ezt jól eltoltam. Láttad a lapokat?

- Nem - felelte Mason. - Miért, mi történt?

Drake kinyitotta az aktatáskáját, előhúzott egy újságot, amely még nedves volt a nyomdafestéktől, és közömbös arccal átnyújtotta Perry Masonnek:

- Ebből mindent megtudsz. Én ugyan sokkal ízesebben mesélném el, de mégiscsak egyszerűbb, ha elolvasod.

Mason nem nyitotta ki az újságot. Összehajtogatta, a hóna alá rakta, és a nyomozót nézte.

- Hogy jöttél vissza? - kérdezte.

- Kibéreltem a leggyorsabb gépet, amit csak találtam Renóban, és pillanatok alatt itthon termettem. Óránként három-négy-száz kilométeres átlaggal söpörhettünk.

- A táviró drótja - mondta Mason - még így is gyorsabb. Hogyhogy nem került előbb a hír a lapokba?

- Renóban a kisokosok megpróbálták kódösíteni - mondta Drake. - Legalábbis amikor eljöttem, azon fáradoztak. Beismerő vallomásra vártak, és addig nem akartak előállni a hírekkel, amíg nem kapták meg.

- És megkapták?

- Nem tudom.

- Na és - kérdezte Mason -, ki vallott volna, és miről?

- Hazel Fenwick - mondta Drake, és gondosan kerülte az ügyvéd tekintetét.

Belépett a terembe egy seriffhelyettes, a hóna alatt egy köteg újsággal. A kerületi ügyészhez sietett, és átnyújtott neki egy lapot. Burger ingerült homlokráncolással kitergette, és olvasni kezdett.

Mason behúzódott a sarokba, miközben a seriffhelyettes eltűnt a bíróság termében.

- Nagyon eltoltad? - kérdezte Perry.

- Alaposan - mondta a nyomozó.

- Na, halljuk, mondd el.

- Jobban szeretném, ha elolvasnád.

- A fenébe! - kiáltott fel türelmetlenül Mason. - Amivel a közönséget etetik, azt később is elolvashatom. Azt akarom tudni, hogy mit szúrtál el.

- Fogalmam sincs.

- Na, gyerünk, mesélj szépen, talán majd én rájövök.

- Mindent úgy csináltam, ahogy mondtad - kezdte Drake vontatottan, és továbbra is lesütötte a szemét. - Elröpültem Renóba. Mikor megérkeztem, a postára siettem, és átvettem Della Street üzenetét, hogy hol adjam át az iratokat. A táviratot zsebre vágtam, elmentem egy szállodába, kivettem egy szobát, letettem a kabátomat, megmosakodtam. Közben bejött egy szobainas, kérdezte, hogy van-e elég törülközőm, meg ilyeneket . . . illetve, Perry, akkor azt hittem, hogy inas.

- Mondd csak - sziszegte Mason vészjóslóan -, mi történt aztán?

- Akkor azt hittem, semmi - mondta Drake -, de később keresni kezdtem a táviratot, átkutattam a kabátom zsebeit: üresek voltak. De ez csak jóval később történt.

- Tovább - mondta az ügyvéd -, halljuk.

- Becsszóra, Perry, olyan gondosan eltöröltem a nyomaimat, amennyire csak tudtam. Azzal nem számolhattam, hogy már a gépen rám szállnak.

- Tele volt a gép? - kérdezte Mason.

- Igen, zsúfolásig.

- Próbált valaki rád akaszzkodni?

- Két pasas vedelt egy üvegből, engem is itatni akartak. Le-
ráztam őket, erre előkerült egy cicababa. Így utólag már látom,
hogy valami nem stimmelt a dologban, de akkor azt hittem,
hogy a lány most repül először életében, és fél egy kicsit.
- Mit csinált?
- Szépen rám mosolygott - mondta Drake -, aztán ahogy el-
ment az ülésem mellett, megbillent egy kicsit a gép, és a csaj az
ölemben kötött ki . . . A fenébe, tudod, hogy van az ilyesmi.
- Beszélgettetek? - kérdezte Mason.
- A gépen alig. Nem lehet rendesen hallani. De Sacramentó-
ban meghívtam egy italra.
- És akkor beszéltél?
- Hát . . . épp csak.
- Megmondtad, ki vagy?
- A nevemet igen.
- Hogy mi járatban vagy?
- Azt nem.
- A foglalkozásodat?
- Nem.
- Névjegyet adtál neki?
- Nem.
- Egyáltalán valami adatot?
- Semmi fontosat.
- Miről beszéltetek?
- Nem tudom, Perry, csak fűztem a lányt. A fejemet tenném
rá, hogy közönséges átlagszöveget nyomtam . . . tudod, amivel
az ember etet egy pulykát, aki szemmel láthatóan hajlandó. Úgy
tettem, mintha azt hinném, hogy mozisztár, aki válni repül Reno-
ba, próbáltam kitalálni, hogy kicsoda-micsoda, esküdöztem,
hogy láttam már filmvásznon, hogy tudom, egy nagy színésznő
ül velem szemben, csak éppen keveset járok moziba, ezért nem
jut eszembe a neve.
- És bedőlt a szövegnek? - kérdezte Mason.
- Zabálta.
- Rád állították - mondta az ügyvéd.
Drake ingerülten felkiáltott, mint akinek oda az önbecsülése
és az illúziói is.
- Persze, rám állították. Hogy a pokolba! Azt hiszed, tökhülye
vagyok, és nem tudom, hogy rám állították? Csak akkor még
nem tudtam. Hallani akartad, mi történt, hát elmondom.
- Jó, folytasd. Mi történt Renóban?
- Megmosakodtam és ittam egy pohárral a szállodában, azu-
tán lementem, és taxit fogtam. A taxisnak megadtam a lakás cí-
mét.
- Nem nézted meg a táviratot?
- Nem. Előzőleg megnéztem, és emlékeztem a címre. Könnyű
volt megjegyezni.
- Folytasd.
- A kégli egy bérházban volt. Felcsöngettem a megadott la-
kásba; a lány egy szót sem kérdezett a kaputelefonban, csak
megnyomta a gombot, és a kapu kinyílt. Liftbe szálltam, és föl-
mentem. Olyan csicsás automata felvonójuk van, ismered?
- Igen, ismerem - mondta Mason türelmetlenül. - Folytasd,
mondd már el, mi történt.
- Végigmentem a folyosón a lány lakásához. A folyosót gyen-
gén világították, zseblámpát kellett használnom, hogy megtalál-
jam a számot. Kopogtam az ajtón. A lány kinyitotta.
Nem vettem elő rögtön a zsebemből az iratot. Halkan beszél-
tem, és a lehető legjobb mosolyomat eresztettem meg, mintha
a bátyja volnék, akit megkért, hogy látogassa már meg egyszer.
- Mit mondtál? - kérdezte Mason.
- Megkérdeztem, hogy ő e Hazel Fenwick. Fapofával azt felel-
te: "Nem." Egy kicsit meglepődtem, majd megkérdeztem, hogy
vajon ő e Hazel Basset.

Ekkor némi szín költözött az arcára, azt mondta, hogy nem, ő nem Hazel Basset, de nem akarta becsukni az ajtót. Közben már jól megnézhettem magamnak, és minthogy megfelelt a leírásnak, amelyet arról a Hazelről kaptam, úgy döntöttem, kiugratom a nyulat a bokorból. Rászegeztem a tekintetemet, előrántottam a zsebemből az iratokat, és azt mondtam: azért vagyok itt, hogy kézbesítsek bizonyos papirosokat Hazel Fenwicknek vagy Hazel Bassetnek.

Nagyon lassan válaszolt, mintha betanult szöveget mondana:

- A nevem Thelma Bevins, de ha Hazel Fenwick vagy Hazel Basset számára van kézbesítendő irata, szívesen átveszem. Tudod, hogy megy a játék. Az ember nem sokat kérdez. Gondoltam, ez az a pillanat, amire vártam. Áadtam az iratokat, a lány meg elvette. Ekkor meghallottam, hogy valami megmozdul. Hirtelen feltárult a szemközti ajtó. Egy gyors pillantással felmértem, hogy pokoli nyüzsgés támadt körülöttünk. Nem értettem az ábrát, de tudtam, hogy az atyaisten sem akadályozhat meg az iratok kézbesítésében, úgyhogy a lány kezébe nyomtam a papirosokat; és ekkor körös-körül villogni kezdtek a vakuk. Azt hittem, cirkuszi porondon állok.

Persze rájöttem, hogy mi történt, de már késő volt. A biztonság kedvéért benyúltam a táviratért. Nem volt a zsebemben, szó mi szó: a fiúk gyorsan dolgoztak. Az inast használták fel, hogy kikutassa a kabátomat, amíg mosakszom. Nyilvánvalóan tudták, hogy jövök, és hogy miért jövök. Lesben álltak. Hát a franc egye meg, az egyik nagyokos a lány ablaka melletti tűzlétrán kuksolt, benyomta a fényképezőgépet az ablakon, az üveget is betörte persze. Pont akkor villant fel a lámpája, amikor a lány kezébe adtam az iratokat.

- Újságírók voltak? - kérdezte Mason.

- Újságírók és zsaruk. Jobb, ha tőlem tudod meg, Perry, hogy mi folyik abban a városban. A firkászok kart karba öltve dolgoznak a rendőrséggel, legalábbis ha egy kívülállóra kell rámászni.

- Hát a zsaruk mit csináltak?

- Az egyik - mondta Drake - elhelyezett egy balhorgot az álamon. Megpróbáltam kitérni az útjából, de akkora ökle volt, mint egy légkalapács boldogabbik vége, úgyhogy levitte rólam egy kicsit a glazúrt. A többiek elkapták a lányt, és már cipelték is kifelé a folyosón.

- Mi van az iratokkal? - kérdezte Mason.

- Az rendben van - mondta Drake. - A csaj még akkor is a jobb kezében szorongatta, amikor kifelé cipelték a folyosón. Mikor észrevettem, hogy pokoli nyüzsgés támadt körülöttünk, gyorsan a kezébe nyomtam, a nő gépiesen átvette, és többet el sem eresztette. Azt hiszem, ilyen elképedt csajt még nem látott a világ.

- Tudod, mi történt azután?

- Mi az hogy tudom! Hallottam, hogy már a folyosón faggatni kezdik. Azt akarták kiszedni belőle, hogy ki fizette az útját Reno-ba, miért utazott oda, kitől kapott utasításokat, meg ilyesmiket.

- Mit felelt a lány?

- Semmit. Kijelentette, hogy addig nem beszél, amíg az ügyvédjével nem tárgyalt.

- És aztán?

- Tudtam, hogy a renói ügyel lebuktunk - mondta Drake. - Úgy képzeltem, hogy megpróbálják eldugni a lányt, amíg kiszednek belőle valami vallomást. Tudtam, hogy te a tárgyalás kellős közepén vagy, és nem akartam, hogy derült égből érjen a villámcsapás. A repülőtérre rohantam, előkotortam azt a manust, akinek a leggyorsabb a gépe a vidéken, és kibéreltem, hogy fúrjon lyukat az égbe.

- Megtette?

- Még szép, hogy megtette! - heveskedett Drake.

Mason elgondolkozva ráncolta a homlokát, aztán lassan kinyi-

totta az újságot. A címekkel kezdte:
A REJTÉLYES TANÚ RENÓBAN
BEISMERŐ VALLOMÁSOK - HELYBELI ÜGYVÉD A PÁCBAN
A KERÜLETI ÜGYÉSZI HIVATAL SZERINT AZ ÜGY

A

NAGY ESKÜDTSZÉK ELÉ KERÜL

Mason lassan összezsucukta az újságot.

- Jaj, Perry, nagyon sajnálom - sópánkodott Paul Drake.

- Tulajdonképpen mit sajnálsz? - kérdezte Mason.

- Azt, hogy ilyen kellemetlen helyzetbe kerültél. Te is tudod, akárcsak én, hogy a csaj össze fog roppanni a nyomás alatt, ha ugyan máris össze nem roppant. Az egész mesét le fogja adni nekik. Ahogy az újságokból látom, talán már ki is pakolt mindent.

- Mondd csak - szakította félbe Mason -, köti az ebet a karóhoz, hogy Nevadában marad?

- Nem tudom - válaszolt Drake lassan -, de megeszem a kalapom, ha nem tesz meg vagy mond el mindent, mire az a rakás zsaru végez vele.

Mason lassan megszólalt.

- Vigyázz, jön a kerületi ügyész.

Burger fagyos mosollyal nézett végig Masonön, majd fölényesen megszólalt. Valósággal játszott az áldozatával, mint a macska szokott az egérrel.

- Ha nincs ellenvetése, kolléga úr, szeretném, ha később egy rövid időre elnapolnák a mai meghallgatást, mert rendkívül fontos ügyben meg kell jelennem a Nagy Esküdtszék előtt.

- Nem helyettesíttethetné magát abban az ügyben a Nagy Esküdtszék előtt - kérdezte Perry Mason -, hogy a meghallgatást ne kelljen félbeszakítanunk?

- Nemigen - válaszolt Burger. - És biztosíthatom róla, ügyvéd úr, hogy a maga számára az sem oldana meg semmit.

- Hogyhogy? - kérdezte Mason.

- Úgy - válaszolta Burger -, hogy maga is ott fog állni a Nagy Esküdtszék előtt. Egy Hazel Fenwick nevű személy hirtelen jött renói utazásával kapcsolatban.

- Úgy értsem - csodálkozott Mason -, hogy Hazel Fenwick itt van?

- Itt lesz.

- És Renóban volt?

Burgernek némi indulat csendült a hangjában.

- Azt maga nagyon jól tudja, hogy Renóban volt. A nő bevallotta a rendőröknek, hogy maga fizette az utazását. Ennyit beismert. Egyelőre többet nem hajlandó. Azt állítja, hogy Thelma Bevinsnek hívják. Ezen az álnéven vett ki lakást Renóban. Ennyit mondott el a renói fiúknak. Azok még nem tudták ráhúzni a vizes lepedőt. De mindjárt más hangon fog beszélni, amint idehozatom és megtörténik a személyazonosítás.

A teremben nyüzsgés támadt. Winters bíró lépett elő egy fekete függönyös ajtóból, és a bírói székhez vonult. Kalapácsa csendre intette a közönséget.

Winters bíró Perry Masonre pillantott. Arckifejezése szigorú volt. Nem mondta ki, hogy olvasta az újságokat, de a hangja, ahogy megszólította Perry Masont, mindent elárult.

- Óhajtja folytatni, ügyvéd úr?

Perry Mason szemrebbenés nélkül nézett vissza rá.

- Természetesen, bíró úr.

16. FEJEZET

Winters bíró a kerületi ügyész felé biccentett.

- Folytassa, ügyész úr - szólalt meg.

Burger kerületi ügyész intett az egyik seriffhelyettesnek.

A seriffhelyettes Perry Masonhoz lépett, és átnyújtott neki egy

összehajtott iratot.

- Tisztelt bíróság - kezdte a kerületi ügyész -, megdöbbenő, bár nem teljesen váratlan fejlemények álltak elő, amelyek kapcsolásban vannak ezzel az ügygel is, és valami mással is, ami közvetve bár, de ide tartozik. Emiatt kénytelen vagyok a meghallgatás elnapolását kérni.

Winters bíró a homlokát ráncolta.

Burger folytatta:

- Úgy érzem, bíró úr, nem sértem meg a titkot, ha elmondom, hogy azt az ügyet a Nagy Esküdtszék vizsgálja, s nekem a Nagy Esküdtszék előtt kell megjelennem.

- Van-e ellenvetése a védelemnek? - kérdezte Winters bíró. Mielőtt Mason válaszolhatott volna, Burger felelte a hangját:

- A védelemnek nem lehet ellenvetése, minthogy az elsők közt idézték tanúnak a Nagy Esküdtszék elé magát Perry Mason, a gyanúsítottak védőügyvédjét.

Mason lassan, nyugodtan válaszolt:

- Bíró úr, az utóbbi megjegyzés szükségtelen és fölösleges volt. A kezemben tartom az idézést, hogy jelenjek meg a Nagy Esküdtszék előtt. Ez az idézés jól láthatóan az egyik seriffhelyettesnél volt, s a bíróság egybegyűlte előtt akárhányszor átadták volna nekem. Mégis csak akkor nyújtották át az iratot, amikor a kerületi ügyész külön jelt adott rá, aminek csakis egyetlen célja lehetett: hogy a tisztelt bíróság és a nézők a saját szemükkel lássák, amikor engem tanúként idéznek a Nagy Esküdtszék elé. Mi szükség van erre a színjátékra?

Winters bíró egy másodpercig habozott, közben Burger harciasan Perry Mason felé fordult.

- Úgy látom, cifrázni azt tudja, de aztán állni is kell a sarat. Winters bíró kalapácsa lecsapott.

- Elég legyen, ügyész úr - mondta. - Nem tűnök további személyeskedést, a védőügyvéd urat pedig biztosíthatom: a bíróság nem fogja hagyni, hogy döntését a kolléga úr megjegyzései a legkevésbé is befolyásolják. Folytassák, uraim.

Perry Mason kezében az idézéssel megfordult, és tekintetét végighordozta a tárgyalóterem közönségén. A tömeg széléről elkapta Della Street aggódó, rémült pillantását. A lány felemelt egy újságot, és jelentőségteljesen intett vele.

Perry Mason csaknem észrevétlenül biccentett, aztán egy gyors kacsintást küldött a lány felé.

- Kérem a vád következő tanúját - fordult Winters a kerületi ügyészhez.

- George Purley - jelentette be Burger.

Miközben Purley letette az esküt, Burger Masonhoz fordult:

- Purley úr ismert, jó nevű írásszakértő, gondolom, ez nem szorul külön bizonyításra. Évek óta a rendőrség alkalmazásában áll, és . . .

- Elfogadom Purley urat szakértői minőségében, fenntartva a keresztkérdések jogát - vágott közbe Mason.

Burger gyors köszönetet bólintott, és a tanúhoz fordult.

- Ön, ugyebár, George Purley? Évek óta a rendőrségnek dolgozik ujjlenyomat-, illetve írásszakértőként?

- Igen, ügyész úr.

- Járt ön folyó hó 14-én Hartley Basset otthonában?

- Igen, jártam.

- Látta Basset úr irodájában a padlón fekvő holttestet?

- Láttam.

- Látott egy hordozható írógépet a holttest közelében álló asztalon?

- Láttam, ügyész úr.

- Látott egy géppel írt papírlapot abban az írógépben?

- Láttam, kérem.

- Most mutatok magának egy papírlapot, és azt kérdezem,

vajon azonos-e azzal, amit ott látott.

- Azonos.

- Purley úr, megvizsgálta, hogy ezt a szöveget azon a gépen írták-e, amelybe a papír be volt fűzve?

- Megvizsgáltam.

- És milyen eredményre jutott?

- Egyértelműen kiderült, hogy a gépírás nem azon a gépen készült, hanem egy másikon, amelyet meg is találtunk a házban.

- Hol?

- Az egyik gyanúsított, Mrs. Basset hálósobájában.

- Mondott valamit Mrs. Basset az ön jelenlétében a gép tulajdonjogáról?

- Igen, mondott.

- Mit mondott?

- Azt mondta, hogy az írógép az övé, a magánlevelezéséhez használja, s vagy saját maga gépel, vagy a férje egyik gyors- és gépirójának diktál.

- Arról beszélt-e, hogy hogyan gépel?

- Igen, kérem. Azt mondta, éveken át hivatásos gépirónő volt, és tíz ujjal, vakon gépel.

- Mit jelent az, ha valaki vakon gépel?

- Amikor valaki vakon gépel, nem néz az írógép billentyűire, hanem teljesen a tíz ujjára bízta magát.

- Ha ön ránéz egy gépírásra, miből tudja megállapítani, hogy az a személy, aki készítette, úgy írt-e?

- A betűk egyenletességéből. Aki így gépel, az az összes billentyűt megközelítőleg azonos erővel üti le. A kétujjas gépelésnél . . . de úgy is mondhatom, a pötyögtetésnél, az érintés kevésbé gépies, a billentyűket változó erősséggel ütik le, ezért a betűk kis különbséggel bár, de másképp nyomódnak a papírba.

- Véleménye szerint, Purley úr, ezt a levelet nem azon a gépen írták, amelyben találták, továbbá vakon gépelték. Így van?

- Így van, ügyész úr. Semmi kétség nem fér hozzá, hogy azon a Remington táskagépen írták, amelyet Basset úr feleségének a hálósobájában találtunk. Véleményem szerint olyan ember írta, aki tíz ujjal, vakon gépel, és aki legalábbis korábban hivatásos gépiró volt.

- Tessék, lehet feltenni a keresztkérdéseket - vetette oda Kurtán Burger.

- Ha jól értem a szakértői véleményt - szólalt meg Mason -, ez az írás azon a gépen készült, amelyet utóbb Mrs. Basset hálósobájában találtak meg. Miután leírták, átvitték abba a helyiségbe, amelyben a holttest feküdt, és befűzték az írógépbe. Így történt?

- Igen, kérem.

- Köszönöm - mondta Mason. - Ez minden.

Winters bíró feljegyeztet valamit a jegyzőkönyvbe, és Burger felé bólintott:

- Kérem a következő tanúját, ügyész úr.

- Arthur Colemar - jelentette be Burger.

Colemar előlépett, letette az esküt, leült a tanúk padjára, szürke szemével ijedten pislogott, mint akit lenyűgözött a környezet.

- Ön Arthur Colemar?

- Igen.

- Foglalkozása? Legutóbbi állása?

- Hartley Basset titkára voltam, ügyész úr.

- Mióta állt Basset úr alkalmazásában?

- Három éve.

- Mikor látta utoljára?

- E hó 14-én.

- Élve vagy holtan?

- Holtan.

- Hol?

- A belső irodában.

- Hogyan, milyen körülmények között?

- Moziban voltam. Amikor hazaértem, nagy felfordulást találtam. Mindenki ide-oda rohangált, szemmel láthatóan nagy volt az izgalom. Megkérdeztem, hogy mi a baj, mire elmondták, hogy Basset úr meghalt. Valaki bevitt az irodájába, így a saját szememmel is láttam.

- Úgy tekintem - mondta Burger -, hogy a bűnjel hitelessége igazolást nyert már, így nem fogom a tanút a halál tényének részleteiről kérdezni. A tanú segítségével más részleteket szeretnék tisztázni.

Winters bíró bólintott.

Mason kényelmesen elterült a székében, lábát kinyújtotta, és nem szólt semmit.

- Ön természetesen jól ismeri Sylvia Basset gyanúsítottat, igaz?

- Jól ismerem, kérem.

- Basset úr irodája a lakásán van?

- Ugyanabban az épületben, kérem. Eredetileg, azt hiszem, kétlakásos . . . vagy négylakásos háznak építették. Nem tudom.

- És Basset úr az épület keleti szárnyát használta irodának?

- Igen, a keleti szárny földszintjét.

- Ön hol aludt?

- Én az emeleten, a hátsó traktusban.

- És a munkahelye hol volt?

- Abban a házrészben, melyet Basset úr irodának használt.

- Adódott-e olykor alkalma Mrs. Bassettel beszélni?

- Sűrűn.

- Adódott-e alkalma Basset úr életbiztosításának az összegéről beszélni vele?

- Igen, kérem.

- Mikor zajlott le ez a beszélgetés?

- Tiltakozom! A kérdés nem lényegbevágó, nem megfelelő.

- Nem fogadom el - csapott le Winters bíró, s arca kemény volt, mint a gránit.

- Bíró úr - mondta Burger -, a tanú segítségével a gyilkosság indokát kívánom bizonyítani. Úgy érzem, nem léptem túl a jogos . . .

- A tiltakozást nem fogadtam el - vágott közbe Winters bíró.

- Jegyezzék meg: ez előtt a bíróság előtt hiába állítják, hogy egy ilyen kérdés nem lényegbevágó. A tapasztalat azt mutatja, hogy gyilkossági ügyekben a nyereségvágy az egyik leggyakoribb indok. A vádnak vitathatatlan joga, hogy megpróbálja bizonyítani ezt az indokot.

Mason vállat vont, és leült a helyére.

- Ez a beszélgetés - mondta a tanú - mintegy három nappal Basset úr halála előtt zajlott le.

- Ki volt jelen?

- Csak Mrs. Basset, Richard Basset és jómagam.

- Hol került sor a beszélgetésre?

- A hölgy hálósobájának ajtaja előtt a folyosón, pontosabban a lépcső tetején.

- Miről beszéltek?

- Mrs. Basset megkérdezte, hogy ismerem-e Basset úr üzleti ügyeit, mire én igennel válaszoltam. Azt kérdezte, mekkora Basset úr életbiztosításának a pontos összege. Erre azt válaszoltam, hogy talán inkább Basset úrtól kérdezze meg. A hölgy válasza az volt, hogy ne legyek ostoba, az a biztosítás az ő javára szólt. Amennyire emlékszem, így fogalmazott: "Hiszen tudja, Colemar, hogy annak a biztosításnak én vagyok a kedvezményezettje!" Nem válaszoltam, de Mrs. Basset sürgetett: "Vagy talán nem én vagyok?" Erre én azt válaszoltam: "Természetesen; asszonyom. Ha egyszer így fogalmaz, nem látok rá okot, hogy ellentmondjak. A biztosítás jellegéről, nagyságáról és módjáról azonban jobb volna Basset úrral tárgyalnia."

A hölgy azt felelte, hogy véleménye szerint Basset úr túl sok biztosítást fizet, és meg fogja kérni; hogy mondjon fel néhány kötvényt.

- Meg is nevezte, hogy mely kötvényekre gondolt?

- Nem, kérem.

- Eszerint Mrs. Bassetnek az volt a célja a beszélgetéssel, hogy megnyugodjon Basset biztosítása felől, és . . .

- Tiltakozom! - ugrott fel Perry Mason. - A kérdés célzatos, és a tanú csak következtetéssel válaszolhat rá. Vitathatatlan, hogy ez az ember a gyanúsított kérdésének indokáról tanúskodik.

- A tiltakozást elfogadom - mondta Winters bíró.

- Nos, Colemar úr - folytatta Burger, s arcán makacs elszántság ült -, ismeri ön Peter Brunold urat, az ügy másik gyanúsítottját?

- Ismerem.

- Mikor ismerkedett meg vele?

- Úgy egy hete vagy tíz napja.

- Hogy ismerkedtek meg?

- Éppen kilépett a házból, amikor hazaértem a kocsimon. Azt mondta, Basset urat keresi, de nincs odahaza, és megkérdezte, tudom-e, mikor jön meg.

- Ön mit válaszolt?

- Azt válaszoltam, hogy Basset úr csak későn jön meg.

- Brunold ekkor kifelé jött a házból?

- Igen, kérem.

- Ön hol járt?

- Basset úr ügyeit intéztem.

- Basset úr kocsijával volt?

- Igen, kérem, azzal. A nagy csukott kocsival.

- Ekkor látta először Brunold urat?

- Igen.

- Látta őt máskor is?

- Igen.

- Mikor?

- A gyilkosság éjszakáján.

- Pontosán mikor?

- Amikor kifutott a házból.

- A Basset házból?

- Igen, kérem.

- Újra megkérdezem, nehogy félreértés legyen. Amikor azt mondja: a házból, arra a házra gondol, ahol Basset úr irodája és lakása volt?

- Igen. Pontosán arra.

- És azt állítja, hogy Brunold úr kifelé futott abból a házból?

- Igen.

- Ez mikor történt?

- Amikor visszaértem az említett moziból.

- Hogyan jött vissza?

- Gyalog.

- Beszélt Brunold úrral?

- Nem, ügyész úr, nem beszéltem. Brunold úr nem látott engem, mert szaladt, és én az utca túlsó oldalán voltam.

- De ön világosan látta őt?

- Először nem, de amikor a lámpához ért, jól meg tudtam nézni az arcát. Tisztán láttam, és felismertem.

- Ezután mi történt?

- Elindultam a házba, és mindjárt láttam, hogy szokatlan dolgok történnek. Az ablakokon át ide-oda rohangáló alakokat pillantottam meg. Nagyon gyorsan mozogtak.

- Mit látott még?

- Mrs. Bassetet és a fiát.

A külső irodában álltak a dívány fölé hajolva. Aztán Mrs. Basset kiszaladt, és hívta Edith Brite-ot. Még azt is láttam, hogy Edith

Britefutva jön a ház másikfeléből, és bemegy a külső irodába.

- Ön mit tett?

- Én is bementem a külső irodába, és megkérdeztem, hogy mi a baj, segíthetek-e. Láttam, hogy valaki fekszik a heverőn. Azt hittem, Basset úr. Megkérdeztem, hogy nem esett-e baja. Mrs. Basset odajött, és kituszkolt a helyiségből. Rám parancsolt, hogy menjek a szobámba és maradjak ott.

- Ön mit tett?

- Engedelmeskedtem az utasításnak. Bementem a szobámba.

- Parancsoljon, lehet föltenni a keresztkérdéseket - fordult Burger Masonhoz.

Mason felemelkedett a székéből, előrelépett az asztalhoz, és megkérdezte:

- Később ön a dolgozószobába ment, és felismerte Hartley Basset holttestét?

- Igen, kérem.

- Hallotta-e, hogy az a fiatal nő aki korábban, amikor ön a moziból visszatérve belépett a házba, még a heverőn feküdt, kijelenti, hogy ha látná, felismerné azt az embert, aki a belső irodából kirohant?

- Igen, hallottam, hogy van ilyen tanú.

- A nő a sötét szobában ült, a fény hátulról áradt be, az arca tehát sötétben maradt; ő azonban pontosan ki tudta venni a megvilágított ember vonásait, amikor letépte róla az álarcot.

- Igen, hallottam, hogy így történt.

- Ügyvéd úr, mit akar ezzel? - csattant fel Burger. - Megpróbál itt egy rakás hallomáson alapuló bizonyítékot jegyzőkönyvbe vetetni! Minden olyan kérdés ellen tiltakozom, amely Hazel Fenwick szavaira vonatkozik.

- Hazel Fenwick szavai is a történethez tartoznak - mutatott rá Mason. - Jogom van próbára tenni a tanú emlékezetét, hogy tudja-e, pontosan mi is történt, amikor belépett a házba.

- Joga van - mondta Burger -, de csupán azzal a céllal, hogy az emlékezetét próbára tegye, és nem a történetek bizonyítására.

- Nincs is más célom.

- Rendben van - mondta Burger -, nem tiltakozom, ha a kérdései valóban csak ezt a célt szolgálják.

Mason Colemarhez fordult:

- Nos, Colemar úr - mondta -, ha valaki álarcot vesz föl, alighanem azért teszi, hogy elrejtse azt, ami az arcán a legfeltűnőbb, nem igaz?

- Ez a kérdés - szólt közbe Winters bíró - erősen célzatos, ügyvéd úr.

- Nem tiltakozom - jelentette ki Burger. - Szabad kezét adok a kolléga úrnak.

- Köszönöm - mondta Mason. - Ezek bevezető kérdések.

Mindössze fel akartam hívni velük a tanú figyelmét egy-két dologra, hogy megvessem az alapját a további kérdéseimnek.

- Folytassa, ügyvéd úr - mondta Winters bíró -, a vád nem tiltakozik.

- Nos - kérdezte Mason -, nem furcsállta, hogy valaki álarcot vesz föl, hogy fel ne ismerjék, de fedetlenül hagyja az üres szemüregét, s így éppen azt mutatja meg, ami a legfeltűnőbb az arcában: hogy félszemű?

- Hát, ezt aztán igazán nem tudom, ügyvéd úr - válaszolta Colemar.

- Kérdésem pusztán arra vonatkozik - mondta gyorsan Mason -, hogy Hazel Fenwick meséjének ezen a részén nem csodálkozott-e akkor.

- Azt hiszem, nem csodálkoztam. Nem, egyáltalán nem.

- Nos - folytatta Mason -, a végzetes lövést bizonyára úgy adták le, hogy a fegyvert az ágytakaró és a paplan alá rejtették, és azzal tompították a zajt. Jól mondom?

- Magam is erre a következtetésre jutottam a helyszín megtekintése után.

- Egészen nyilvánvaló - mondta Mason -, hogy Basset úr dolgozószobájába nem léphetett volna be csak úgy egy álarcos, hóna alatt ágytakaróval és paplannal; nem kerülhetett volna olyan közel az áldozatához, hogy lelője, mert Basset úr megakadályozta volna benne, igaz?

- Bizonyára igaz.

- A holttest helyzetéből mégis az derült ki, hogy Basset az íróasztalánál ült, és egyszerűen előrebukott, amikor eldőrdült a lövés. Nem küzdött, nem kapta elő a hóna alól a revolverét.

- Bíró úr - szolt közbe Burger -, ezek a kérdések egyértelműen célzatosak, és csak feltételezés alapján lehet válaszolni rájuk. A tanú nem szakértő, és . . .

Perry Mason mosolygott.

- Azt hiszem, az ügyész úrnak tökéletesen igaza van.

Ekkor a tárgyalóterem hátsó részén mozgolódás támadt. Az emberek kis csoportokban beszélgetni kezdtek. Perry Mason fölemelte a hangját, hogy magára vonja a bíróság figyelmét.

- Tisztelt bíró úr, bizonyára látja - mondta -, hogy a tanú mind a két gyanúsítottat súlyos helyzetbe hozza. Ezért úgy érzem, jogom van megvizsgálni az indítékait, és . . .

A terem hátsó részében egyre hangosabb lett a mocorgás.

Egy férfihang hallatszott.

- Utat a rendőrségnek.

Winters bíró lecsapott a kalapácsával, s közben a terem végébe tekintett; arckifejezésében a jogászi felháborodás keveredett az emberi kíváncsisággal.

Burger talpra ugrott.

Perry Mason, ugyancsak állva, nem hagyta szóhoz jutni Burger-t. Kiabált:

- Bíró úr, követelem, hogy a tanú és a bíróság osztatlan figyelmet szentelhessen nekem. Ha ez bármi okból lehetetlen, követelem, hogy szólítsák vissza a tanút a tanúk padjáról, és akkor tegyék lehetővé a kikérdezését, amikor sem a tanú, sem a bíróság figyelmét nem vonja el semmi.

Burger csatlakozott:

- A bíróság engedelmével ugyanezt szerettem volna javasolni. Lehetetlenné teszik a munkánkat. Azt akartam javasolni, hogy szólítsuk vissza a tanút . . .

Winters bíró kalapácsa újra lecsapott.

- Csendet! - kiáltotta -, vagy kiüríttetem a termet.

- Rendőr vagyok - mondta a terem végében egy ember.

- Nem érdekel, hogy kicsoda - kiáltotta Winters bíró. - Meg fogom bíróságolni a bíróság megsértése miatt. A bíróság ülészik.

- A bíróság engedelmével - makacskodott Burger udvariasan, de a hangja nagyon is határozott volt -, tökéletesen egyetértek a tanú visszaszólításával. Sőt kérni fogom. Ebben a pillanatban ugyanis rendkívül fontos tanú lép be a tárgyalóterembe. Ennek a tanúnak szeretnék kérdéseket föltenni, s utána aligha lesz szükség több tanúra. Legfeljebb talán Mrs. Basset bűnrészességével kapcsolatban. Azt hiszem, ez a tanú egyértelműen bizonyítani fogja a Brunolddal szembeni vádat.

- Én pedig tiltakozom ez ellen a kijelentés ellen, mert nem helyénvaló és célzatos, és etikai kifogást emelek - kiáltotta Mason.

Burger vörösen ordított:

- Ugyan kérem! Csak el akarja terelni magáról a figyelmet ezzel a cirkusszal. Pillanatokon belül minden oka meglesz az aggodalomra . . .

- Csendet! - kiáltott közbe Winters bíró. - Ebben a tárgyalóteremben pedig rend lesz! És több személyeskedést nem tűrök a felek közt. Rend legyen vagy kiürít . . .

A helyiség némileg elcsöndesedett. Burger nekivörösödve,

akadozó hangon mentegetőzött.

- Bíró úr, megfeledeztem magamról. Kérem a tisztelt bíróság bocsánatát.

- Bocsánatkérését nem fogadom el - mondta szigorúan Winters bíró. - A bíróság már az előbb óva intette önt, hogy személyeskedjék a kollégájával. Nos, mit óhajt?

Burger látható erőfeszítéssel összeszedte magát. Hangja feszült és ideges volt.

- Vissza szeretném szólítani Colemar urat a tanúk padjáról, és új tanút szeretnék állítani a helyére. Előbb azonban néhány perc szünetet kérnék.

- Ha az ügyész úr - szólalt meg Mason - új tanút kíván a tanúk padjára állítani, úgy lenne illő eljárnia, hogy előtte nem hallgatja ki négy szemkőzt.

- Tisztelt bíróság - tiltakozott Burger -, rosszhiszemű tanúval van dolgunk, aki kivonta magát a bíróság hatásköréből. Rosszhiszemű tanúként kell kezelnem. Mindazonáltal a tőle kapott tájékoztatás rendkívül értékes lesz.

- Hazel Fenwickre céloz? - kérdezte Winters bíró.

- Igen, bíró úr.

Winters bíró bólintott.

- Colemar úr, elhagyhatja a tanúk padját. Álljon elő Hazel Fenwick.

- Utat kell törni neki, bíró úr - nyújtotta ki Burger a karját. - A padsorok között is állnak.

- Nyissanak utat a padsorok közt!

- Ha néhány perc szünetet kaphatnánk - kérte Burger. -

Winters bíró egy pillanatnyi habozás után nyilatkozott:

- A bíróság öt perc szünetet tart.

Két rendőr nyomult előre a padsorok között egy falfehér arcú nővel.

Winters bíró felállt a helyén, egy másodpercig kíváncsian nézte a tanút, aztán a fekete függönyös ajtón át visszavonult a bíróság termeibe.

A tárgyalóteremben minden tekintet a karcsú, jó alakú, sötét hajú fiatal nőre szegeződött.

A lány egy kérő, szorongó pillantást vetett Perry Masonre, majd gyorsan másfelé nézett. A rendőrök előretuszkolták. Valaki kinyitotta a mahagónikorlát ajtaját, és a tanú belépett a jogászok számára fenntartott részre.

Burger behézlő mosollyal ment elébe. A tárgyalóteremben ülő nézők mohón nyújtogatták a nyakukat, hogy lássák, mi történik. Aki nem látott, legalább hallani akart. A nagy gyilkossági perek szüneteiben megszokott izgatott beszélgetés ezúttal nem zümmögött. Csak az előrehajoló testek halk súrlódása, csak a lélegzetvétel hallatszott.

Burger körülpillantott, gyorsan felmérte a helyzetet, majd karon fogta Thelma Bevinst, a terem sarkába a bírósági gyorsíró asztalkája felé vezette, és suttogni kezdett hozzá.

A lány makacsul rázta a fejét. Burger fenyegetően nézett rá, suttogva ostromolta az utasításaival, majd láthatóan kérdezett valamit. A lány már-már Perry Masonre pillantott, de aztán, mielőtt egészen az ügyvéd felé fordult volna, észbe kapott, megint Burgerre nézett, és összeszorította a száját.

Burger rekedt fenyegetését az első sorban ülők hallhatták is:

- Istenemre - fenyegetőzött -, ha ezzel az ócska fogással próbálkozik, a tanúk padjára állítom, megesketem, és kénytelen lesz beszélni. Itt most előzetes meghallgatás folyik. Akármit mond, perdöntő bizonyíték lehet. Ha hazudik, vád alá helyezem hamis esküért, ha nem beszél, lecsukhatja a bíró a bíróság megsértéséért.

A lány ajka nem nyílt szóra.

Burger arca egy árnyalattal még sötétebb lett. Dühödt tekintete a tárgyalóterem keresztül rátalált Perry Masonre, aki nagy-

világi mozdulattal éppen cigarettára gyújtott. Burger előhúzta a zsebóráját, és ugyanolyan rekedt hangon mondta:

- Még egy utolsó esélyt adok magának. Kap hatvan másodpercet, azalatt beszélhet. De igazat mondjon. Állt és figyelte az óráját. Thelma Bevins, mint aki karót nyelt, elnézett az ügyész mellett, megvetően a messzeségbe bámult, az arca holtápadt volt, ajkát összeszorította.

Egy vállalkozókedvű újságíró kihasználta, hogy a bíróság éppen nem ülészik, rájuk irányította a fényképezőgépét, a magasba tartotta vakuját, és elsütötte a gépet. A képre rákerült a komor és kihívó Thelma Bevins, a harcias és türelmetlen Burger a zsebórával, s a háttérből Perry Mason figyelte őket gunyoros jókedvvel, cigarettázva.

Burger hevesen az újságíró felé fordult, és rákiáltott:

- Mit csinál; tilos!

- A bíróság nem ülészik - vágta rá az újságíró, aztán gyorsan megfordult, és keresztültolakodott a tömegén értékes zsákmányával.

Burger zsebre vágta az órát.

- Nos, jó - mondta Thelma Bevinsnek -, megásta a saját sírját. Ezt nem viszi el szárazon.

A lány nem adta jelét, hogy hallotta volna a megjegyzést, csak bámult tovább mereven a messzeségbe, mintha kőből faragták volna.

Winters bíró ismét bevonult a bíróság termeiből, leereszkedett a magas dobogón álló székére, majd bejelentette:

- Összeült a bíróság. Készen állnak, uraim, a per folytatására?

Perry Mason vontatottan mondta:

- Tel-jes-ség-gel készen, bíró úr.

Burger arcán harag tükröződött.

- Hazel Fenwick - szólalt meg -, foglalja el helyét a tanúk padján.

A lány nem mozdult.

- Hallotta, mit mondok - kiabált Burger. - Menjen a tanúk padjára! Emelje föl a jobb kezét, esküdjön meg, aztán üljön a helyére.

- Engem nem Hazel Fenwicknek hívnak.

- Hát minek?

- Thelma Bevinsnek.

- Jó, legyen Thelma Bevins. Emelje föl a jobb kezét; esküdjön, aztán foglalja el a tanúk padját.

A lány egy pillanatig habozott, aztán föltartotta a jobb kezét. A törvényszolga megeskette. Akkor a tanúk padjához lépett, és leült.

- Neve? - kérdezte Burger hangosan.

- Thelma Bevins.

- Használta-e valaha a Hazel Fenwick nevet?

A lány habozott.

Perry Mason hangja lágy volt, és bátorító.

- Bevins kisasszony - mondta -, ha nem akarná megválaszolni ezt a kérdést, ne tegye.

Burger hirtelen felé fordult.

- Mi az, ügyvéd úr, ennek a fiatal hölgynek is maga a védője?

- Igen, ha annyira érdekli.

- Ez igen kétes helyzetbe hozza magát.- felelte Burger -, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy magával kapcsolatban is felmerül a lehetőség: talán része volt abban, hogy a tanú elhagyta az állam területét.

Mason meghajolt.

- Köszönöm, ügyész úr. Tökéletesen képesnek érzem magam rá, hogy számoljak cselekedeteim következményével. Még egyszer mondom, Bevins kisasszony, ha nem akarja, nem kell megválaszolnia ezt a kérdést.

- De kell - mondta Burger ismét a tanúhoz fordulva, és újjával feléje bökött. - Meg kell válaszolnia. A kérdés lényegbevágó, és követelem a választ.

Winters bíró bólintott.

- Annak eldöntése, ügyvéd úr, hogy a tanúnak mely kérdésekre kell válaszolnia és melyekre nem, sajnálatos módon a bíróság hatáskörébe tartozik. A kérdés lényegbevágó, ezért elrendelem, hogy az ifjú hölgy válaszoljon rá. Ha nem teszi, kénytelen leszek elmarasztalni a bíróság megsértéséért.

Perry Mason biztatóan mosolygott Thelma Bevinsre.

- Nem kell megválaszolnia - mondta.

Winters bíró felkiáltott. Burger szembefordult Perry Mason-nal, s ábrázatára kiült a felháborodás.

Perry Mason az iménti hangon folytatta, mintha csak szünetet tartott volna a mondat közepén.

- . . . ha úgy érzi; hogy a kérdés megválaszolása terhelő lehet magára, csak annyit kell mondania, Bevins kisasszony: "Alkotmányos jogomnál fogva, mely biztosítja, hogy megtagadjam a rám nézve terhelő vallomást, nem válaszolok." Ha egyszer ezt ki mondta, nincs hatalom a földön, amely válaszra kényszeríthetné.

Thelma Bevins rámosolygott az ügyvédre, és azt mondta:

- Alkotmányos jogomnál fogva megtagadom a választ, mert terhelő lehet rám nézve.

A tanúk padja körül kialakult csoportosulásra a döntetlenre álló játszma csöndje telepedett. Végül Burger felsóhajtott. Ez a sóhaj a vereség ékesszóló beismerése volt.

Még egyszer Thelma Bevinshez fordult:

- Jelen volt ön a Basset-házban, amikor Hartley Bassetet meggyilkolták?

A lány Perry Masonre pillantott.

- Tagadja meg a választ - mondta Mason.

- Hogy lehetne terhelő a tanúra ennek a kérdésnek a megválaszolása? - kérdezte Burger Winters bírótól.

Mason vállat vont:

- Ha jól értem a jogot, azt hiszem, ennek eldöntése magára a tanúra tartozik. Előfordulhat, hogy a magyarázat még terhelőbb lenne, mint maga a válasz.

Thelma Bevins végre kapcsolt, és elmosolyodott:

- Akárhogy is, megtagadom a választ, és ez eldönti az ügyet.

Winters bíró megköszönte a torkát, de nem mondott semmit. Burger összevonta a szemöldökét, és vadul vetette magát az újabb támadásba.

- Ismeri Perry Masont? - kérdezte.

Winters előrehajolt, és igazságszolgáltató ünnepélyességgel mondta:

- Bármit válaszol is erre a kérdésre, semmiképpen nem lehet terhelő magára nézve. Ezért a bíróság utasítja: azonnal válaszoljon!

- Igen - mondta a lány.

- Perry Mason javaslatára utazott Nevadába?

A lány zavartan Perry Mason felé fordult.

Mason szólalt meg:

- Most is azt tanácsolom a tanúnak, hogy alkotmányos jogon tagadja meg a választ. Mindazonáltal a bíróság, valamint az ügyész úr kedvéért én magam, kijelentem: én javasoltam az ifjú hölgynek, hogy Renóba utazzon, és én fizettem az útiköltségét. A kerületi ügyész arca akkor sem mutathatott volna nagyobb meglepetést, ha a fejére borítanak egy éjjeliedényt.

- Mit csinált? - kérdezte.

- Fizettem az ifjú hölgy útiköltségét Renóba. Azt is én javasoltam neki, hogy oda utazzon - mondta Perry Mason -, sőt az ott-tartózkodása költségeit is én fedeztem.

- És maga akar föllépni az ifjú hölgy védőjeként? - hápogott

Burger.

- Igen.

- És megtiltja, hogy válaszoljon a kérdésekre?

- Megtiltom, hogy válaszoljon azokra a kérdésekre, amelyeket ön eddig fölített neki, és alighanem bármire, amit még egyáltalán kérdezhet.

Burger ismét a tanúhoz fordult:

- Mióta ismeri Richard Bassetet?

- Tagadja meg a választ - szólt Mason -, mert terhelő lehet magára.

Winters előrehajolt, és Perry Masonre meredt.

- Ügyvéd úr - szólalt meg -, a bíróság már-már arra gyanakszik, hogy ön nem azért utasítja a tanút a terhelővé válható válasszok megtagadására, mert valóban azt hiszi, hogy terhelővé válhatnak reá, hanem mert úgy érzi, hogy ezek a válasszok magára nézve válhatnak terhelővé. Ezért a bíróság most alkalmat ad önnek, hogy nyilatkozzon, és ha igazolódik említett gyanúja, kíméletlen intézkedéseket fogok hozni.

- Alkalmat kapok, hogy nyilatkozzam? - kérdezte Perry Mason.

- Igen - jegyezte meg méltóságteljesen Winters bíró.

- Jól van - mondta Perry Mason. - Ebben az esetben kénytelen leszek olyan kijelentést tenni, melyet elkerülni reméltem.

Azon az éjszakán, amelyen meggyilkolták Hartley Bassetet, egy fiatal nő várakozott a külső irodahelyiségben. Amikor ott üldögélt - feltehetően közvetlenül a gyilkosság után -, berohant a szobába egy férfi, arcán másolópapírból készült álarcval, melyen két lyukat szakítottak. Az egyik lyukon át a csupasz szemürege tátongott.

Winters bíró élesen közbeavatott:

- Ügyvéd úr, van köze mindennek a jelenlévő fiatal hölgyhöz, vagy ahhoz, hogy mért tagadja meg a válasszokat?

Perry Mason nem kertelt:

- Tisztelt bíróság, nem ez a kérdés. A kérdés az, hogy miért tanácsoltam ennek az ifjú hölgynek, hogy tagadja meg a válasszokat. Erre a kérdésre akarok most megfelelni, és biztosítom önt, bíró úr, hogy mire a feleletem végére érek, alighanem ön is lényegbeavatónak fogja találni mindazt, amit elmondok, még ha egyes részei célzatosak is.

- Rendben van - mondta Winters bíró -, folytassa.

- Az ifjú hölgy sikoltott. A férfi megütötte. A nő belekapott az álarcba, és letépte. Látta a férfi arcvonásait. A sajátos megvilágítás következtében azonban a férfi nem láthatta az ő arcát. Ismét megütötte, ettől a nő elvesztette az eszméletét, s a férfi, aki ütött, talán azt gondolta, hogy meg is ölte. Elmenekült. Mármost, bíró úr, amennyire tudhatjuk, az az ifjú hölgy az egyetlen élő ember, aki látta a gyilkosság után az áldozat szobájából kilépő férfi arcát.

- Az ön érvelése, ügyvéd úr - mondta Winters bíró -, arról győz meg, hogy a legsúlyosabb törvénysértést követi el, aki megpróbál eltitkolni ilyen fontos bizonyítékokat, de még annál is súlyosabbat, aki kicsempészi a tanút a bíróság hatásköréből.

- Most azonban - válaszolta Mason - nem erről beszélek. Azt magyarázom el, hogy miért utasítottam ezt az ifjú hölgyet a válasszok megtagadására, azon az alapon, hogy terhelőek lehetnek rá.

- Ügyvéd úr - mondta Winters bíró -, nem látja, milyen furcsa helyzet ez?

- De látom - felelte Mason -, mindazonáltal igyekszem megadni a magyarázatot, ha már ön megteremtette rá az alkalmat.

- Rendben van. Tessék, folytassa.

- Nyilvánvaló - mondta Perry Mason -, hogy az álarc igazán csak rögtönzött darab volt. Pedig az az ember, aki belépett Basset szobájába, alaposan felkészült a gyilkosságra. Előkészült a

lövésre, megtette az óvintézkedéseket, hogy elnyomja a fegyver hangját. Más szóval a pisztolyt egy ágytakaró és egy paplan alá rejtette, aminek két haszna is volt: egyrészt eltakarta a fegyvert az áldozat elől, másrészt sikerült elnyomnia a lövés zaját. Ez bizony előre megfontolt szándékra vall. Ugyancsak előre el kellett készítenie a géppel írt búcsúlevelet, melyet Basset írógépében hagyott.

- Ön most - vonta össze szemöldökét Winters bíró - a gyilkosság ügyében a saját ügyfele ellen beszél.

Perry Mason hangja változatlan udvariassággal csengett:

- Én, bíró úr, most türelmesen igyekszem megadni a magyarázatot, amelyet ön kért tőlem: hogy miért nem engedem ennek a fiatal hölgynek megválaszolni az ügyész úr kérdéseit.

- Ön azonban megsérti az ügyvédi etikát, amikor az ügyfele ellen fordul, akit gyilkossági ügyben képvisel.

- Bíró úr! Nem szorulok rá a bíróság kioktatására foglalkozásom etikai törvényei, illetve az ügyfelem iránti kötelességeim tere - mondta Perry Mason.

- Rendben van - válaszolta Winters bíró, és arca elsötétült -, folytassa a magyarázatot, de legyen rövid. Ha nem szorítkozik a tárgyra, elmarasztalom a bíróság megsértése miatt.

- Sajnálatos módon - mondta Mason - a magyarázatnak teljesnek kell lennie, hogy valóban megmagyarázza a dolgokat. Számos fontos részletre kell felhívnom a bíróság figyelmét. Az egyik az, hogy ha a tettes eleve úgy tervezte volna, hogy a gyilkosság után a külső irodán át megy el, előre megcsinálta volna az álarcot. Hiszen a bűntény előre megfontolt szándékra vall. A menekülés viszont nem. Az álarcot kapkodva készítették, olyan anyagból, amely a gyilkosság után éppen kéznél volt. Mármost az a meggyőződésem, bíró úr, hogy ez az egész menekülési terv, melynek fontos mozzanata volt a csupasz szemüreg megmutatása az álarcon keresztül, már a gyilkosság elkövetése után támadt a gyilkos agyában, azon egyszerű okból, hogy akkor ismerte fel az üvegszem jelentőségét, amit az áldozat kezében talált.

Az üvegszem nyilvánvalóan nem véletlenül hullott ki a gyilkos szemüregéből, s Basset sem vehette ki dulakodás közben. Egy üvegszemet, ha jól illik a helyére, nem lehet egykönnyen kiemelni. Márpedig ez a szem jól illett a helyére. Na de miért emelte volna ki a gyilkos a tulajdon üvegszemét, és miért mutatta volna meg a csupasz szemüregét a tanúnak? Erre csak egyetlen ok lehet, bíró úr: a gyilkos biztos volt benne, hogy az embereknek fogalmuk sincs arról, hogy neki üvegszeme van, ő azonban tudta, hogy a gyanúsíthatók közt, akiket a rendőrség majd kikérdez, van egy üvegszemű ember, s talán azt is sejtette, hogy a halott kezében lévő üvegszem ezé az emberé.

- Mindez - vágott közbe türelmetlenül Winters bíró - csak üres okoskodás. Célzatos érvelés, amellyel az ügyvédek megpróbálnak ügyfeleiken segíteni. Meg kell azonban mondanom, ügyvéd úr, hogy az ön megjegyzése a gyilkos előre megfontolt szándékáról, egyszerűen a vád oldalára állítja a bíróságot, s ráadásul ön nem is korlátozza kijelentéseit a pusztá magyarázatra. Vitatkozik itt a vita kedvéért.

Mason könnyedén bólintott:

- Ott tartottam tehát, hogy amikor ez a fiatal hölgy, aki fölismerhetné az említett férfit, felállt a kerevetről, amelyen feküdt, elvesztette az egyensúlyát, és két tenyerével az üvegajtóra támaszkodott. Úgy gondoltam, hogy egész jó ujjlenyomatokat hagyhatott. Utasításomra néhány nyomozó előhívta a rejtett ujjlenyomatokat, és megnézték őket.

Az ujjlenyomatok azonosításából kiderült, hogy a szóban forgó nő a rendőrség által körözött női kékszakáll. Az volt a jó szokása, hogy férjhez ment, és a férjei sorra elhaláloztak néhány heti vagy havi házasság után. A nő szépen örökölte a vagyont,

és egy újabb házasság vizei felé evezett.

Winters bíró hitetlenül, néma elképedéssel meredt Perry Masonre. Burger kerületi ügyész lassan leült, néhányszor mélyen beszívta a levegőt, aztán ugyanolyan lassan felállt. Szeme kekre nyílt a megdöbbenéstől.

- Láttuk - folytatta Perry Mason udvariasan -, hogy a rendőrség ezek közül több esetet fölgöngyölített, s úgyszólván már bizonyítani tudja a gyilkosságokat. A nő titokban hozzáment Richard Bassethez is, ez a házasság azonban bigámiára sikerült, mert a hölgynek volt egy, vagyis legalább egy, de talán több élő férje. A szóban forgó férj azért maradt életben, mert a házasságkötéskor hazudott a vagyoni helyzetét illetően, utána meg nem volt hajlandó biztosítást kötni a felesége javára. Így aztán nem érte volna meg meggyilkolni.

Mindezt természetesen bizonyítani tudom. Ebben a borítékban található a szóban forgó fiatal hölgy bűnügyi előéletének teljes anyaga. Nagy örömmre szolgál, hogy ezt az anyagot, az üvegajtón talált ujjlenyomatok fényképmásolatával együtt átnyújthatom az ügyet tárgyaló ügyész úrnak.

Mármost, bíró úr, felszólítom az ügyész urat, bizonyítsa rám, hogy túllépelem védőügyvédi jogaimat, amikor arra utasítom ezt a hölgyet, hogy ne válaszoljon, mert a válaszok terhelőek lehetnek rá.

Burger átvette Perry Masontól a borítékot, de csaknem kiejtette ügyetlen ujjai közül, annyira letaglózta a meglepetés. Winters bíró egy pillanatig az állát dörgölte, aztán lassan megszólalt:

- Ügyvéd úr, a bíróság soha nem hallott ilyen elképesztő állítást védőügyvéd szájából. Ön elárulja a védelmére bízott ügyfél érdekeit! A bíróság egyszerűen nem érti a kijelentéseit, s bár természetesen nagyra értékeli, hogy állításainak egy része az ön által kiderített tényekből áll, amelyeket egyébként kötelessége a rendőrséggel ismertetni, mindazonáltal előadásának módja, az elhangzott szöveg fogalmazása teljes egészében ezen ifjú hölgy érdekeit sérti. Márpedig ön az ő védőjének szerepében tetszeleg.

Perry Mason bólintott, és szinte mellékesen jegyezte meg:

- Természetesen, bíró úr, én nem akartam ezzel a történettel előállni, és nem is teszem meg, ha a bíróság nem kötelez rá, ön azonban azt állította, hogy én ezt a fiatal hölgyet pusztán azért utasítom a rá nézve terhelővé válható válasz megtagadására, mert helyette önmagamot védem. Gondolom, most már látja a tisztelt bíróság, hogy tudtam, mit teszek.

Winters bíró éppen mondani akart valamit, de Burger félbeszakította: talpra ugrott, kezében egy nő szemből és profilból levett arcképeivel, amely alatt gépelt személyleírás és ujjlenyomatok voltak láthatók.

A másik kezében egy sor ujjlenyomat fényképmásolatát tartotta. A két képet Perry Mason felé lobogtatta:

- Ezek azok az ujjlenyomatok - támadt Perry Masonre -, amelyeket az ajtón találtak?

- Igen, azoknak a fényképe.

- És azonosak a jobb kezemben tartott rendőrségi fényképen található ujjlenyomatokkal?

- Azonosak-válaszolta Mason.

- Akkor - kiabálta Burger Perry Mason felé lobogtatva a két fényképet - itt valami disznóság történt, mert a fényképen látható női kékszakáll nem azonos a tanúk padján ülő fiatal hölgygel.

Perry Mason derűsen elmosolyodott.

- Látja - mondta -, legalább lesz mit elmondania a Nagy Es-küdtársaknak.

A tárgyalóteremben elszabadult a pokol.

17. FEJEZET

Winters bíró három percen át igyekezett helyreállítani a rendet a tárgyalóteremben, de kudarcot vallott. Végül tíz perc szünetet rendelt el, és utasította a teremőröket, hogy ürítsék ki a helyiséget.

Mason háta mögött felbukkant egy teremőr.

- Winters bíró úr beszélni kíván önnel és a kerületi ügyésszel a bíróság termeiben - mondta.

Mason bólintott, és a teremőr mögött bement a bíróság terembe. Egy perc múlva megérkezett a kerületi ügyész is.

Burger dühösen végigmérte Masont, aztán méltóságteljesen a bíróhoz fordult.

- Mit óhajt, bíró úr?

- Meg akarom beszélni önökkel ezt a különös fordulatot - mondta Winters bíró.

- Nekem semmi beszélőnivalóm Perry Masonnel -jelentette ki Burger. - Hogy ez a nő Hazel Fenwick, vagy sem, annak semmi köze ahhoz, hogy Perry Masonnek meg kell jelennie a Nagy Esküdszék előtt.

Kopogtak az ajtón.

- Tessék - szól ki Burger.

Winters bíró bosszúsan nézett föl. Feltárult az ajtó, és Holcomb őrmester lépett a helyiségbe.

- Szíves elnézését kérem, bíró úr, amiért bátorkodtam intézkedni - mondta Burger -, de a körülmények szükségessé tették, hogy felkérjem Holcomb őrmestert: vegye őrizetbe Perry Masont.

- Őrizetbe! Ugyan miért? - kiáltott fel Mason.

- A tanúk befolyásolása miatt - csattant föl Burger.

- Hiszen ez az ifjú hölgy nem tanú! Nem is sejti, hogy miről van szó. Még az újságban sem olvasott az ügyről. Semmi köze az egészhez.

- Maga elküldte Renóba, rávette, hogy adja ki magát Hazel Fenwicknek, amivel segítséget nyújtott az igazi Hazel Fenwick szökéséhez.

- Szó sincs róla. Hazel Fenwick már rég megszökött, amikor megismertem Thelma Bevinst. Annak alapján, amit tőlem hallott a tárgyaláson, igazán érthetné, hogy miért rejtőzködik Hazel Fenwick, akit egyébként a rendőrség nyilván meg fog találni. Most, hogy már többet tudnak róla, nyitva lesz a szemük. Azt mondja, ügyész úr: én ezt a fiatal hölgyet arra biztattam, hogy adja ki magát Hazel Fenwicknek. Erről szó sincs! Elküldtem egy embert Renóba, hogy kézbesítsen bizonyos iratokat. Oda-küldtem ezt a nőt is, hogy vegye át őket. Amikor megjelent az emberem, a nő világosan és érthetően közölte vele, hogy ő nem Hazel Fenwick, hanem Thelma Bevins, de az iratokat szívesen átveszi.

Csak rám tartozó okokból, úgy akartam rendezni, hogy ez a kézbesítés Renóban, Nevada államban történjen. Ezeknek az okoknak nincs köze a tárgyalás alatt álló üggyhez.

- De miért tette? - kérdezte komoran Winters bíró. - Ezt akarom megtudni. Addig nem is folytatom a nyilvános tárgyalást, amíg nem beszéltem magukkal külön. Mert úgy látom, ügyvéd úr, maga ezt az egész bírósági eljárást szántsándékkal és nyilván valamiféle előnyre számítva, arra használta, hogy mindenkit, aki kapcsolatban van az üggyel, nevetségessé tegyen. Márpedig, ha igazam van, maga gorombán megsértette a bíróságot, s feltett szándékom, hogy megbírságozjam és lecsukassam.

- Téved, bíró úr, én semmit nem tettem - felelte Mason. -

Nem én hoztam ide ezt a lányt. Sőt, egyenesen arra utasítottam, hogy önként ne hagyja el Nevadát. Ön bizonyára ki fogja deríteni, hogy a kerületi ügyész úr és a nevadai hatóságok összefogása jóvoltából, úgy is mondhatnám, átzsupolták az államhatáron és idecipelték.

- Ez a nő perdöntő tanú - mondta Burger. - Bírósági idézést állítottam ki neki, amelyet kézhez is vett.

- Ez az! - kiáltott fel Mason. - Maga hozatta ide. Maga hitte Hazel Fenwicknek. Én nem hozattam ide, nem hittem másnak, mint aki, nem szólítottam a tanúk padjára.

- De mit akart elérni azzal, amit tett? - kérdezte Winters bíró.

- Miért tagadtatta meg a lánnyal a válaszadást?

- Erre a kérdésre - jelentette ki Perry Mason - csak azzal a feltétellel válaszolok, ha a válaszomat teljes egészében, félbeszakítás nélkül elmondhatom.

- Én nem ígérek semmit - kapta fel a fejét Burger -, csak azt, hogy meg kell jelennie a Nagy Esküdszék előtt, és addig is tekintse magát úgy, mint aki őrizetben van.

- Örömmel hallgatom meg a magyarázatát - mondta Winters bíró. - Úgy érzem, ennyi megillet engem is, és talán magát is. Magát rendkívül okos és ügyes jogásznak tartják. Általában nem csinál semmit ok nélkül. Szívesen meghallgatnám, hogy ezúttal mi volt ez az ok.

- Köszönöm, bíró úr - felelte Mason. - Mindenki szem elől vesztette azt a tényt, hogy jár köztünk egy ember, akinek több félnivalója van Hazel Fenwicknél, mint bárki más földi halandónak. Ez az ember Hartley Basset gyilkosa.

A gyilkos nem tudta, hogy milyen a külseje Hazel Fenwicknek. Így ha a kerületi ügyész előállítja és tanúként kihallgatja Hazel Fenwicket, az az ember azt hiheti, hogy vége a dalnak, és természetesen menekülni fog.

Úgy látom, valamennyiük figyelmét elkerülte egy megjegyzésem, amelyet a tárgyaláson tettem. Azt mondtam: azért nem lehet Brunold a bűnös, mert nyilvánvalóan nem rakta volna a saját üvegszemét szántszándékkal Hartley Basset markába, miután megölte. Nem szedhette ki az üvegszemét Hartley Basset sem, sőt az sem képzelhető el - bár elismerem, hogy elvben lehetséges -, hogy Brunold eltakarja ugyan az egész arcát, de szándékosan kihagyja a csupasz szemüregét, amiről holtbiztosan felismerik.

Namármost, ha abban a házban van egy másik üvegszemű ember is, akiről még csak nem is sejtik ezt a fogyatkozását, annak alighanem elemi érdeke, hogy a napnál világosabb legyen: a gyilkos félszemű volt, hiszen azzal a gyanút Brunoldra tereli. Megpróbáltam lefényképeztetni a ház lakóit erős fényvel szemben. Mint önök is tudják, az üvegszemet, ha gondos munka, illik a másikhoz és a szemnyílás nincs megsérülve, rendkívül nehéz felismerni. A valódi szem a pupilla kitágulásával alkalmazkodik a fényhez, de az üvegszem, persze, nem képes erre. Ezért, ha erős fényvel szemben lefényképezünk egy üvegszemű embert, a két pupillája nem lesz egyforma.

Mit tesz isten, Colemar nem engedte magát lefényképeztetni. Ekkor kezdtem rá gyanakodni. Kíváncsi volnék, vajon Colemar nem hitte-e az igazi tanúnak ezt az ifjú hölgyet, akit a kerületi ügyész úr előállított. Mert a tanú egyből azonosíthatná őt, s ezt, mihelyt véget ér a jogi kötélhúzás a felek között, habozás nélkül meg is tenné. Talán nem ártana ellenőrizni Colemar úr jelenlegi tartózkodási helyét.

Ebben a percben megszólalt a telefon. Winters bíró fölvette a kagylót, majd így szólt:

- Egy pillanat - Perry Mason felé biccentett.

- Magát kérik. Egy nő.

Mason a füléhez emelte a kagylót, és Della Street hangját hallotta meg a vonalban.

- Halló, főnök - csicseregte -, nincs még rács mögött?

Mason belevigyorgott a kagylóba:

- Félig-meddig.

- Hát - mondta a lány -, egy kicsit bamba voltam. Nem jöttem rá, mit akar azzal a Thelmával, amíg nem tagadtatta meg

vele a választ. Akkor világosság gyúlt az agyamban.

- Derék - mondta Mason.

- Erre aztán - folytatta a lány - elhatároztam, hogy ott fogok lődörögni a kijáratnál, és figyelem, melyik tanú hagyja el sürgősen és lopva a tárgyalótermet.

- Derék - ismételte meg Mason. - És a horgára akadt valaki?

- Naná!

- Kicsoda?

- Colemar.

- Utánament?

- Igen.

- Ez veszélyes játék - ráncolta össze a homlokát Mason. - Nem kellett volna.

- De hisz maga rám kacsintott! - mondta a lány. - Igaz, nem voltam benne biztos, azt akarja-e mondani, hogy minden rendben, vagy azt, hogy szálljak be és eredjek a pasas nyomába.

- Hol van most a védenca, Della?

- Az Union repülőtéren. Huszonkét perc múlva indul egy gép. Jegye van rá.

- Vigyázzon, nehogy a szeme elé kerüljön. Az az ember kétségbeesett.

- Hogy áll a tárgyalás? - kérdezte.

- Minden rendben - mondta Mason. - Száguldjon az irodámhoz. Én is ott leszek.

- Ezt most már végigcsinálom - válaszolta Della. - Maga csak maradjon ott, hogy felhívhassam, ha a pasas másfelé venné az útját.

- Nem szeretném, ha ott lófrálna. Az az ember bármelyik pillanatban felismerheti, és . . .

A lány könnyedén felnevetett:

- Na, viszlát, főnök - és letette a kagylót.

Perry Mason a karórájára nézett, aztán Holcomb őrmesterhez fordult:

- Talán érdekli önöket, uraim, hogy Colemar mintegy huszonegy percig még az Union repülőtéren tartózkodik. Azt hiszem, őrmester úr, ha megbizonyosodik róla, hogy töltve van a revolvere, látványos letartóztatást rendezhet.

Holcomb Burgerre pillantott. Burger elgondolkodott, aztán bólintott. Holcomb őrmester három gyors lépéssel elérte az ajtót. Perry Mason, aki a fotel karfáján ült, rámosolygott Burgerre.

- Ügyvéd úr - kérdezte a kerületi ügyész némileg megjuhászodva -, mi az ördögnek kellett ez az egész nagy cirkusz?

- Nem volt ez cirkusz - makacskodott Mason. - Csak balszerencsés voltam. Azt a tanút, aki az ügyfeleimet tisztázhatta volna, a rendőrség körözte, így hát szöknie kellett. Az eltűnését persze az én nyakamba varrták, ami az ügyfeleimet még szorultabb helyzetbe hozta. A keresztkérdések során talán csőbe húzhattam volna Colemart, de nem voltam biztos a sikerben, ezért minden lehetséges eszközt meg akartam ragadni. Thelma Bevinst is ezért vettem be. Tudtam jól, ha Colemar azt hiszi, hogy Hazel Fenwick visszatért és tanúskodik ellene, vagy megpróbálja megölni, vagy elmenekül. A gyilkosságot nemigen választhatta, hiszen a nő ott csücsült rendőröktől körülvéve egy tárgyalóterem kellős közepén. Azért játszottam el ezt a színjátékot, hogy azt higgye: vége a dalnak, de az alatt a néhány óra alatt, míg a jogászok huzakodnak, még egérutat nyerhet. Úgy képzeltem, hogy Colemar csakugyan azt hiszi, én csempésztem ki a lányt az államból, és csak a Nagy Esküdtszék fogja szóra bírni, addigra pedig ő árkon-bokron túl lesz.

- Volna szíves elmagyarázni nekem, hogy pontosan mi történt? - kérdezte Winters bíró. - Egyelőre a sötétben tapogatódzom.

Mason bólintott:

- Colemar - mondta - Harry McLane-nel közösen elsikkasz-

totta Basset pénzét. Brunold az apja volt Mrs. Basset fiának. A nő eltűnt, Brunold évekig nyomozott utána, s mire ráakadt, a nő már Basset felesége volt. Meglátogatta az asszonyt, de a sofőr, aki mellesleg Basset kémjeként is működött, csaknem rajtakapta őket. Brunold erősködött, hogy az asszony hagyja ott Bassetet, de az asszony nem tudta eldönteni, mitévő legyen. Mindezenre abban biztos volt: ha Hartley Basset rájön, hogy Brunold ott járt nála, óriási botrányt csinál, aminek a fia issza meg a levét. Feltette a fiút, ezért eltűntette Brunoldot. Menekülés közben Brunold kiejtette az üvegszemét . . . na nem azt, amelyet éppen viselt, hanem a tartalékot a zsebéből.

Basset megkapta az üvegszemét a sofőrtől. Hogy ki a felesége látogatója, azt nem sejtette, viszont tudta, hogy Colemar egyik szeme üvegből van. Úgy látszik, rajta kívül senki nem ismerte a házban ezt a titkot. A két férfi szeme színe - meg lehet majd nézni - nagyjából egyező. Basset persze Colemarre kezdett gyanakodni, azt hitte, hogy viszonyt folytat a feleségével - amiben Colemar teljesen ártatlan volt. Mihelyt azonban nyomozni kezdett Colemar után, más disznóságra derült fény: hogy Colemar is részt vett a sikkasztásban.

Harry McLane nem azért ment el akkor este a Basset-házba, hogy találkozzon a volt főnökével vagy kifizesse, hanem hogy rákényszerítse Colemart: adjon elő a sikkasztott pénzből legalább annyit, amennyivel el lehet téríteni Bassetet a magánvédemelés-től. Nagyjából ez idő tájt Brunold is ott járt, hogy még egyszer, utoljára megpróbálja rávenni Mrs. Bassetet: hagyja el a házat. Ugyanakkor Dick Basset leküldte az irodába ifjú feleségét, hogy ismerkedjen meg az apósával.

Colemar azt hitte, hogy közbejárhat McLane érdekében, és egy kis beszélgetéssel sok készpénzt megtakaríthat. Basset azonban tetemre hívta az üvegszem ügyében, és általában is jelet adta gyanakvásának. Talán kiküldte, hogy hozzon be néhány főkönyvet, Colemar azonban nem bajlódott a könyvekkel. Fölkapott egy takarót, egy paplant meg egy revolvert. Gyorsan legépelte a búcsúlevelet. Utóbb, de már a gyilkosság után, hirtelen rájött, hogy ha a rendőrség nem dől be a búcsúlevelnek, nyilván őt fogják gyanúsítani. Ezért aztán kiemelte a hamis váltókat a kartondobozból, álarcot rögtönzött másolópapírból, és kिरontott a szobából, mert meg akarta mutatni a kint várakozó nőnek, hogy a gyilkos félszemű. Úgy számolt, hogy ez szépen egybevág majd a Basset kezében szorongatott üvegszemmel. A nő azonban letépte róla az álarcot, mire elvesztette a fejét. Leütötte a nőt, és elmenekült. Beugrott Basset kocsijába, elhúzta a csíkot, aztán észrevétlenül visszakerült a garázshoz, beállította a kocsit, és úgy érkezett vissza, mint aki moziból jött. Ekkor azonban meg kellett látnia, hogy nem ölte meg Hazel Fenwicket, pedig örökre el akarta hallgattatni. Bement a szobába, ahol a lányt ápolták, és ott lebzsel. Ha egyedül hagyják vele, azonnal megöli, de Mrs. Basset kiküldte. Colemar ekkor fölment a saját szobájába, és elmesélte Harry McLane-nek, hogy mi történt. Azt mondta, a fiúnak nem kell mást tennie, csak makacsul hajtogatnia, hogy kifizette a váltókat, mert senki nem bizonyíthatja az ellenkezőjét. Ennek az a haszna is megvolt, hogy a nyomozók azt hihették: Bassetnél rengeteg készpénz volt a gyilkosság idején, s rabló-gyilkosságra gyanakodhattak.

Burger Masonre bámult, és így szólt:

- Maga honnan a pokolból tudja mindezt?

- A dolog egyszerű: következtetni szoktam - vont vállat Mason. - Istenem, ügyész úr, a dolog a napnál is világosabb. A gyilkosságot csak hivatásos gépíró követhette el. A hamisított búcsúlevelet hivatásos gépíró írta, aki tíz ujjal, vakon gépelt. A gyilkos csak olyan személy lehetett, aki feltűnés nélkül bevihette Basset dolgozószobájába azokat a tárgyakat, hiszen Basset nem dulakodott vele, nyilván nem is sejtette a veszélyt. A gyilkos

csak olyan ember lehetett, akinek üvegszeme van, és aki a hatóságok tudomására akarta ezt hozni. Annak, hogy mindenkivel tudatni akarta: a gyilkos üvegszemű, csak egy oka lehetett. Azt remélte, hogy így másra terelheti a gyanút.

Nos, Mrs. Basset meg azt akarta, hogy Hazel Fenwick zavartalanul beszélhessen Hartley Bassettel. Ezért szemmel tartotta az első ajtót, megvárta, amíg az utolsó ügyfél is távozik, és csak aztán vitte le a lányt Basset külső irodájába. Mindazonáltal, amikor a lány bekopogott Basset ajtaján, valaki volt odabent, Basset beszélgetett. Ez csak Colemar lehetett, mert az kevésbé valószínű, hogy valaki bement volna a hátsó ajtón.

Továbbá, ha egy félszemű ember nagy sietve álarcot fabrikál, hogy eltakarja az arcát, hétszentség, hogy csak egy lyukat vág bele. Az a tény, hogy a gyilkos két lyukat vágott, arra mutat, hogy egyenesen rá akarta terelni a figyelmet a csupasz szemüregére. Márpedig Pete Brunold sosem tette volna közszemlére az üres szemüregét.

- Ezek szerint - szólalt meg Burger - ezt a szegény kis McLane-t azért ölték meg, mert beszélni akart.

- Feltehetőleg - mondta Mason.

- Most már csak arra vagyok kíváncsi, hogy McLane gyilkosa mi a fenének rakott az áldozata tenyerébe egy üvegszemet? Hiszen csak Colemar lehetett. Vajon miért tette?

Perry Mason, mint a ma született bárány.

- Végül is, ügyész úr - válaszolta -, mindent mégsem lehet pusztán következtetéssel kideríteni. Be kell vallanom, hogy most megfogott. Erre a kérdésre nem tudok válaszolni.

Burger nem vette le róla a tekintetét. Mason nyugodt arccal, békésen cigarettázott.

Winters bíró lassan bólintott:

- Mindez nyilvánvaló lehetett volna az első perctől. Persze csak annak, aki nem hagyja, hogy a gondolatait elködösítsék a mellékes részletek, és képes a lényegre figyelni.

Perry Mason nyújtózkodott. Ásított, aztán a karórájára pillantott:

- Kíváncsi volnék, mi van Holcomb őrmesterrel. Remélem, sikerül lövöldözés nélkül elkapnia Colemart.

- Ügyvéd úr - szólalt meg lassan Burger -, magának nyomozónak kellett volna mennie, nem ügyvédnek.

- Köszönöm - vonogatta a vállát Mason. - Jól megvagyok így is.

- Honnan tudta, hogy bedőlök ennek a Thelma Bevins-ügynek, és a bíróság elé hozatom? - kérdezte Burger.

- Öreg róka vagyok én már, ügyész úr, nem becsülhetem alá az ellenfelemet - mondta Mason. - Tudtam, hogy így vagy úgy, de ide fogja hozatni. Az egész színjátékot úgy kellett időzítenem, hogy ne legyen ideje másra, csak arra, hogy meglepetés-szerűen idehozassa a nőt és lecsapjon rám. Úgy számoltam, hogy ezt fogja tenni.

- És neki nem szólt a terveiről?

- Nem. Úgy gondoltam, minél kevesebbet tud, annál kevesebbet beszélhet. Az pedig világos volt, hogy ha elmondja maguknak az igazat, azt fogják hinni, hogy hazudik.

- Honnan tudta, hogy képesek leszünk idehozatni?

- Ez az a pont, ügyész úr, ahol nem becsültem alá a képességeit. - Burger sóhajtott egyet, felállt és elkezdett fel-alá járkálni.

- Hát . . . most, hogy megmagyarázta, valóban elég világos a dolog. De esküdni mertem volna, hogy Brunold követte el a gyilkosságot, Mrs. Basset tudtával és segítségével. Habozás nélkül vádat emeltem volna ellenük, és halálbüntetést kértem volna, legalábbis Brunoldra.

Leült és elhallgatott.

- Végül is - szólalt meg Winters bíró súlyosan - legalább engem be kellett volna avatnia a színjátékba, ügyvéd úr, hogy ne

kerüljek nevetséges helyzetbe a tárgyalóteremben.

Mason elmosolyodott:

- Bocsásson meg, bíró úr, és ne higgye, hogy tiszteletlenkedni akarok, de ha ön nem olyan . . . nevetséges - ahogy fogalmazza -, nem lett volna meggyőző.

Winters bíró homloka egy pillanatra ráncba szaladt, aztán a szája mosolyra rándult.

- Na jó - mondta -, végül is maga tudja.

Perry Mason elnyomta a cigarettáját, az órájára nézett, aztán újra rágyújtott. Burger Masonhoz fordult:

- Megmondaná, hogy az ördögbe mosom ki magam az újságoknál?

Mason nagylelkűen legyintett:

- Magának adom.

- Mit?

- A dicsőséget. Tegyen úgy, mintha a színjátékot maga rendezte volna az igazi gyilkos törbe csalására.

Burger szemében megcsillant az érdeklődés.

Feltárult az ajtó, három újságíró nyomult a szobába. Kérdések úgy hullottak Burgerre, mint a záporosó.

- Várjunk, várjunk - mondta Burger. - Mi történt?

- A repülőtéren . . . lövöldözés . . . Holcomb őrmester megsebesült, Colemar halott. Hogy került oda Colemar? Mit csinált? Mért ment utána Holcomb őrmester?

Az egyik újdondász elvált a többiektől, és karon ragadta Masont:

- Halljuk, Mason! - kiáltotta. - Mondja el, mi történt! Ez a legmeredekebb húzás a pályáján . . .

Perry Mason sóhajtott.

- Burger kerületi ügyész úr - mondta - mindkettőnk nevében nyilatkozatot ad a sajtónak. Addig is, uraim, ha megengedik, az irodámba kell mennem.

18. FEJEZET

Perry Mason hátradőlt a székén. Az íróasztalát ellepték az újságok.

- Derék ember ez a Holcomb őrmester - mondta. - Mindig tudtam, hogy férfi a talpán.

- Azt hittem, gyűlöli - jegyezte meg Della Street.

- Az ostobasága olykor bosszant - helyeselt Mason. - De mindig csak a buzgósága keveri hülye helyzetekbe. Ezek szerint amikor Colemar látta, hogy sarokba szorítják, revolvert rántott, és megpróbált kitörni?

Della lassan bólintott.

- Ez az utolsó pillanat - mondta Mason - jellemző mindkettőjükre. Holcomb őrmester üvöltő szirénával futott be a repülőtérre.

- Muszáj volt használnia a szirénát, ha keresztül akart jutni a városi forgalmon - mondta Della Street.

- Persze, a városi forgatagban. De nem azután, hogy túljutott rajta. Ott terült el előtte az egész repülőtér, de neki mégis üvöltő szirénával kellett érkeznie. Colemar persze azonnal tudta, hogy ez mit jelent. Elbújt a férfivécében, és a kulcslyukon át leste, hogy mi történik. Holcomb egy idő után valóban célba vette a mellékhelyiséget. Colemar kiverte fegyverével az ajtó üvegét, és tüzelt. Ha nem olyan ideges; az első lövéssel megöli Holcombot. Holcomb idáig hozta a formáját. Mindent eltolt, amihez hozzáfogott. A zsákmányát szirénával riasztotta. Miután a várótermet átkutatta, tudnia kellett volna, hogy Colemar a férfivécében lapul. Bár valószínűleg ő is gyanította, amit az mutat, hogy az ajtó felé indult. Egy kicsit is okosabb ember oldalról közelítette volna meg a helyszínt, felrántja az ajtót, revolvert ránt és kiparancsolja a foglyot. Nem így Holcomb. Ő teljes mellszélességgel

masírozott az ajtónak. Itt azonban Holcomb őrmester megmutatta azt a tulajdonságát, amelyet tisztetek és csodálok. Vállon találta egy negyvenötös golyó. Azt kell mondanom, látnom, hogy ha egy negyvenötös golyó vállon talál valakit, az meglehetősen kikészíti. Holcombnak akkor még fegyver sem volt a kezében.

Della bólintott.

- Mondja - kérdezte az ügyvéd -, megállt, amikor a pisztolyáért nyúlt, vagy mit csinált?

- Ment tovább - mondta Della. - A golyó becsapódása oldalra fordította. de gyorsan kiegyenesedett, előreszegte az állát, és ment tovább az ajtó felé, miközben fegyvert rántott. Colemar még egyszer lőtt, Holcomb pedig az ajtón keresztül lövöldözött. Látni lehetett, ahogy szitává lövi a fát. Olyan tökéletes kört csinált, mintha a rendőrségi lövöldében gyakorlatozna.

Mason lassan bólintott:

- Igazán nagyon derék ember. Ehhez bátorság kell.

Mason felvette az egyik újságot. Az első oldalon három hasábszélességben Burger kerületi ügyész arcmása tündökölt. Alatta nagybetűkkel:

A HARCOS KERÜLETI ÜGYÉSZ RAVASZUL KELEPCÉBE
CSALTA

HARTLEY BASSET LEMÉSZÁRLÓJÁT

ELÁRULTA MAGÁT A GYILKOS

Jobbra, kissé lejjebb Holcomb őrmester képe látszott. A köztes teret vonalas ábra töltötte ki, mely azt mutatta, hogy Holcomb őrmester hogyan közelíti meg a férfivécé ajtaját, hogyan tüzel csípőből, Colemar pedig az ajtó mögött guggolva, hogyan pumpálja a rendőrbé negyvenötös revolverének tárát.

- Hát az hétszentség, hogy learatják a dicsőséget - mondta Della Street durcásan, s hangja elárulta, hogy mit érezhet. - Maga agyalta ki az egészet. A kezükbe adta a kártyáit. Csak annyi dolguk volt, hogy kitegyék az asztalra a lapokat, és elvigyék az ütést.

Mason kuncogott.

- Gondoskodott róla, hogy Thelma Bevins megkapja a pénzt?

- Igen. Pete Brunoldtól szép jutalmat kapott.

- Na, ez igazán rendes Brunoldtól. A szentimentális firkászok örülnek neki, nem igaz? . . . Thelma Bevins nagyszerűen megállta a helyét.

- Mit tett volna, főnök, ha a lány összeomlik? Ha beijed és kitalálja az egész ügyet, mielőtt a tanúk padjára állítják?

- Az volt a szép az egészben - felelte Mason -, hogy ez nem történhetett volna meg. Ha a lány elmondja Burgernek, ami valójában történt, Burger szentül hitte volna, hogy a lány okosan hazudik, és engem akar védeni. Burger kihasználta az én előkészületeimet, és bemesélte magának, hogy ez a lány maga Hazel Fenwick. És minél inkább tagadott volna Thelma Bevins, Burger annál biztosabbra vette volna, hogy hazudik.

- És ha mégis baj történik?

- Kibombáztam volna az igazat Colemarból - mondta lassan az ügyvéd - a keresztkérdések során. De ezt nem akartam.

- Miért?

- Mert úgy látszott volna, mintha átejteném Burgert, pedig ő végig egyenesen viselkedett velem. Én sem akartam mást, Burger retteg attól, hogy megvádoljon egy ártatlan embert, ami igazán szép jellemvonás. Ha majd visszatekint erre az ügyre, kellesznek fogja találni az emlékeit. Ezért, ha legközelebb azt szeretném, hogy alaposabban foglalkozzon egy bűnjellel, számíthatok rá.

- Főnök - mondta hirtelen a lány -, igazából hogy került Harry McLane kezébe az az üvegszem? Colemar biztosan nem tette oda.

Mason a titkárnőjére nézett, és jelentőségteljesen elmosolyodott.

A lány egyszerre megértette, mit jelent ez a mosoly.

- Jézusom! - kiáltott fel - csak nem maga! . . . maga oda . . . !

- Jó kis esély lett volna Brunoldnak - mondta Mason -, ha a gyilkosság pillanatában börtönben van. De hát sajnós nem volt. Gyorsan kellett intézkednem, ha a rendőrség gyanúját el akartam terelni róla.

- Ezt azért mégse kellett volna csinálnia. Először is: nem volt joga ekkora kockázatot vállalni. Másodszor: ez nem volt . . . nem volt . . . nem tudom megfogalmazni.

- Erkölcös? Ezt a szót keresi? - kérdezte az ügyvéd.

- Nem egészen. Annyira nem illik magához! Elképesztő dolgokat művel. Maga félig szent, félig ördög . . . közte semmi. Csak két véglet.

Mason ránevetett:

- Gyűlölöm a középszerűséget.

- Mi lesz Hazel Fenwickkel? - kérdezte a lány.

- Egy-két nap és elkapják - mondta Mason. - Dick Basset mindenesetre hajszál híján ráment. Ha ez a gyilkosság nem jön közbe, a mi kis női kékszakállunk két újabb áldozatot írhatott volna fel a dicsőségtáblájára.

- Kettőt!?

- Persze - mondta Mason. - Először Hartley Bassetet tette volna el láb alól, aztán Dicket. Ha minden jól megy, még Sylvia Bassetet is eltakarítja.

- Hogy tehet egy nő ilyet?

- Betegség az egész - felelte az ügyvéd. - Agyficam.

VÉGE